

**YABANCI
DİLİM
TÜRKÇE**

3

Zeki SÖZER

Hakan YILMAZ

Dilmer Yayınları

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE-1 Genel Tekrar	5
Peter	8
ÜNİTE-2 “-Dir” zaman ulaç eki	11
Batıl İnançlar.....	13
ÜNİTE-3 Pekiştirme Sıfatları.....	14
Sevgililer Günü.....	18
Zeynep Hanım’ın Bir Günü	20
ÜNİTE-4 “-İp” ulaç eki.....	22
ÜNİTE-5 “-mEdEn” ulaç eki	23
ÜNİTE-6 “-ErEk” ulaç eki.....	29
ÜNİTE-7 Ettirgen Eylem	37
Ayşe Hanım ve Ailesi	40
ÜNİTE-8 “-mEk”, “-mEyİ”, “-mEyE”, “-mEktEn” yapıları.....	48
Öğrencinin Günlüğü.....	51
Bizim Mahalle.....	52
ÜNİTE-9 Geniş Zamanın Şartı.....	55
ÜNİTE-10 İmek Eyleminin Şartı	57
ÜNİTE-11 Şimdiki Zamanın Şartı	60
ÜNİTE-12 Dilek-Şart Kipi.....	65

Akdeniz Foku.....	68
ÜNİTE-13 Yeterlik Eylemi	72
Telefon Görüşmeleri	75
Otelde.....	83
ÜNİTE-14 Üleştirme Sayı Sıfatları	85
ÜNİTE-15 “-mEktEn daha” ve “-DeN daha” yapıları.....	87
ÜNİTE-16 “-mEktEn başka” ve “-DeN başka” yapıları.....	88
Aile Bağları.....	90
ÜNİTE-17 “-En” Ortaç eki.....	93
ÜNİTE-18 Belirsiz Geçmiş Zaman	99
Yeni Bir İş.....	106
ÜNİTE-19 Gereklik Kipi.....	108
-mEk zorunda (olmak)	116
-mEyE mecbur (olmak).....	117
ÜNİTE-20 “-ken” Ulaç eki.....	121
Bir Dilmer Gezisi	132
ÜNİTE-21 Edilgen Eylem.....	134
Alerji	144
Uçan Daireler	146
Misafirperverlik	148

ÜNİTE 1

GENEL TEKRAR

Lütfen boşlukları uygun eklerle doldurunuz.

- 1- Şu adam..... ad..... biliyor musun?
- 2- Benim baba..... köpek..... gördün mü?
- 3- Elif çok güzel makarna yap.....
- 4- Şu..... çok beğendim.
- 5- Sis..... havalarda vapurlar çalışmıyor.
- 6- Ahmet, bana “Hafta sonunda ne yapacaksın?”.....
- 7- Hangi..... istiyorsunuz?
- 8- Ben, ona “Yarın çok meşgulüm.”
- 9- Ailemi gör..... için köye gideceğim.
- 10- Bu kursu bitir..... sonra çalışmaya başlayacağım.

Lütfen boşlukları uygun eklerle doldurunuz.

11. Müsait bir yerde in.....?
12. Ahmet asla yalan söyle.....
13. Beraber sinemaya git.....?
14. Ben artık git.....
15. Pardon, otur.....?

Lütfen cevap veriniz.

16. Akşam senin için ne yemek pişireyim?
.....
17. Hafta sonu nereye gidelim?
.....
18. Türk yemeği pişirebilir misin?
.....
19. Hangisini beğendin?
.....
20. Sence bu şehirde en güzel yer neresi?
.....

GENEL TEKRAR

Lütfen boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

1. bana "Kızma!" diyorsun, de kendin kızılıyorsun.
2. Adam uzun, kısa; orta boylu.
3. Ayşe hanım daha güzel ol..... estetik ameliyat oldu.
4. Sabahtan akşam..... ders çalıştım.
5. bu maçı kim kazanır?
6. Yağmur..... havalarda evde oturmayı severim.
7. Turgay çok saygı..... ve kaba bir insan.
8. Dünkü derste çocuklar konuştuk.
9. İstanbul, İzmir..... büyük bir şehir.
10. İki haftadan beri kira..... bir ev arıyorum.
11. Ona söyle, sigarayı bırak.....
12. Üst kat..... komşum çok gürültü yapıyor.
13. Benim arabam bu, senin..... hangisi?
14. Masa..... üst..... kitap senin mi?
15. Yarın belki sinemaya git....., belki evde kal.....

Lütfen boşlukları uygun eklerle doldurunuz.

16. Eskiden her sabah yarım saat koş....., şimdi hiç spor yapmıyorum.
17. Gençken hiç sigara iç....., şimdi maalesef içiyorum.
18. Yarın tenis maçım var. İnşallah yağmur yağ.....
19. Hasan'a söyle, yarın okula gel.....
20. Seninle biraz konuş.....?

Lütfen doğru cevabı işaretleyiniz.

21. Eskiden her hafta sonu bara git.....
a) giderim b) gittim c) gidiyorum d) gidiyordum
22. Gelecek hafta Almanya..... arkadaşlarım gelecek.
a) da b) daki c) dan d) b ve c doğru
23. Klima..... bir oda istiyorum.
a) lık b) lı c) lik d) li
24. Eşim bulaşık yıka..... nefret eder.
a) yıkamaktan b) yıkamayı c) yıkamaya d) yıkamak
25. İstersen, klimayı kapat.....
a) kapatacağım b) kapatayım c) kapatıyorum d) kapattım

GENEL TEKRAR

Lütfen boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

- 1- Yusuf..... amca..... oğul..... tanıyor musun?
- 2- Saat beş..... evde seni bekledim.
- 3- Tenis oyna..... çok seviyorum.
- 4- Okul..... tam karşı..... bir postane var.
- 5- Dün Ayşe'yle sinemaya gittin?
- 6- Sakın bir daha böyle bir şey yap.....!
- 7- Beş yıl..... Osman'ı görmüyorum.
- 8- Antalya'da yaz..... evimiz var.
- 9- Müdürümüz çok bilgi..... bir adam.
- 10- Aytunç, Orhan..... akıllı bir kişi.
- 11- Emel akıllı, çalışkan bir kişi.
- 12- Ayşegül İngilizce, Almanca bilir; biraz Özbekçe bilir.
- 13- Doktora yap..... için Almanya'ya gideceğim.
- 14- Hangi..... baktınız?
- 15- Bu..... çok beğendim.

Lütfen cevap veriniz.

- 16- Yarın sinemaya gidelim mi?
- 17- Yarın Metin de gelsin mi?
- 18- Sence Beşiktaş bu maçı kazanır mı?
- 19- Ülkende ne iş yapıyordun?
- 20- Sence Toyota mı alayım, Opel mi?

Lütfen cümle kurunuz.

- eğer, kalkarsam, saat, orada, onda, olurum, erken
- 21-
sıcak, deniz, yürümeyi, severim, kıyısında, havalarda
 - 22-
her, bıktım, usandım, yalnız, yemek, gün, evde, yemekten
 - 23-

PETER

Benim adım Peter. Ben İsviçreliyim. Eskiden İsviçre’de bir otelde çalışıyordum. Şimdi İstanbul’da bir iş buldum. Burada bir otelin resepsiyonunda çalışıyorum. Gececiyim. Akşam resepsiyona geçiyorum. Sabaha kadar çalışıyorum. Bizim otelin üç vardiyası var. Her vardiyada iki kişi çalışıyoruz. Önceleri bir türlü gece çalışmaya alışamadım. Sonra yavaş yavaş işimi daha çok sevmeye başladım.

Burada iş arkadaşlarım çok yardımsever. Hepsi birkaç dil biliyor. Biz çok iyi anlaşıyoruz. Ben de 5 dil biliyorum. Ayrıca bir kursta Türkçe öğreniyorum. Biraz Türkçe konuşuyorum.

Türkçe zor değil ama çok farklı. Farklı dilleri ve kültürleri öğrenmek benim hobim.

Ben gezmeyi çok seviyorum. En son Hindistan’da 6 ay kaldım. Hindistan’da hep trenle dolaştım. Çok kalabalık ve ilginç bir ülke. Şimdi Hintli dostlarım var ve onlarla haberleşiyoruz. Japonya’ya da gitmek istiyorum. Buradaki arkadaşlarım “Eğer Türkçe’yi öğrenirsen Japonca’yı daha kolay öğrenirsin” diyorlar.

Ben uzun bir süre Türkiye’de kalmak istiyorum.. Bütün Türkiye’yi gezmek istiyorum. Önce Türkiye’nin güneyini gezeceğim. Belki Kıbrıs’a da giderim. Sonra Karadeniz’e geçeceğim. Henüz net bir planım yok ama param az. Belki bir arkadaş bulup onunla otostop yaparak da yolculuk edebiliriz.

A- LÜTFEN CEVAP VERİNİZ

- 1- Peter nerede çalışıyor?
- 2- Onun iş arkadaşları nasıl insanlar?
- 3- Peter'e göre Türkçe nasıl bir dil?
- 4- Peter'in hobileri neler?
- 5- O Hindistan'da neler yaptı?
- 6- O Türkiye'de nerelere gitmek istiyor?

B-DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

- 7- Türkçe'yi öğrenirse Japonca'yı öğrenemez. ()
- 8- O Hindistan'da 2 hafta kaldı. ()

C- LÜTFEN BOŞLUKLARI DOLDURUNUZ.

- 9- Önceleri gece çalışmaya alışamadım.
- 10- Şimdi dostlarım var.

Lütfen boşlukları “-İ”, “-İk”, “-İz” ile doldurunuz.

- 1- Minyon tip..... insanlar genellikle yaşından daha genç gösterirler.
- 2- Çocuk..... günlerim mutlu geçti.
- 3- Yarın Erzurum..... bir arkadaşım ile buluşacağım.
- 4- Kibir..... insanlardan nefret ederim.
- 5- Dün gece çok geç yattım. Bu yüzden çok uyku.....
- 6- Ayşe düğünde mavi bir gelin..... giydi.
- 7- Ben plan..... iş yapmam; bütün işlerimi önceden planlarım.
- 8- Elma..... pasta yapmayı biliyor musun?
- 9- O adamın ağır kişisi..... problemleri var.
- 10- Asla kare..... veya puan..... bir pantolon giymem.
- 11- Günümüzde eğitim..... insanlar zor iş buluyorlar.
- 12- Gümüşsuyu civarında kira..... bir ev arıyorum.
- 13- Kapris..... insanlarla arkadaş..... yapmam.
- 14- Yağ....., tuz..... ve şeker..... yiyecekler bana yasak.
- 15- Şu uzun boy....., kalın bıyık..... adam kim?
- 16- Dün mavi çizgi..... kış..... bir pantolon aldım.
- 17- Şimdiki gençler hamburger gibi sağlık..... yiyecekler yemeyi seviyorlar.
- 18- Hayatım, kasaptan yarım kilo köfte..... kıyma alır mısın?
- 19- Senin genç..... böyle şeyler var mıydı?
- 20- Benim çocuk..... buralarda çok az vardı.

ÜNİTE 2

"-Dir" ZAMAN ULAÇ EKİ

Lütfen mümkünse, “-Dir”, değilse “-Den beri” kullanınız.

- 1- Sabah..... hiçbir şey yemedim.
- 2- Epey..... İsmail'i görmüyorum.
- 3- 1989..... burada çalışıyorum.
- 4- Saatler..... seni bekliyoruz; nerede kaldın?
- 5- Aylar..... Ahmet'ten haber yok. Ne yapıyor acaba?
- 6- Ayşe teyzeler 40 yıl..... aynı evde oturuyorlar.
- 7- Çoktan..... bekar arkadaşlarımla buluşmadım.
- 8- Dün..... aralıksız yağmur yağıyor.
- 9- İki hafta..... doğru düzgün uyuyamıyorum.
- 10- Şu önümüzdeki koltuktaki adam İstanbul'..... konuşuyor.
- 11- İnsanoğlu yüzyıllar..... ölüme çare arıyor.
- 12- Ne zaman..... İstanbul'da oturuyorsun?
- 13- Kaç yıl..... gözlük takıyorsun?
- 14- Birinci kurs..... Monika'yla aynı sınıftayız.
- 15- Ömer'le birbirinizi kaç yıl..... tanıyorsunuz?
- 16- Çocukluğum..... aynı evde oturuyorum.
- 17- Yıllar..... ev almak için para biriktiriyorum.
- 18- Uzun zaman..... tatile gitmiyorum.
- 19- Ne zaman..... görüşmüyorduk.
- 20- Hafta sonu..... buna çalışıyorum.

Lütfen boşlukları -lİ, -sİz, -lİk, -DEn beri, -DİR ile doldurunuz.

- 1- Genç..... her gün bir saat yürüyordum.
- 2- Bahçe..... evleri çok seviyorum.
- 3- Biz güneş..... havalarda pikniğe gideriz.
- 4- Gözlük..... adam Atilla, gözlük..... adam da Muharrem.
- 5- Müzik..... bir lokantaya gittik.
- 6- Dün gece film seyrederken korku..... dakikalar yaşadım.
- 7- Başarı..... olmak için çok çalışmak lazım.
- 8- Bizim çocuk..... bayramlar daha güzeldi.
- 9- Saatler..... telefonla seni arıyorum.
- 10- Masanın üstü çok toz.....
- 11- Üç ay..... Türkçe öğreniyoruz.
- 12- O çocuk..... çok şişmandı.
- 13- Sabah..... yürüyoruz.
- 14- Baharat..... yemekleri çok seviyorum.
- 15- Amanda pazartesi..... hasta.
- 16- Evin ay..... kirası ne kadar?
- 17- On beş yıl..... burada oturuyorlar.
- 18- Büşra çok bakım..... bir kadın.
- 19- Uzun zaman..... mektup yazmadım.
- 20- Yarın Türkiye-Fransa dost..... maçı var.

BATIL İNANÇLAR

Pek çok ülkede, pek çok insanın batıl inancı vardır. Peki sizin batıl inancınız var mı? Batıl inançlar ülkeden ülkeye, kültürden kültüre farklılıklar gösterir. Örneğin bana göre yolda siyah kedi görmek kötü şans getirir, ama belki size göre siyah kedi görmek iyi şanstır. Babaannem her zaman “Eğer sağ kulağın çınlarsa, biri senin hakkında iyi şeyler söylüyordur” der. Bazı insanlara göre, dört yapraklı yonca, at nalı şans sembolüdür. Buna karşılık, salı günü evlenmek uğursuzluk getirir. Sizin ülkenizde hangi batıl inançlar var? En yakın arkadaşım Hande, hiçbir zaman çantasını yere koymaz. Çünkü o “Eğer çantamı yere koyarsam, param azalır” diye düşünür. Annem de evin girişine nazar boncuğu asmayı sever. Ona göre “nazar boncuğu” kötü enerjiyi eve sokmaz. Aslında benim uğurlu sayım, uğurlu günüm, uğurlu aksesuarım yok. Ama yine de merdiven altından geçmem, veya siyah bir kedi görürsem kendimi kötü hissederim. Bence batıl inançlar hayatın bir parçası ve çok ilginç bir konu. İster inanın, ister inanmayın! Peki size göre?

LÜTFEN CEVAP VERİNİZ.

- 1- Sizin ülkenizde hangi batıl inançlar var?
- 2- Sizin batıl inançlarınız var mı?
- 3- Uğurlu sayınız, gününüz, renginiz var mı?
- 4- Üzerinizde uğurlu bir aksesuar taşıyor musunuz?
- 5- Sizce batıl inançların arkasında gerçek var mı?

ÜNİTE 3

PEKİŞTİRME SIFATLARI

<p>-p-</p> <p>kırmızı / kıpkırmızı kuru / kupkuru ince / ipince sarı / sapsarı taze / taptaze uzun / upuzun yalnız / yapayalnız / yapıyalnız dolu / dopdolu kara / kapkara kısa / kıpkısa canlı / capcanlı tatlı / taptatlı zayıf / zapzayıf diri / dipdiri şirin / şipşirin ıslak / ıpıslak açık / apaçık kötü / köpkötü kör / köpkör karanlık / kapkaranlık kolay / kopkolay yeni / yepyeni</p> <p>-r-</p> <p>temiz / tertemiz çabuk / çarçabuk çıplak / çırçıplak / çırılçıplak sefil / sersefil perişan / perperişan</p>	<p>-m-</p> <p>beyaz / bembeyaz boş / bomboş sıcak / sımıcak yeşil / yemyeşil başka / bambaşka sıkı / sımısıkı düz / dümdüz siyah / simsiyah yaş / yamyaş yassı / yamyassı</p> <p>-s-</p> <p>mavi / masmavi koca / koskoca kocaman / koskocaman mor / mosmor doğru / dosdoğru bayağı / basbayağı belli / besbelli tamam / tastamam pembe / pespembe yuvarlak / yusuvarlak</p>
--	--

Lütfen doğru cevabı işaretleyiniz.

1- Eskiden Haliç'in suları _____

- a) masmaviydi
- b) marmaviydi
- c) mapmaviydi
- d) mammaviydi

2- Dün gece elektrik kesildi. Ev _____ oldu

- a) kamkaranlık
- b) kaskaranlık
- c) karkaranlık
- d) kapkaranlık

3- Dünkü ekmeğe hala _____ duruyor.

- a) tamtaze
- b) taptaze
- c) tartaze
- d) tastaze

4- Karadeniz'in dağları _____

- a) yesyesildir
- b) yemyesildir
- c) yeryesildir
- d) yepyesildir

5- Temizlikçi kadın dün evimi _____ yaptı.

- a) teptemiz
- b) temtemiz
- c) tertemiz
- d) testemiz

6- Dün DİLMER'den çıkıp _____ eve gittim

- a) dosdoğru
- b) dopdoğru
- c) domdoğru
- d) dordoğru

7- Bu sabah yağmurdan _____ oldum.

- a) ımslak
- b) ısıslak
- c) ırıslak
- d) ıpıslak

8- Ayla'nın _____ bir kızı var.

- a) şımşirin
- b) şırşirin
- c) şipşirin
- d) şışşirin

9- Nevin saçlarını _____ kestirdi.

- a) kıpkısa
- b) kımkısa
- c) kıskısa
- d) kırkısa

10- Soruların hepsini _____ cevapladım.

- a) çamçabuk
- b) çapçabuk
- c) çasçabuk
- d) çarçabuk

11- Mehmet rejim yapıp _____ oldu.

- a) zarzayıf
- b) zaszayıf
- c) zapzayıf
- d) zamzayıf

12- Bundan sonra _____ bir Cem olacağım.

- a) basbaşka
- b) bambaşka
- c) barbaşka
- d) bapbaşka

13- Dünkü ekmeğe _____ oldu.

- a) kupkuru
- b) kuskuru
- c) kurkuru
- d) kumkuru

14- Hasan korkudan _____ oldu.

- a) besbeyaz
- b) berbeyaz
- c) bembeyaz
- d) bepbeyaz

Lütfen boşlukları örnekteki gibi pekiştirme sıfat ekleriyle doldurunuz.

- 1- Eve gidip **çarçabuk** elbiselerimi değiştirip partiye gideceğim.
- 2- Çayıtatlı içmeyi severim.
- 3- Yollar yağmurdanıslak, dikkatli araba kullan!
- 4-karanlık bir yolda yalnız yürümekten korkar mısınız?
- 5- Dün rüyamdayeşil bir ormanda kayboldum vemavi bir gölde yüzdüm.
- 6- Tabağımboş, lütfen biraz daha tatlı verir misin?
- 7- Ayşe'nin bebeğinin saçlarısarı.
- 8- Bebeğin yanaklarıpembe, ne tatlı!
- 9- Gökyüzümavi, haydi plaja gidip yüzelim!
- 10- Hava çok soğuk,sıcak bir çay lütfen!
- 11- Gözlerinin altımor, çok çalışıyorsun, biraz kendine dikkat et!
- 12- Bu deterjanla çamaşırlarım artıkbeyaz.
- 13- Bu ekmeğinkuru, yemek mümkün değil.
- 14- Fırındantaze ekmeğin kokuları geliyor.
- 15- Senin odan her zamantemiz ve çok düzenli.
- 16- Ayşe dün saçlarını boyattı, saçları şimdisiyah.
- 17- Güllerin rengikırmızı.
- 18- Balıklar çok kötü kokuyor,taze balık almak istiyorum.
- 19- Önümüzdeuzun bir hayat var.
- 20- Hırsızınsarı vekısa saçları vardı.

Lütfen boşlukları örnekteki gibi pekiştirme sıfat ekleriyle doldurunuz.

- 1- Akdeniz **masmavi** ve **tertemizdir**.
- 2-koca adamsın, küçücük çocuğa vurmaya utanmıyor musun?
- 3- Gençkensiyah veuzun saçlarım vardı.
- 4- Ayşe dün akşamki partiyeyeşil elbiseyle geldi.
- 5- Canım şimdisıcak bir çorba istiyor.
- 6- Hollandadüz bir ülke, hiç dağ yok.
- 7- Dedemin saçlarıbeyaz.
- 8- Elif işten sonradoğru ev gider.
- 9- Eşim işten çıkıp hiçbir yere uğramadandoğru eve gelir.
- 10- Dünkü yağmurda bütün elbiselerimıslak oldu.
- 11- Babaannem öldükten sonra dedem kendiniyalnız hissediyor.
- 12- Olayaçık ortada. Konuşmaya gerek yok.
- 13- Belediye kaçak evleri yıkıpdüz etti.
- 14- Adam benim cevabımdan sonramor oldu.
- 15- İleriden sağa dön,doğru git.
- 16- Adambayağı yalan söylüyor. Görmüyor musun?
- 17- Şu, otelin önündeki adam çok şık;belli kız arkadaşını bekliyor.
- 18- Hırsız yakalayıpsıkı bağladık.
- 19- İşte,tamam 5000\$. Sana artık borcum kalmadı.
- 20- Birçok insan dünyayıyuvarlak sanıyor.

SEVGİLİLER GÜNÜ

Leyla geçen kış, tatilde erkek arkadaşıyla Abant'a gitti. O gün Sevgililer Günü'ydü. Şubat'ta ve Abant'ta kar yağıyordu. Her yer**beyazdı**. Leyla ve sevgilisi Umut, Abant'ta küçük ve**şirin** bir otelde kaldılar. Abant'a geldikten sonra**doğru** otele gittiler. Otel**boştu**. Otel odası**temizdi** ve**sıcaktı**. Bavullarını odaya bıraktıktan sonra**çabuk** dışarı çıktılar.**beyaz** karların içinde yürüdüler. Sonra otele döndüler. Leyla, odanın kapısını açtı. Oda**karanlıktı**. Işığı açtı. Odanın her yerinde**kırmızı** ve**sarı** güller vardı. Umut "Bunları senin için aldım" dedi. Leyla çok mutlu oldu ve Umut'a teşekkür edip onu öptü. Ona**sıkı** sarıldı.

Hikayenin devamını siz yazın.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Dün akşam..... elektrikler yok.
- 2- Kahveni süt..... mü istersin, süt..... mü?
- 3- Rize'de denizmavidir.
- 4- Kasa..... iç..... önemli bir şey var mı?
- 5- Abdullah işten sonradoğru eve gider.
- 6- Haftalar..... yağmur yağmıyor.
- 7- Onlar şarkı söyleyebilir, iyi dans edebilir.
- 8- Gençken daha fazla yemek ye....., ama daha zayıftım.
- 9- Dün seninle konuş..... bürona geldim, ama sen yoktun.
- 10- Sen beni, babanı dinliyorsun. Ne yapıyorsun, oğlum?
- 11- Yarım saat kadar önce uzun boy..... bir adam gel..... seni sordu.
- 12- Pardon, konsolos..... binası şurası mı?
- 13- Nişanlım bana çok güzel bir kalem..... aldı.
- 14- Onlar, bize “ Ne zaman geleceksiniz?”
- 15- Sakın bir daha böyle bir aptal..... yapma!

Lütfen soru sorunuz.

- 16-? Bence bu ceketi al.
- 17-? Saat dokuzda uyuyordum.
- 18-? Tamam, dinlenelim.
- 19-? Üç yıldır İstanbul'dayım.
- 20-? Hayır, iki yıl önce hiç Türkçe bilmiyordum.

ZEYNEP HANIM'IN BİR GÜNÜ

Zeynep hanım, yedi yıldır bir ilkokulda öğretmendir. O her sabah saat yedide kalkar. Kahvaltı ettikten sonra evden çıkıp, deniz otobüsüne biner.

Geçenlerde bir gün Zeynep kahvaltısını etmeden evden çıktı. Çünkü onun çalar saati, sabah çalmadı, bu yüzden Zeynep erken kalkamadı. Onun evi deniz

otobüsü iskelesine on dakika uzaklıktadır. Zeynep koşarak iskeleye gidip ilk deniz otobüsüne bindi. Deniz otobüsü bomboştu, sadece birkaç kişi ön tarafta oturuyordu. Zeynep de oraya gidip boş bir koltuğa oturdu. Çantasından

kitabını çıkarıp okumaya başladı. Hem okuyor hem de durmadan saatine bakıyordu. Üzgündü. Çünkü o geç kalmayı ve insanları bekletmeyi sevmiyordu. Yirmi dakika sonra deniz otobüsünden inip hemen dolmuşa bindi. Okulun önünde dolmuştan indi. Okulun bahçesinden içeri girmek istedi ama bahçenin kapısını bir türlü açamadı, çünkü kapı kilitliydi. Zeynep o zaman anladı, o gün pazardı ve okul tatildi. Gülümseyerek oradan ayrıldı. Deniz kenarında bir çay bahçesine gidip Boğaz'ı seyrederek kahvaltısını yaptı.

A-LÜTFEN CEVAP VERİNİZ.

1- Zeynep ne zamandan beri öğretmenlik yapıyor?

2- O niçin sabah kahvaltı etmeden evden çıktı?

3- Zeynep deniz otobüsünde niçin üzgündü?

4- Okulun bahçesinin kapısı niçin kilitliydi?

5- Zeynep kahvaltısını nerede yaptı?

B- DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

6- Zeynep'in evi deniz iskelesine uzaktır. ()

7- Zeynep ikinci deniz otobüsüne bindi. ()

8- Deniz otobüsü doluydu. ()

9- Zeynep deniz otobüsünde sık sık saatine bakıyordu. ()

10- Zeynep'in deniz otobüsüyle yolculuğu 20 dakika sürdü. ()

11- Zeynep öğrencilerini bekletmeyi sevmiyor. ()

ÜNİTE 4

"-İp" ULAÇ EKİ

Lütfen “-İp” ulaç eki kullanınız.

- 1- Dün akşam çok yorgundum, biraz televizyon seyret..... yattım.
- 2- Arkadaşım beni ara..... “Biraz geç kalacağım.” dedi.
- 3- Lütfen çok iç..... sarhoş olma, çünkü dönüşte araba kullanacaksın.
- 4- Onunla kavga ettik, ama kısa zaman sonra hatasını anla..... benden özür diledi.
- 5- Polis cüzdanımı bul..... bana teslim etti.
- 6- Vapur iskeleye yanaş..... durdu.
- 7- Öğrenci sözlüğe bak..... kelimenin anlamını buldu.
- 8- Işığı kapa..... odadan çıktı.
- 9- Sorusunu sor..... yerine oturdu.
- 10- Köpeği gezdir..... hemen eve gel!
- 11- Lütfen beni de bekleyin, işimi bitir..... geliyorum.
- 12- Ayşe Hanım, bu raporları hemen yaz..... Ahmet beye fakslayın!
- 13- Bu yıl para biriktir..... hemen tatile çıkacağız.
- 14- İki yıl yurtdışında kal..... dönecekler.
- 15- Hava çok sıcaktı, soğuk bir duş al..... dinlendiler.
- 16- Garsonu çağır..... hesabı istedim ve öde..... lokantadan çıktım.
- 17- Otele telefon et..... “Boş odanız var mı?” diye sordum.
- 18- Babam akşam yemeğini ye..... televizyon seyretmeye başladı.
- 19- Şapkayı almaktan vazgeç..... dükkandan çıktı.
- 20- Yarın seyahat acentesine git..... rezervasyon yaptıracağım.

ÜNİTE 5

"-mEdEn" ULAÇ EKİ

Lütfen “-mEdEn” ulaç eki kullanınız.

- 1- Yolda Orkun beni gör..... geçip gitti.
- 2- Hiç düşün..... cevap verdi ve yanlış oldu.
- 3- Çayımı karıştır..... içtim, çok kötüydü.
- 4- Yoldan geldi, hiç dinlen..... işe başladı.
- 5- Kapıyı vur..... içeri girmeyin, Müdür kızıyor.
- 6- Soruyu anla..... cevap vermeyin!
- 7- Seni sordular, hiç bekle..... gittiler.
- 8- Masasını toplu..... bürodan çıktı.
- 9- Konuyu dinle..... fikir söyleme!
- 10- Yemek ye..... uyudum, gece üçte kalktım.
- 11- Bak! O şimdi gelip “Merhaba!” de..... oturacak.
- 12- İki haftadan beri antrenman yap..... maç yapıyor.
- 13- Ben arabamın lastiklerini kontrol et..... yolculuğa çıkmam.
- 14- Otobüsteki genç sağa sola bak..... oturuyor.
- 15- Evladım, yemek ye..... nasıl büyüyeceksin?
- 16- Bulaşıkları yıka..... evden çıktım, çünkü geç kaldım.
- 17- Bir fıkra anlattım, hiç gül..... hana baktılar.
- 18- Et ye..... yaşayabiliriz.
- 19- Televizyonu açtı, ama film bit..... uyudu.
- 20- Hiç gürültü yap..... odasına gitti.

Lütfen eşleştiriniz.

1- Kitabı okuyup	A- Türkçe’ mi geliştireceğim.
2- Rakı içip	B- cevap vermeyin!
3- Film bitmeden	C- yiyeceğim.
4- İstanbul’ da pratik yapıp	D- Kütüphaneye verdim.
5- Soruyu anlamadan	E- kızma, lütfen.
6- Bahçeden domatesi alıp	F- bağırdı.
7- Sevgilisine çiçek verip	G- polise ceza ödedim.
8- Yemek yiyip	H- özür diledi.
9- Bizi dinlemeden	I- sarhoş oldular.
10- Ailesini özleyip	İ- uyudum ve sabah aç kalktım.
11- Arkadaşlarla kafede oturup	J- yaşayamaz.
12- Otel rezervasyonu yaptırmadan	K- sinemadan çıktık.
13- Adam sinirlenip	L- salata yaptı.
14- Pazardan bir şeyler alıp	M- lokantadan çıktılar.
15- Arabamla kırmızı ışıktan geçip	N- ülkesine döndü.
16- Akşam yemek yemeden	O- sohbet ettik.
17- Canlılar su içmeden	Ö- tatile gitmeyiz.
18- Gol atmadan	P- Türkçe öğreneceğim.
19- Dilmer’ de kursa gidip	R- gittiniz?
20- Niçin beni beklemeden	S- maç kazanamazsınız.

A-Lütfen “-İp” kullanınız.

- 1- Kapıyı aç....., içeri gir..... oturdu.
- 2- Parasını ver....., bilet al..... sinemaya girdi.
- 3- Kitaplara bak....., öğrendi.
- 4- Polise git....., her şeyi anlat..... rahatladı.
- 5- Onlar buraya gel....., beni gör....., gidecekler.
- 6- Her zaman kafede bir saat otur....., bir çay iç..... gider.
- 7- Markete git....., bir kola al..... gel!
- 8- Oraya git....., bir saat toplantı yap..... döneceğiz.
- 9- Tatilde yüz....., dans et..... eğleneceğiz.
- 10- Dolabı aç....., bir şeyler ye....., git..... uyudu.

B- Lütfen “-İp” veya “-mEdEn” kullanınız.

- 1- Telefon et....., hiçbir şey konuş..... kapatıyor.
- 2- Hiç kimseye sor....., ara..... adresini bulduk.
- 3- Hiç konuş....., yat..... tavana bakıyor.
- 4- Çantasını al....., kapıyı kapat..... hızla çıktı.
- 5- Arkasına bak....., sağa dön..... kaza yaptı.
- 6- Benimle konuş....., geç..... gitti.
- 7- Sokakta otur....., sağa sola bak..... şarkı söylüyor.
- 8- Eminim, eve gel....., bana hiçbir şey sor....., git..... yatacak.
- 9- Bir çay al....., parasını ver..... gidiyor.
- 10- Odaya gir....., “Merhaba!” de..... bir şeyler söylemeye başladı.

Lütfen “-İp” veya “-mEdEn” kullanınız.

Baba - Ayşe!

Ayşe - Efendim babacığım.

Baba - Marketten bir gazete al..... gel kızım!

Anne - Nereye gidiyorsun?

Betül - Dışarı çıkıyorum.

Anne - Yağmur yağıyor, şemsiye al..... çıkma!

Salih - Bu kola çok sıcak.

Garson - Buzdolabımız bozuk, buz koy..... içiniz!

Salih - Ben bunu sevmem.

Garson - Lütfen git..... müdürle konuşun!

Aytek - Dün bütün gece ders çalıştım, yalnız iki saat uyudum.

Orkun - Şu kanapeye yat..... uyu!

Aytek - O kanape rahat değil.

Orkun - Sen bilirsin.

Anne - Hadi hoşçakalın!

Uğur - Güle güle, anne. Ne zaman döneceksiniz?

Anne - Dört gün sonra. Gazı kontrol et..... uyumayın!

Özge - Tamam anne, bizi düşünme!

Anne - Kapıyı kontrol et..... evden çıkmayın!

Uğur - Tamam anne, tamam.

Sekreter - Çıkıyor musunuz?

Patron - Evet, sen de bu işleri bitir..... çık!

Sekreter - Yarın sabah erken bitiririm.

Patron - Hayır, bu akşam bitir..... çıkma!

Sekreter - Peki, efendim.

Lütfen aşağıdaki cümleleri uygun şekilde eşleştiriniz.

1- Mahmut'un yanına gidip	A- sabaha kadar çalıştım.
2- Dün gece hiç uyumadan	B- konuşma!
3- Ben gelmeden	C- bayramlarını kutladık.
4- Lütfen bilmeden	D- onunla açık açık konuşacağım.
5- Orhan bu yıl üniversiteyi bitirip	E- sakın partiye başlamayın.
6- Patronla konuşup	F- çalışmaya başladı.
7- Eşimin ailesini ziyaret edip	G- ondan maaşıma zam isteyeceğim.
8- Bugün Ali bey ilk defa tıraş olmadan	H- işe geldi.
9- Lütfen, bir dakika gülmeden	I- cevap ver.
10- Lütfen teklifimi iyice düşünüp	J- beni dinle.
11- Randevu almadan	K- kafamı dinleyeceğim.
12- Bizim patron eşine kızıp	L- şarkı söylüyor.
13- Filmin tamamını seyretmeden	M- gelmeyin.
14- Bir hafta için Alanya'ya gidip	N- bize bağırtıyor.
15- Tarık barlarda gitar çalıp	O- sinemadan çıktık.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- İki yıl..... dedemi görmüyorum.
- 2- Hiç nefes al..... kaç dakika durabilirsin?
- 3- Mutfağa gidip bir şeyler yiyeceğim.
- 4- Telefon et..... bir “sağol” bile demedi.
- 5- Şurada..... araba senin mi?
- 6- Yarın akşam saat on bir..... çalışacağım.
- 7- Eskiden günde iki litre kola iç.....
- 8- Bir hafta..... aynı şeyleri söylüyorsun; bıkmadın mı?
- 9- Ali asla dişlerini fırçala..... yatmaz.
- 10- Hüseyin’e söyle, bir daha benim hakkımda hiç konuş.....
- 11- Bir an evvel iyileş..... işe gitmek istiyorum.
- 12- Dün akşam..... partiye Emine geldi mi?
- 13- Benim çocuğum beş yaşında, senin..... kaç yaşında?
- 14- Hafta sonundaki düğün içinmavi bir elbise diktirdim.
- 15- Eskiden futbolu hiç sev.....
- 16- Depremden sonra herkes daha güven..... evlerde oturmak istiyor.
- 17- Ayşe çok ses....., sakın bir kızdır.
- 18- Genç..... yıllarımda çok çapkındım.
- 19- Benim genç..... Türkiye’de ekonomi çok kötüydü.
- 20- Eğer bu yoldandüz gidersen hastaneyi görürsün.

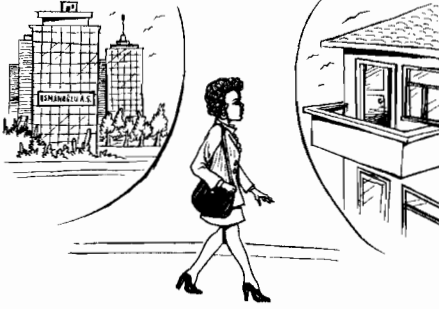
ÜNİTE 6

"-ErEK" ULAÇ EKİ

A – Metin nasıl zayıfladı?

B -

A – Ayşe eve nasıl gidiyor?

B -

A – Süleyman nasıl para kazanıyor?

B -

Lütfen boşlukları örnekteki gibi “-ErEk” ekiyle doldurunuz.

- 1- Ahmet horla..... uyuyor.
- 2- Böyle otur..... hiçbir işi bitiremezsin.
- 3- Bir daha sınıfa bağır..... girme!
- 4- Süleyman herkesle gül..... konuşur.
- 5- Koş..... geldim.
- 6- Her sabah yarım saat egzersiz yap..... bir ayda beş kilo verdim.
- 7- Mustafa patronun odasına kork..... girdi; yarım saat sonra sevin..... çıktı.
- 8- Dün Hasan bürodan ağla..... çıktı. Ne oldu acaba?
- 9- Niçin gül..... onlara bakıyorsunuz?
- 10- Sorunları üstünü kapat..... çözemezsin.
- 11- Her şeyimi çok çalış..... kazandım.
- 12- Hatice ile Mustafa birbirlerini sev..... evlendiler.
- 13- Sadece meyve sebze ye..... ayakta duramazsın; biraz bir şeyler ye!
- 14- Ali bugün ilk defa sınıfa gül..... girmedi.
- 15- Her gün Anzer balı ye..... hastalığımı tedavi ettim.
- 16- Ayşe'nin arkasından koş..... gittim, ama yetişemedim.
- 17- Her zaman uçağa kork..... biniyorum.
- 18- Otobüse bin; oraya kadar yürü..... gidemezsin.
- 19- Böyle konuş..... beni üzüyorsun.
- 20- Sadece pratik yap..... Türkçe öğrenemezsin.

Lütfen boşlukları örnekteki gibi “-ErEk” ekiyle doldurunuz.

- 1- Problemlerimizi tartışarak değil, konuşarak çözelim.
- 2- Problemlerimi sana anlat..... senin de başını ağrıtmak istemem.
- 3- O adamla iste..... evlendi, ama daha sonra çok mutsuz oldu.
- 4- Uzun yıllar çalış..... bu kitabı yazdı.
- 5- Geçen yıl tatilimi kayak yap..... geçirdim.
- 6- Bu işi sev..... mi yapıyorsun?
- 7- Lütfen kompozisyonu kurşun kalem kullan..... yaz!
- 8- Bu kompozisyonu sözlük kullan..... mı yazdın?
- 9- Yat..... televizyon seyretmekten hoşlanırım.
- 10- Derse her zaman geç kal..... öğretmeni kızdırıyor.
- 11- İki kardeş ağla..... kucaklaştı.
- 12- Gözlük tak..... kitap okur.
- 13- Kulak tıkacı tak..... kitap okur.
- 14- Dün bütün gece dans et..... eğlendik.
- 15- Her sabah eşimi öp..... uyandırırım.
- 16- Yaşlı kadın elleri titre..... kağıdı bana verdi.
- 17- Çok kızdı, arkasını dön..... kapıyı açıp gitti.
- 18- Patlamış mısır ye..... televizyon seyrederim.
- 19- Hiç kimse bil..... böyle yanlış yapmaz.
- 20- Kemal, müdürün yanında hep kekele..... konuşuyor.

Lütfen boşlukları “-ErEk” , “-İp” , “-mEdEn” ekleriyle doldurunuz.

- 1- Ahmet patronla konuş..... gelecek.
- 2- Melissa geçen gün sınıfta hiç konuş..... oturdu. Galiba bir derdi vardı.
- 3- Natali her zaman gül..... konuşuyor.
- 4- Ardian Üsküp'e git..... arkadaşlarını görecek.
- 5- Soruları iyice düşün..... cevaplayın.
- 6- Lütfen benimle bağır..... konuş; seni duyuyorum.
- 7- Çocuk koş..... annesinin yanına gitti.
- 8- Ahmet patronuna kork..... maaşını sordu.
- 9- Ayşe kız..... “ Bir daha seni görmek istemiyorum. “dedi.
- 10- Işığı kapat..... uyu artık; saat geç oldu.
- 11- Tuncay bağır..... toplantı salonundan çıktı.
- 12- Ayşe'yle Ahmet birbirlerini hiç gör..... evlendiler.
- 13- Bil..... seni üzdüm. Özür dilerim.
- 14- Yeni kelimeleri yaz..... çalışıyorum.
- 15- Tatilimi bol bol dinlen..... geçirdim.
- 16- Bir insan hiç yemek ye..... kırk gün yaşayabilir.
- 17- Kapalıçarşı'da pazarlık yap..... bir şey alma.
- 18- Onunla konuş..... ikna etmeye çalışacağım.
- 19- Sekreter her soruma gül..... cevap verdi, çok kibardı.
- 20- İki dakikada tıraş ol..... hemen geliyorum.

Lütfen cümleleri “-ErEk”, “-İp” ve -mEdEn” ekleriyle birleştiriniz.

- 1- Otobüse bindi.
Eve gitti.
- 2- Köpek havlıyor.
Köpek koşuyor.
- 3- O her zaman bağırır.
Konuşur.
- 4- Elbisesini giydi.
Sokağa çıktı.
- 5- Ceket giymedi.
Sokağa çıktı.
- 6- Ahmet ıslık çalıyor.
Ahmet yürüyor.
- 7- Gömleğimi yıkadım.
Balkona astım
- 8- Ayla ile Metin konuşmuyorlar.
Onlar yürüyorlar.
- 9- Ali yazıyor.
Ali ders çalışıyor.
- 10- Yarım saatte hazırlanıyor.
Evden çıkıyor.
- 11- Öğrenciler sohbet ederler.
Çay içerler.
- 12- Merdivenleri çıktım.
Sınıfa girdim.
- 13- Güzel bir tatil yaptım.
Çok iyi dinlendim.
- 14- Çok gürültü yapıyorlar.
Komşuları rahatsız ediyorlar.....
- 15- Küçük çocuk yemek yemiyor.
Okula gidiyor.

Lütfen boşlukları “-ErEk”, “-İp” ve -mEdEn” ekleriyle doldurunuz

- 1) **A-** Nagehan’ı gördün mü?
B- Biraz önce buradaydı.
A- Nereye gitti?
B- Söylemedi, çantasını al....., koş..... çıktı.
- 2) **A-** Mustafa nasıl?
B- Son maçta sakatlandı.
A- Ne yapıyor, şimdi?
B- Havuzda yüz..... bacağına güçlendiriyor.
- 3) **A-** Merhaba, nasılsınız?
B- Sağol, iyiyiz.
A- Ne yapıyorsunuz?
B- Çay iç..... sohbet ediyoruz.
- 4) **A-** Çocuklar nerede?
B- Odalarında.
A- Ne yapıyorlar?
B- Oyun oyna....., gül..... eğleniyorlar.
- 5) **A-** Komşun nasıl?
B- Çok çok iyi.
A- Ne yapıyor?
B- Müzik dinle....., dans et..... eğleniyor.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Biz onunla konuş..... bu problemi hallettik.
- 2- Uzun saç..... bayanları daha çok beğeniyorum.
- 3- Onlar dans et..... eğleniyorlar.
- 4- Soruyu anla..... cevap verme.
- 5- Erdoğan amca yaşlılığındayalnız kaldı.
- 6- Türkçe filmler seyret..... yeni kelimeler öğreniyorum.
- 7- Aslında neşeli bir insandır, ama bugün hiç konuş..... oturuyor.
- 8- Sabah kalk..... duş aldım.
- 9- Hayati'ninşirin bir kızı var.
- 10- Yemek masasına otur..... ellerini yıka!
- 11- Üç ay..... maaş alamıyoruz.
- 12- Şuradaki siyah ceket..... adam kim?
- 13- Spor yapmayan insanlar sağlık..... olur.
- 14- Yemek ye..... hemen evden çıkacağım.
- 15- Ahmet eskiden çok güzel dans et.....
- 16- Bu yemek çok tuz..... yiyemem.
- 17- Bir ay..... seni görmüyoruz.
- 18- Özbekistan'dayken her gün spor yap.....
- 19- Fatma terbiyeli, de saygılı bir çocuk.
- 20- Korhan haftalar..... çalışmıyor.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

- 1- Geçen yıl hiç Türkçe bilmedim.
- 2- Çok zengin olup fakirlere yardım etmek istiyorum.
- 3- Hem beni dinlemiyorsun, hem de “Anlamadım” diyorsun.
- 4- Almanya’dayken beş yıl futbol oynuyordum.
- 5- Hangisine beğendin?
- 6- Senin kitabın çok eski, benimdeki çok yeni.
- 7- Ankara’ya trenle mi gittin?
- 8- Ekonomik krizden sonra iŐsizli çok arttı.
- 9- Tarık’a söyle, yarın paramı getir.
- 10- İstersen sana kahve pişireyim.
- 11- Ahmet asla yalan söyler.
- 12- Erken uyanabilmek için erken yattım.
- 13- O kızla tanışmak çok istiyorum.
- 14- Bir saat geç kaldı, sanırım gelmeyecek.
- 15- Hangisini almak istiyorsunuz?

ÜNİTE 7

ETTİRGEN EYLEM

-t-

acıtmak açıklatmak ağrıtmak ağlatmak aratmak ayırtmak azaltmak başlatmak bekletmek benzetmek boyatmak boşaltmak büyütmek çıldirtmek çıkartmak	darıltmak delirtmek doldurtmak döşetmek düzeltmek ezberletmek getirtmek imzalatmak kısaltmak kurutmak küçültmek korkutmak onaylatmak oturtmak oynatmak	okutmak parlatmak soğutmak söyletmek şaşırtmak şişmanlatmak tanıtmak taratmak taşıtmak temizletmek uyutmak uzatmak ütületmek yedirtmek yıkıtmak zayıflatmak
---	--	--

-dır / -dir;

-dur / -dür

-tır / -tİR;

-tur / -tür

açtırmak affettirmek ağaçlandırılmak aldırmak alıştırmak anlattırmak attırmak baktırmak bastırmak beğendirmek bıktırmak bıraktırmak bindirmek biriktirmek birleştirmek bozdurmak bölüştürmek buruşturmak cezalandırmak çaldırmak çektirmek çizdirmek endişelendirmek değerlendirmek	değiştirmek deldirmek dinlendirmek düşündürmek doldurmak dolaştırmak dondurmak döndürmek durdurmak eğlendirmek ettirmek evlendirmek geliştirmek gençleştirmek gerçekleştirmek giydirmek güldürmek güzelleştirmek gezdirmek inandırmak iyileştirmek kandırmak kestirmek kışkıandırmak	kızdırmak konuşturmak kullandırmak neşelendirmek öldürmek öptürmek sağlamlaştırmak sakinleştirmek seyrettirmek sevdmirmek sevindirmek sinirlendirmek susturmak taktırmak tanıştırmak unuttırmak utandırmak uyandırmak yaptırmak yazdırmak yedirmek yetiştirmek yerleştirmek
--	---	---

-ır / -ir;

-ur / -ür

-ar / -er

artırmak batırmak bitirmek doğurmak duyurmak doyurmak düşürmek geçirmek	içirmek kaçırmak pişirmek şaşırmak şişirmek taşırılmak yatırmak	çıkarmak koparmak onarmak
--	---	---------------------------------

Lütfen boşlukları datif (-a/-e) veya akuzatif (-ı/ -i; -u/-ü) ile doldurunuz.

- 1- Bence Osman..... bu kadar kızdırmayın.
- 2- Ayakkabılar..... her hafta şu köşedeki boyacı..... boyatıyorum.
- 3- Hayattaki bütün hayallerim..... gerçekleştirdim.
- 4- Hasan usta..... salon takımı yaptırdık.
- 5- Gülseren Necdet..... kıskandırmak için partide Erdoğan'la dans etti.
- 6- Arabanın lastikleri..... şişirmek lazım.
- 7- TEMA Vakfı Türkiye'nin her tarafı..... ağaçlandırmak istiyor.
- 8- Fikrim..... değiştirdim. Antalya'ya gitmiyorum.
- 9- Sen..... eğlendirmek için parti yaptık, ama sen hala somurtuyorsun.
- 10- Sakın ben..... bu..... unutturma, hatırlat lütfen.
- 11- Yasemin her sabah saat yedide koca..... uyandırıyor.
- 12- Shulin Çinli misafirler..... İstanbul'da gezdirdi.
- 13- Osman..... futbol..... babası sevdirdi.
- 14- Arkadaşı, Elena..... sigara..... bıraktırdı.
- 15- Satako babası..... güzel bir araba aldırdı.
- 16- Dünkü partide Cafer herkes..... çok güldürdü.
- 17- Junko gelecek hafta ev..... tekrar boyatacak.
- 18- Birkaç ay İngiltere'de kalıp İngilizce'm..... geliştireceğim.
- 19- Süleyman dün berbere gidip saçlar..... kestirdi.
- 20- Antrenör İtalya maçında ünlü futbolcu Mehmet..... oynatmadı.

Lütfen aşağıdaki ettirgen fiillerle cümleleri tamamlayınız.

bozdurmak, yapturmak, taktırmak, değiştirmek, giydirmek

- 1- (Ben) Dün döviz bürosuna gidip dolar _____
- 2- Babam hafta sonu servise gidip arabasına yeni klima _____
- 3- Oğlum 10 yaşında, ama ona elbiselerini hâlâ ben _____
- 4- Önce haftada üç günlük kurs yapmayı düşündüm, fakat sonra fikrimi _____
- 5- Ev ödevimi babama _____

Lütfen fiilleri örnekteki gibi ettirgen yapıp, cümleleri tamamlayınız.

A) Hasan çok tembel, hiçbir iş yapmıyor.

- 1- Hasan ev ödevini kardeşine yaptırıyor.
- 2- Hasan ayakkabısını boyacı çocuğa boya.....
- 3- Hasan mektuplarını babasına yaz.....
- 4- Hasan saçlarını annesine tara.....
- 5- Hasan pantolonunu annesine ve ablasına ütüle.....

O boyacıya ayakkabısını boyatıyor.

B) Zeynep çok yaramaz bir kız.

- 1- Zeynep kardeşini Frankenstein maskesi ile kork.....
- 2- Zeynep kardeşini ağla.....
- 3- Zeynep televizyonun sesini çok açıyor ve ablasını sinirlen.....
- 4- Zeynep'in kardeşi okuldan eve geliyor, kapıyı çalıyor ama Zeynep kapıyı açmıyor. Kardeşini kapıda bekle.....
- 5- Zeynep bahçede kurbağaları öl.....

Annesi bebeği uyutuyor.

C) Feyzan üç aylık bir bebek.

- 1- Annesi onu ye.....
- 2- Annesi Feyzan'ı iç
- 3- Annesi onu uyu.....
- 4- Babası Feyzan'ı gül.....
- 5- Annesi Feyzan'ı üç ay önce doğ.....

D) Dilara bir şirkette sekreter. Onun çok sert bir müdürü var.

- 1- Müdürü Dilara'ya her işini yap.....
- 2- Müdürü Dilara'ya her gün masasını sil.....
- 3- Müdürü Dilara'ya çiçekleri sula.....
- 4- Müdürü Dilara'ya her zaman özel müşterilerini ara.....
- 5- Dilara'nın müdürü Dilara'ya sözleşmeler yaz.....
- 6- Sonra Dilara bu sözleşmeleri müdüre ve müşteriye imzala.....
- 7- Dilara'nın müdürü Dilara'yı çok çalış.....

Müdürü Dilara'ya alışveriş yaptırıyor.

Lütfen boşlukları doldurunuz

**AYŞE HANIM VE AİLESİ
NELER YAPTI?**

Ayşe hanım bu sabah erken kalk....., sonra çocuklarını kaldır..... Küçük kızına kahvaltısını yap..... Büyük kızını okula yolla....., sonra kendi kahvaltı yap..... Saat dokuz buçukta eve gündelikçi Fatoş hanım gel..... Ayşe hanım ona evini temizle....., çamaşırları yıka....., ütü yap..... Öğlen Ayşe hanımın kızı okuldan gel..... Ayşe hanım kızına odasını topla..... Kızı odasını topla..... ve bahçeye oynamaya çık..... Saat beşte Fatoş hanım git..... Ayşe hanım küçük kızını oyna....., gül....., ama maalesef konuş....., çünkü kızı henüz çok küçüktür.

Akşam saat altıda büyük kızı bahçeden eve gel..... Beraber yemek yedikten sonra annesi kızına ev ödevini yap....., matematik problemlerini çöz..... Daha sonra ona duş yap.....

Akşam Ayşe hanımın kocası gel....., bir şeyler atıştır....., sonra biraz gazete oku..... ve biraz da kızına oku....., çünkü kızı babasına gazete okumayı çok sev.....

Ayşe hanım saat sekizde çocuklarını giy..... Çantalarını hazırla..... Ayşe hanım da elbisesini giy....., makyaj yap..... Kocası Ayşe hanıma bir kravat seç..... ve o kravatı tak....., çünkü eşinin zevkine çok güven..... Beraber evden çık..... Ayşe hanım küçük kızını ve çantayı kocasına taşı..... Kocası küçük kızı arabaya bin....., çantayı da arabanın bagajına koy..... Beraber arabaya binip anneannelerine git..... Çocukları anneannelerine bırak..... ve partiye git.....

Aşağıdaki ettirgen fiillerle örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız!

küçültürmek, kestirmek, düzeltmek, susturmak, çıkartmak, kızdırmak, sevindirmek, korkutmak, uyandırmak, gençleştirmek, şişmanlatmak, yedirmek, benzetmek, aldirmek

- 1- Annesi Ahmet'e her zaman çok yemek yedirir.
- 2- Dün kuaföre gidip saçlarımı _____
- 3- Lütfen yanlışlarımı _____?
- 4- Geçen gün Mehmet birdenbire karşıma çıkıp beni _____
- 5- Ayşe her sabah saat tam yedide kocasını _____
- 6- Karbonhidratlı yiyecekler insanı _____
- 7- Yalancı insanlar beni _____
- 8- Çantanızdan bir kağıt _____, dikte yapacağız.
- 9- Lütfen çocuğunuzu _____?
- 10- Emin bey estetik ameliyatla burnunu _____
- 11- Yeni saç modeli Mine'yi beş yaş _____
- 12- Galatasaray'ın galibiyeti herkesi çok _____
- 13- Herkes Bülent'i ünlü bir aktöre _____
- 14- Emine kocasına son model bir araba _____

Lütfen fiilleri ettirgen yapıp, örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız.

- 1- Ayşe'nin birinci olması, hepimizi sevindirdi.
- 2- Fatma'nın randevuya geç gelmesi, beni çok kız.....
- 3- Benim sınıfta gülmem, öğretmeni sinirlen.....
- 4- Üniversiteyi kazanmak, beni çok sevin.....
- 5- Hasan'ın üniversiteyi kazanması, hepimizi gururlan.....
- 6- Kızımın eve geç gelmesi, bizi çok endişelen.....
- 7- Babamın her şeye karışması, beni çıldır.....
- 8- Ahmet'in sınavdan iyi not alamaması, herkesi çok şaşır.....
- 9- Çetin'in sınıfta çok az konuşması, beni üz.....
- 10- Çocuğumun okul birincisi olması, beni gururlan.....

* * * * *

- 1- Lokantaya gidip karnımı doy.....
- 2- Karıma kazak ör.....
- 3- Her sabah ayakkabılarımı parla.....
- 4- Demirel her yerde insanlara elini öp.....
- 5- Kenan odasını Kelebek Mobilya'dan döşe.....
- 6- Nada fotoğrafçıya gidip fotoğraf çek.....
- 7- Steve küpe takmak için kulağını del.....
- 8- Mehmet kız arkadaşını darıl.....
- 9- Babası Fatma'yı zorla evlen.....
- 10- Göksel son günlerde sigarayı biraz azal.....

Lütfen fiilleri ettirgen yapıp, örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız.

- 1- Ayşe'nin kaprisleri, hepimizi bıktırdı.
- 2- Bahçemde sebze ve meyve yetiş.....
- 3- Emine cuma günü geziyi bütün öğrencilere duy.....
- 4- Tülin geçen ay Akbank'ta hesap aç.....
- 5- Matematik problemlerimi babama çöz.....
- 6- Dün bütün paramı bankaya yat.....
- 7- Patricia arkadaşlarını İstanbul'da gez.....
- 8- Dolabımdaki bütün eşyalarımı boşal.....
- 9- Ayten kuaföre gidip saçlarını kes.....
- 10- Lynda kuaföre gidip saçlarını yap.....
- 11- Annesi Ahmet'i çok ye.....
- 12- Kız arkadaşım bir hafta içinde kendini çok özle.....
- 13- Arkadaşlarım beni sigaraya alış.....
- 14- Ayşe kocasına kazak örüp onu çok sevin.....
- 15- Elif çocuğunu çok iyi yetiş.....
- 16- Fatma her gün kocasına bulaşık yıka.....
- 17- Kız arkadaşım bana sigarayı bırak.....
- 18- Yusuf hafta sonunda buzdolabındaki buzları eri.....
- 19- Bu tatil bütün problemlerimi unut.....
- 20- Meltem artık sabrımı taş.....

Lütfen fiilleri ettirgen yapıp, örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız.

- 1- Yarın arabamı servise götürüp tamir **ettireceğim**.
- 2- Dün ödevimi bir Türk arkadaşına yap.....
- 3- Geçen hafta sonunda Amerikalı arkadaşlarımı İstanbul'da gez.....
- 4- Başkanımız ünlü bir ressamın portresini çiz.....
- 5- Yarın döviz bürosuna gidip dolar boz.....
- 6- Ali doğum günü için bir restorana telefon edip 10 kişilik masa ayır.....
- 7- Ameli arkadaşına Fransa'dan şarap getir.....
- 8- Dün evimi boya.....
- 9- Bu akşam sana karnıyarık piş.....
- 10- Ahmet Bey, iş mektuplarını hep kendi yazar. Asla sekreterine yaz.....
- 11- İlknur çocuğunu her akşam saat sekizde yat.....
- 12- Biz dün akşam Mustafa'ya ilk defa rakı iç.....
- 13- Doktor, Anke'ye sigarayı bırak.....
- 14- Ayşe geçen hafta beni çok kız.....
- 15- Leyla babasına yeni bir araba al.....
- 16- Geçen yıl tatil için 1000 lira birik.....
- 17- Az önce çocukları yat.....
- 18- Yeni bir şeyler yapıp hayatımı renklen.....
- 19- Bütün arkadaşları Fatma'yı ünlü bir şarkıcıya benze.....
- 20- Sultan Abdülmecit, Dolmabahçe Sarayı'nı Mimar Balyan'a yap.....

Lütfen fiilleri ettirgen yapıp,örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız.

- 1- Mirza, bana Özbekistan'ı hatırlatıyor.
- 2- Haydar, bize çok komik fıkralar anlatıp bizi gül.....
- 3- Çince bir mektubu Lee'ye tercüme et.....
- 4- Şükrü, liseyi 1996'da bit.....
- 5- Dün Kapalıçarşı'da cüzdanımı düş.....
- 6- Çocuğumuzu, her zaman kocam ye.....
- 7- Klasik müzik dinlemek, beni dinlen.....
- 8- Hayat pahalılığı, herkesi bıktırıyor.....
- 9- Dün arabamın deposunu dol.....
- 10- Ömer şaka yapıp beni kork.....
- 11- Arabamı asla başkasına yıka..... . Hep kendim yıkarım.
- 12- Maaş zamları bütün memurların yüzünü gül.....
- 13- Dün öğrencilerime video seyret.....
- 14- Oğlumun maçlara götürüp onu futbola alış.....
- 15- Öğrencilerime sınıfta İstanbul hakkında kompozisyon yaz.....
- 16- Banyodan sonra saçlarımı hep havluyla kuru.....
- 17- Milli Takım galip gelerek bütün Türkiye'yi sevin.....
- 18- Evimi haftada iki defa bir kadına temizle.....
- 19- Dün akşam kız arkadaşımı, ailemle tanış.....
- 20- Yarın gidip Yusuf'a borcunu hatırla.....

Lütfen fiilleri ettirgen yapıp, örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız.

- 1- Yalanıma herkesi inandırdım.
- 2- Ayşe, estetik ameliyatla burnunu küçül.....
- 3- Turgut kompozisyon ödevini babasına yaz.....
- 4- Mine, yeni arabasıyla herkesi kıskan.....
- 5- Ahmet, dünkü partide beni utan.....
- 6- Anette, saçlarını biraz kısal.....
- 7- Hakem maçı 10 dakika uza.....
- 8- Antrenör futbolcularını iki saat ormanda koş.....
- 9- Anahtarımı kaybettim. Bu yüzden kapıyı çilingire aç.....
- 10- Annem çalışıyordu, bunun için beni anneannem büyü.....
- 11- Dün gece bebeğimiz bizi hiç uyu.....
- 12- Geçen gün bir çocuğa çarpmak üzereydim; son anda frene basıp arabamı dur.....
- 13- Ali'nin sözleri, beni çok düşün.....
- 14- Öğretmen, sınıfta beni hiç konuş.....
- 15- Dün Beyazıt'ta paramı çal.....
- 16- Liz Taylor, estetik ameliyatla yüzünü ger.....
- 17- Yeni elbiselerimi koymak için gardırobumu boşal.....
- 18- Elbiselerimi anneme ütüle.....
- 19- Ev sahibim, kirayı ödemedim diye beni evden çık.....
- 20- Ayşe, Ali'yi müdüre ispiyon edip onu işten at.....

Lütfen fiilleri ettirgen yapıp,örnekteki gibi cümleleri tamamlayınız.

- 1- Kocam, kafasına saç **ektirdi**.
- 2- Lütfen, yanlışlarımı düzel.....?
- 3- Lütfen, çocuğunuzu sus.....?
- 4- THY, pilotlarını ve hosteslerini Vakko'dan giy.....
- 5- Herkes, çantasından bir kağıt çık.....! Dikte yapacağız.
- 6- Beni bu doktor iyileş.....
- 7- Dün dişçiye gidip çürük dişimi çek.....
- 8- Belediye Başkanı, Boğazdaki bütün kaçak binaları yık.....
- 9- Lee, evinde bize Kore müziği dinle.....
- 10- Geçen yaz tatilimi Antalya'da geç.....
- 11- Bu akşam senin için patates kızar.....
- 12- Seni en çok ne kız.....?
.....
- 13- Seni bu yıl en çok ne sevin.....?
.....
- 14- Seni en çok ne kork.....?
.....
- 15- Bu yıl seni en çok ne üzdü?
.....

ÜNİTE 8

"-mE", "-mEk" MASTAR EKLERİNİN AD DURUM EKLERİYLE KULLANIMI

Lütfen boşlukları “-mEyİ” ekiyle örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Özür dilerim, kitabını getirmeyi unuttum.
- 2- Resim yap..... çok seviyorum. Beni dinlendiriyor.
- 3- İki saatin sonunda Turgay’ın evini bul..... başladık.
- 4- Gitar çal..... babamdan öğrendim.
- 5- Gitar çal..... bana babam öğretti.
- 6- Millet olarak sabret..... bilmiyoruz; çok aceleciyiz.
- 7- Galatasaray 90 dakika boyunca bir gol at..... beceremedi ve elendi.
- 8- Ahu’yla konuş..... denedim, ama beni dinlemedi.
- 9- Onunla görüş..... çok istiyordum.
- 10- Türkçe kursunu bitirdikten sonra çalış..... düşünüyorum.

Lütfen boşlukları “-mEyE” ekiyle örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Erken kalkmaya alışamadım.
- 2- Yazın tatile gidebilmek için para biriktir..... çalışıyorum.
- 3- Kriz yüzünden işverenler işçi çıkar..... başladı.
- 4- İşten ayrılıp kendi işimi kur..... karar verdim.
- 5- Beni düşünme, ben az uyu..... alışkırım.
- 6- Dün eski bir öğrencim beni gör..... geldi.
- 7- Her Pazar günü Belgrat Ormanı’na koş..... gidiyoruz.
- 8- İki gündür babamı ikna et..... uğraşıyorum.
- 9- Bu benim son şansım; bunu başar..... mecburum.
- 10- İşin daha ikinci gününde şikayet et..... başladı.

Lütfen boşlukları “-mEkEn” ekiyle örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Otobüse binmekten bıktım, usandım.
- 2- Erken kalk..... nefret ediyorum.
- 3- Onun yanında yanlış bir şey söyle..... korkuyorum.
- 4- Koray’la Suzan boşan..... vazgeçtiler.
- 5- Evde otur..... sıkıldım; çalışmak istiyorum.

Lütfen “-mEk”, “-mEyİ”, “-mEyE”, “-mEktEn” ile doldurunuz.

- 1- Fotoğraf çektiir..... çok seviyorum.
- 2- Yatak odasını kırmızı boyat..... düşünüyorum.
- 3- Her gün Emre’yi sustur..... çalışıyorum.
- 4- Her gün Çetin’i konuştuir..... uğraşıyorum.
- 5- Çocuğumu yedir..... alıştım.
- 6- Her sabah kocamı uyandır..... bıktım.
- 7- Steve her gün Nada’yı kızdır..... çok hoşlanıyor.
- 8- Sizi biraz düşündür..... istiyorum.
- 9- Saçlarımı kestir..... düşünüyorum.
- 10- Selçuk insanları güldür..... çok seviyor.
- 11- Saksıda çam ağacı yetiştir..... uğraşıyorum.
- 12- Ayşe babasına ev aldır..... düşünüyor.
- 13- Evimi yeniden dekore ettir..... istiyorum.
- 14- Sigarayı azalt..... çalışıyorum.
- 15- Köpeğime bira içir..... düşünüyorum.
- 16- Bazen köpeğimi yedir..... unutuyorum.
- 17- Yurtdışından bilgisayar getirt..... düşünüyorum.
- 18- Naci insanları kandır..... çok hoşlanıyor.
- 19- Her gün öğrencilerimin ödevlerini düzelt..... çalışıyorum.
- 20- Birkaç yıl sonra kafama saç ektir..... istiyorum.

Lütfen “-mEk”, “-mEyİ”, “-mEyE”, “-mEktEn” ile doldurunuz.

- 1- Saçlarımı perma yaptır..... düşünüyorum.
- 2- Her sabah köpeğimi gezdir..... seviyorum.
- 3- Çocuğumu en iyi okullarda okut..... istiyorum.
- 4- Oğluma operayı sevdirdir..... çalışıyorum.
- 5- Babam, beni evlendir..... uğraşiyor.
- 6- Yeni yatırımlarla işi büyüt..... düşünüyoruz.
- 7- Emine, erkek arkadaşını bizimle tanıştırdır..... çok istiyor.
- 8- Bazı insanlar çok eski gelenekleri bugün de yaşat..... çalışıyorlar.
- 9- Bugünkü ekonomik durumu düzelt..... biraz zor.
- 10- Sizi diskoya götürüp eğlendir..... istiyorum.
- 11- Ayşe arkadaşlarını kıskandır..... çok seviyor.
- 12- Ali saçlarını uzat..... düşünüyor.
- 13- Telefon edip seni uyandır..... istemedim.
- 14- Dedektifler, suçluları konuşur..... başardı.
- 15- Şeyda saçlarını sarıya boyat..... düşünüyor.
- 16- Belediye kısa sürede İstanbul'un birçok yerini ağaçlandırdır..... başardı.
- 17- Hayallerimi gerçekleştirdir..... çalışıyorum.
- 18- İki haftadır projemi yetiştir..... uğraşıyorum.
- 19- Dün Ayşe çok üzgündü, onu neşelendir..... başaramadım.
- 20- Kenan, kendini herkese beğendirdir..... çalışıyor.

ÖĞRENCİNİN GÜNLÜĞÜ

15 yıl önce üniversitede oku..... için Amasya'dan İstanbul'a geldim. İlk iş ol..... bir otele yerleştim. Eşyalarımı otele bırak....., kayıt yaptır..... için üniversiteye gittim. Kayıt için gerek..... bütün belgeler yanımdaydı. Sadece fotoğraf eksikti. Bu yüzden üniversiteye git..... önce bir fotoğrafçıya git....., vesikalık fotoğraf çektirdim. Fotoğrafçıdan fotoğraflarımı al....., sonra üniversiteye gittim. O gün kayıt işlemlerini bitir..... hemen otele döndüm. Çok yorgundum. Bu yüzden hemen yattım. Ertesi gün çok erken kalk..... tekrar okula gittim. O gün Mustafa ve Faruk'la tanıştım. Onlar da benim gibi İstanbul dışından geliyordu.

İkisi de Samsun..... Beraber ev tut..... istiyorlardı. Bana da teklif ettiler. Ben de onlara "Niçin yurttan kalmak istemiyorsunuz? " Onlar daha rahat ol..... için evde kalmak istiyorlardı. Daha sonra üçümüz Aksaray'da üç oda.....,

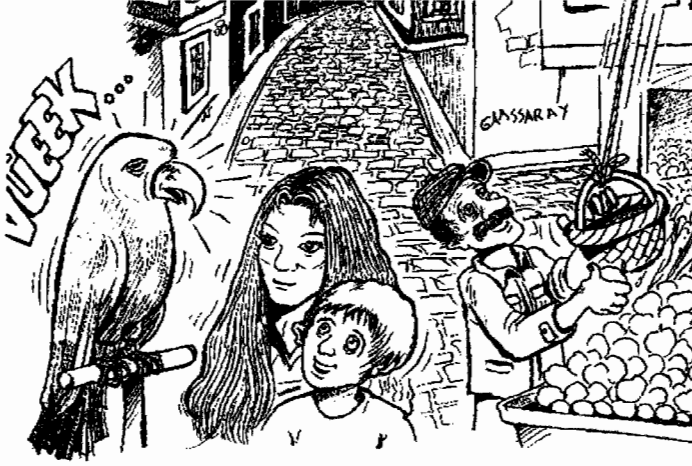

mobilya..... bir ev tuttuk. Üçümüz de yemek yap..... bilmiyorduk. Bu yüzden yaklaşık bir yıl boyunca lokantaya telefon et..... akşam yemeklerimizi eve getirt..... Önceleri temizlik yapmak da istemiyorduk. Bu yüzden haftada bir gün için evi bir kadına temizlet..... istedik. Fakat bizim için çok pahalıydı. Bunun için temizlikçi kadın tut..... vazgeçtik. Her hafta birimiz temizlik yap..... karar verdik. Tabii hiçbirimiz temizlik yap..... sevmiyorduk. Bunun için temizlik günü, temizlik yap..... için hep bahaneler bul..... çalışıyorduk. Sınav zamanları evimizde tam bir sessizlik oluyordu. Herkes odasına kapan..... ders çalışıyordu. Sınav dönemlerinde evde bağır..... konuşmak, yüksek sesle müzik dinlemek, televizyon seyretmek yasaktı. Bu yasaklara üçümüz de uyuyorduk. Fakat bazen Faruk'la beraber Mustafa'yı kızdır..... için müziğin sesini bil..... açıyorduk. İçimizde en çalışkan oydu. Dört yılın sonunda üçümüz de mezun ol..... çalış..... başladık. Okulu bitir..... önce her yıl yaz tatilinde buluş..... karar verdik. Şu anda her birimiz Türkiye'nin bir başka yerine öğretmen..... yapıyoruz. Fakat on yıl..... her yaz mutlaka buluşuyoruz.

BİZİM MAHALLE

Bizim mahallemiz İstanbul'un eski bir mahallesi. Bu mahallenin dar bir sokağında eski bir evde oturuyorum. Bu sokakta küçük küçük dükkanlar var. Bu dükkanların sahipleri bizim komşularımız.

Sokağın başında Ahmet beyin pastanesi var. O çok iyi pastalar yapabilir. Mahallede herkes doğum günlerinde ona çikolatalı, meyveli pastalar yaptırır ve pastaların üstüne yazılar

yazdırır. Çünkü hiç kimse evde onun gibi pasta yapamaz.

Bizim apartmanımızın üst katında Leyla teyze oturuyor. Leyla teyzenin 4 oğlu var. Hepsi çok çalışıyor. Bunun için Leyla teyze her ay bir kutu ayakkabıyla Mehmet amcanın dükkanına gider.

Bazı ayakkabıları Mehmet amcaya boyatır bazılarını da tamir ettirir. Leyla teyzenin oğulları eve her akşam geç gelir. Çok çalışırlar sadece pazar günleri evde otururlar. Onlar beraber terasta oturup tavla oynamayı çok sever, ama onların altında yaşlı Muzaffer amca bundan nefret eder, çünkü onlar gürültü yaparak tavla oynarlar. Hep onlara bağıırır. Onlar pek umursamazlar. Ben bizim sokağı çok severim. Çünkü burada insanlar birbirlerini ziyaret etmeye zaman ayırırlar. Herkes birbirini tanır. Hiç kimse komşulardan gizli işler yapamaz.

Ben en çok Fatoş hanımın evini severim. Onun dairesi hem onun evi hem dükkanı. O çeşitli modellerde elbiseler dikmeyi bilir. Gelinlik bile dikebilir. Annem her yıl bir iki defa ona elbise diktirir.

Her pazartesi günü anneannem bize gelir. Annemle çok uzun konuşurlar. Ama anneannem o sırada devamlı kazak örer. O çok iyi kazaklar örebilir. Komşular her zaman anneanneme bebek kazakları ördürür, çünkü o bir-iki günde bir kazak örebilir. Hiç kimse onun kadar hızlı kazak öremez.

Ben okuldan sonra Sevtap ablama giderim. O geçen yıl liseyi bitirdi. Bazen ödevlerimi ona yaptırıyorum. O da bazen bana bakkaldan bir şeyler aldırır. Bu bizim sırrımız. Biz sır

tutmayı biliriz. Sevtap ablanın bir papağanı var. O ne konuşabiliyor, ne de uçabiliyor. Bazen ötüyor, ama çok kötü bir sesi var. Bazen Sevtap ablam ona yem vermeyi unuttur o da bir öter, herkesi korkutur. Bazen insanların omzuna konar kendini sevdirmeye çalışır. Sevtap ablam onu hep konuşurmaya uğraşır, ama o sadece bet sesiyle öter. Başka da bir şey yapamaz.

Lütfen cevap veriniz.

- 1- Ahmet bey ne yapabilir?
- 2- Ahmet beye neli pastalar yaptırırlar?
- 3- Leyla teyze oğullarının ayakkabılarıyla ne yapar?
- 4- Fatoş abla ne iş yapar?

Lütfen doğru seçeneği işaretleyin.

- 5- Sevtap abla;
 - a) geçen yıl üniversiteyi kazandı.
 - b) bana bakkaldan bir şeyler aldırır.
 - c) ödevlerini bana yaptırır.
- 6- Papağan;
 - a) hiç kimseyi korkutmaz.
 - b) hem konuşamaz, hem uçamaz.
 - c) çok yer.

Doğru mu, yanlış mı?

- 7- Bizim mahallemiz eski bir mahalle. ()
- 8- Leyla teyzenin 4 kızı var. ()
- 9- Anneannem çok iyi gelinlik dikebilir. ()

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- İyice düşün..... konuşma.
- 2- İyice kontrol et..... öyle al. Defolu olmasın.
- 3- Uyu..... mutlaka dişlerimi fırçalarım.
- 4- Uyan..... sonra ilk önce elimi, yüzümü yıkarım.
- 5- Raşit çok güzel Çin yemekleri yap.....
- 6- Dün diş doktoruna gidip çürük bir dişimi çek.....
- 7- Film, sinemadaki herkesi ağla.....
- 8- Geçen gün Ali'yle birlikte, Ahmet'e şaka yapıp onu kız.....
- 9- 50 dolar boz..... istiyorum.
- 10- Dün akşam..... bu projeyle uğraşıyorum.
- 11- Bütün parasını kumarda kaybedipsefil oldu.
- 12- Metin büyüyüp tenor ol..... istiyor.
- 13- Yeni kitabı 50 bin adet bas.....
- 14- John geçen yaz yüz..... Beşiktaş'tan Üsküdar'a geçti.
- 15- Tatile çık..... önce evdeki bütün muslukları kontrol ederim.
- 16- Selim zengin ol..... sonra çok değişti.
- 17- Seni tanı..... önce kendimiyalnız hissediyordum.
- 18- Geçen hafta Alper'le Havva'yı tanış.....
- 19- Boş vakitlerimi kitap oku..... değerlendiririm.
- 20- Patron, Selim'i odasına çağır..... azarladı.

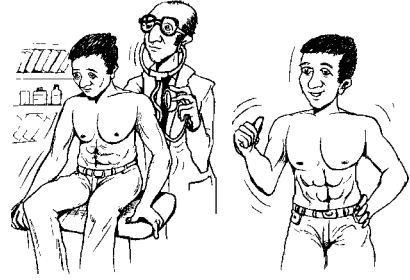
ÜNİTE 9

GENİŞ ZAMANIN ŞARTI

Ben	yap ar sa m	yap maz sa m
Sen	yap ar sa n	yap maz sa n
O	yap ar sa	yap maz sa
Biz	yap ar sa k	yap maz sa k
Siz	yap ar sa nız	yap maz sa nız
Onlar	yap ar sa lar / yap ar lar sa	yap maz sa lar / yap maz lar sa

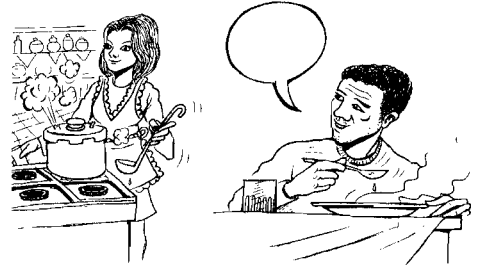
Lütfen aşağıdaki boşlukları örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Eğer herkes kendi evinin önünü temizlerse her yer tertemiz olur.
- 2- Eğer vaktim ol..... sana uğrarım.
- 3- O beni sor..... “Evde yok”de!
- 4- Eğer geç kal..... bize telefon et.
- 5- Hızlı konuş..... sizi anlayamam.
- 6- Eğer erken gel..... çok iyi olur.
- 7- Sigarayı bırak..... hasta olursunuz.
- 8- Bize gel..... bizi mutlu edersiniz.
- 9- Onlar bu kadar çok yemek ye.....
şişman olurlar.

Osman doktora giderse, iyi olacak.

- 10- Sabahları kahvaltı yap..... dersinizi iyi anlamazsınız.
- 11- Eğer izin ver..... size bir şey söylemek istiyorum.
- 12- Benim için önemli değil, ne zaman iste..... gel.
- 13- İnsan çalış..... hiçbir zaman başarılı olamaz.
- 14- Eğer bugün gel..... yarın geleceğiz.
- 15- Eğer gül....., sana bir şey anlatacağım.
- 16- Ahmet'i gör....., benden selam söyle.
- 17- Acık....., beni beklemeden yemeğini ye.
- 18- Eğer iyi çalış....., üniversiteyi kazanırsın.
- 19- Hava güzel ol..... pikniğe gitmem.
- 20- Sen nasıl iste....., öyle olsun.

Ayşe yemek pişirirse, Ali mutlu oluyor.

Lütfen boşlukları geniş zamanın şartı ile örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Eğer geç kalırsam beni fazla beklemeyin.
- 2- Yağmur yağ..... bu hafta sonu gezmeye gideceğiz.
- 3- Eğer çok çalış..... başaramazsın.
- 4- Çok kitap oku..... gözlerin bozulabilir.
- 5- Pratik yap..... çabuk Türkçe öğrenemezsin.
- 6- İşim ol..... mutlaka sana uğrarım.
- 7- Ayşe bir ayda 10 kg. ver..... kocası ona pırlanta yüzük alacak.
- 8- Eğer unut..... yarın sana o kitabı getiririm.
- 9- Bursa'ya git..... mutlaka hamama da git.
- 10- Sen de bizimle gel..... çok seviniriz.
- 11- Her gün iki saat televizyon seyret..... altı ay sonra her şeyi anlarsın.
- 12- Beni ara..... sevinirim.
- 13- Bu yıl da doğum günümü unut..... bir daha seninle konuşmam!
- 14- Param ol..... bu yaz tatile gidemem.
- 15- Eğer iste..... sen de bizimle gelebilirsin.
- 16- Hava sıcak ol..... pikniğe gitmeyi düşünüyoruz.
- 17- Evimde sigara iç....., sevinirim.
- 18- Vaktim ol....., yarın akşamki partiye gitmek istiyorum.
- 19- Eğer pratik yap..... Türkçe'n ilerlemez.
- 20- Televizyon seyret..... Türkçe'n gelişir.

ÜNİTE 10

İMEK EYLEMİNİN ŞARTI

Ben	yorgun sa m	yorgun değil se m
Sen	yorgun sa n	yorgun değil se n
O	yorgun sa	yorgun değil se
Biz	yorgun sa k	yorgun değil se k
Siz	yorgun sa nız	yorgun değil se nız
Onlar	yorgun sa lar	yorgun değil se ler

Lütfen boşlukları dilek-şart kipiyle örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Canlı müzik yoksa bardan çıkalım; tamam mı?
- 2- Kolay..... sen yap!
- 3- Fazla var..... bana da bir tane verir misin?
- 4- İşin yok..... bana yardım eder misin?
- 5- Meşgul değil..... şuna bir bakabilir misin?
- 6- Cep telefonun açık..... kapat. Film başlıyor.
- 7- Aspirinin var..... bir tane verir misin? Başım ağrıyor da.
- 8- Hasta..... eve git. Ben senin işini de yaparım.
- 9- Ucuz..... bana da bir tane alır mısın? Ben sana sonra parasını veririm.
- 10- Ekmek taze..... iki tane verir misin?
- 11- Deniz soğuk..... ben girmem.
- 12- İnsan zengin..... her şeyi elde eder.
- 13- İşinden memnun değil....., başka iş bul.
- 14- Bu işte sen yok..... ben de yokum.
- 15- Ne lazım..... yapın, lütfen.

Lütfen cümleleri eşleştiriniz.

1- Zamanım olursa	A- taksiye bin
2- Evde yemek yoksa	B- çok sevinirim.
3- Yarın da su akmazsa	C- sana uğrarım.
4- Geç kalırsan	D- lokantaya gidelim.
5- Burada sigara içmezseniz	E- hamama gideceğim.
6- Bu kitabı okursan	F- mutlaka Uludağ'a çık.
7- Bana sorarsan	G- "Yok"de.
8- Dikkatli dinlersen	H- Türk kültürü hakkında biraz bilgin olur.
9- Bursa'ya gidersen	I- sana bir şey soracağım.
10- Yarın hava güzel olmazsa	J- ayıp sana.
11- Beni ararlarsa	K- beni anlarsın.
12- Kızmazsan	L- beni fazla beklemeyin.
13- Bu soruyu da bilemezsen	M- evde kalırım.
14- Buluşma saatinde gelemezsem	N- "Şunu al."derim.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Yürü..... dünya turu yapmayı düşünüyorum.
- 2- Tatilde nereye git..... düşünüyorsun?
- 3- Bağır..... hiçbir şeyi çözezsın.
- 4- Tezımı bitir..... sonra ülkeme döneceğim.
- 5- Böyle boş boş otur..... bu işi bitiremezsin.
- 6- Adam iki saat..... hiç sus..... konuşuyor.
- 7- Dün akşam..... bu işi düşünüyorum.
- 8- Türkiye'ye gel..... önce Türkiye hakkında çok az şey biliyordum.
- 9- Rize'ninmavi denizi,yeşil dağları vardır.
- 10- Rejim yap.....,ince olmak istiyorum.
- 11- Evde otur..... sıkıldım, bir yere gidelim.
- 12- Öğleden sonra yemek ye..... gidecek misin?
- 13- Liseyi ne zaman bit.....?
- 14- Eskiden yalnızlığı sev....., şimdi hiç sevmiyorum.
- 15- Her gün otobüse bin..... bıktım, usandım.
- 16- Öğleden sonra saçlarımı kes.....
- 17- İstanbul'da de Londra'da evim var.
- 18- Pardon, kitabını getir..... unuttum.
- 19- Yarın diplomaya koymak için fotoğraf çek.....
- 20- Her sabah köpeğim, yüzümü yala..... beni uyan.....

ÜNİTE 11

ŞİMDİKİ ZAMANIN ŞARTI

Ben	yap ıyor sa m	yap mı yor sa m
Sen	yap ıyor sa n	yap mı yor sa n
O	yap ıyor sa	yap mı yor sa
Biz	yap ıyor sa k	yap mı yor sa k
Siz	yap ıyor sa nız	yap mı yor sa nız
Onlar	yap ıyor sa lar	yap mı yor sa lar

Lütfen boşlukları şimdiki zamanın şartı ile örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Üşüyorsan, pencereyi kapatayım.
- 2- Ne iste....., açıkça söyle.
- 3- Kork....., niçin uçağa biniyorsun?
- 4- Eğer kız....., anlatmayayım.
- 5- Bil....., niçin “Biliyorum.” diyorsun?
- 6- Anla....., daha yavaş konuşabilirim.
- 7- Sigara içmek iste....., lütfen balkona çıkın.
- 8- Eğer romantik filmleri sev....., bu filmi kaçırmayın.
- 9- Eğer uyu....., uyandırmayın. Ben daha sonra onu ararım.
- 10- Eğer hala onu düşün....., bence onu ara.
- 11- Bil....., öğren!
- 12- Duy....., daha yüksek sesle konuşabilirim.
- 13- Adamı sev....., niçin onunla konuşuyorsun?
- 14- Dişin ağrı....., diş doktoruna git.
- 15- Ye....., bana ver; ben yerim.
- 16- Eğer iste..... sen gelme, ben yalnız da giderim.
- 17- İste....., oynama! Senin yerine başkası oynar.
- 18- Oruç tut....., yanında yemeyeyim.
- 19- Kork....., sen seyretme. Ben bu tip filmlere bayılırım.
- 20- Eğer benden bir şey gizle....., seninle konuşmam.

Lütfen boşlukları şimdiki zamanın şartı ile örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- A) Ayşe'ye mavi gömleği al!
B) Ama Ayşe mavi rengi sevmiyor.
A) Maviyi sevmiyorsa sen de sarı gömleği al!
- 2- A) Atilla'ya haber verelim de cumartesi balık tutmaya gidelim.
B) Atilla her cumartesi çalışıyor.
A) Cumartesi çalış..... pazar günü gidelim.
- 3- A) Metin'i buraya çağır!
B) Metin şu anda bulaşık yıkıyor.
A) Bulaşık yıka..... iyi. Çağırma!
- 4- A) Aynur çok iyi gitar çalıyor.
B) Çok iyi çal..... neden barda çalışmıyor?
- 5- A) Sezai yeni bir ev arıyor.
B) Hiç buldu mu?
A) Buluyor, ama evler çok pahalı.
B) Ucuz ev iste..... küçük semtlere baksın.
- 6- A) Öğleden sonra hangi ders var?
B) Tarih dersi. Öğretmen ilginç şeyler anlatıyor.
A) İlginç şeyler anlat..... ben de sizin derse gelip dinleyeyim.
- 7- A) Şu adam hiç görmüyor.
B) Gör..... elindeki gazete ne?
A) Vallahi, bilmem ki.
- 8- A) Ben çok soru soruyorum.
B) Çok sor..... çok şey öğrenirsin.
A) Yok canım. Cevap alamıyorum ki!

Lütfen boşlukları şimdiki zamanın şartı ile örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- **A)** Şu filmi seyretmek istiyorum.
B) İstiyorsan niçin seyretmiyorsun?
A) Maalesef zamanım yok.
- 2- **A)** Şu adam amma da konuşuyor.
B) Çok konuş..... sustur.
- 3- **A)** Beni dinliyor musun?
B) Affedersin. Bir şey düşünüyordum.
A) Dinle..... boşuna konuşmayayım.
- 4- **A)** Bu konu hakkında hiçbir şey bilmiyorum.
B) Bil..... okuyup öğren.
- 5- **A)** O beni hiç sevmiyor.
B) Sev..... niçin “Seni seviyorum” diyor?
A) Bilmiyorum.
- 6- **A)** O bugün çalışıyor, evde değil.
B) Çalış..... biz de iş yerine gideriz.
- 7- **A)** Üşüyorum.
B) Üşü..... benim ceketimi al.
- 8- **A)** Sigara içiyor musunuz?
B) Evet.
A) İç.....lütfen şu masaya oturun.
- 9- **A)** Ali bu tip filmlerde çok korkuyor.
B) Kork..... o gelmesin.

Lütfen eşleştiriniz

1- Yağmur yağıyorsa	A- çarşıdan kahve al.
2- Dersin zayıfsa	B- sözlüğe bak.
3- Bu kelimeyi bilmiyorsan	C- onları boya.
4- Üşüyorsan	D- şemsiyeni al.
5- Ayakkabıların kirlenirse	E- ders çalış.
6- Evde kahve biterse	F- paltonu giy.

1- Arkadaşını özölüyorsan	A- ilaç al.
2- Onu görürsen	B- bir sandviç yap.
3- Başın ağrıyorsa	C- onu ara.
4- Açsan	D- kuaföre git.
5- Yorgun değilsen	E- bana haber ver.
6- Saçını boyatmak istiyorsan	F- bana yardım eder misin?

1- Duymuyorsan	A- kazağını çıkar.
2- Nasıl istersen	B- önce bir CV hazırla.
3- Terliyorsan	C- lütfen soru sorun.
4- Anlamıyorsanız	D- tamir ettir.
5- Telefonun bozuksa	E- öyle olsun.
6- İşsizsen	F- radyonun sesini açayım.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Mehmet bey yıllardır üç fakir çocuğu oku.....
- 2- Ayşe müzik dinle..... temizlik yapar.
- 3- Eğer İngilizce bil..... iyi bir iş bulamazsın.
- 4- Eğer şu anda meşgul..... daha sonra konuşuruz.
- 5- Seninle özel bir şey konuş..... istiyorum.
- 6- Film bit..... sonra bulaşıkları yıkıyoruz.
- 7- Özür dilerim, kitabımı getir..... unuttum.
- 8- Evlen..... önce sekreterlik yapıyordum.
- 9- Eğer yarın bana uğra..... yeni proje hakkında konuşuruz.
- 10- Müdürün odasına kapıyı vur..... mı girdin?
- 11- Eğer şu anda konuşmak iste..... daha sonra konuşuruz.
- 12- Ahmet amca hep gül..... konuşur.
- 13- Tuncay her gün “Şişko!” deyip Osman’ı kız.....
- 14- Orkun bütün parasını pokerde kaybedipsefil oldu.
- 15- Her yaz aynı yere git..... bıkmadın mı?
- 16- Eğer miden çok ağrı..... hemen hastaneye gidelim.
- 17- Bu hafta sonunda..... maça gidecek misin?
- 18- Bizim müdür çok sinir..... bir adam.
- 19- İki saat..... hepimiz seni bekliyoruz.
- 20- Hava sıcak. Bugün kravat tak..... işe gideceğim.

ÜNİTE 12

DİLEK-ŞART KİPİ

Ben	yap sa m	yap ma sa m
Sen	yap sa n	yap ma sa n
O	yap sa	yap ma sa
Biz	yap sa k	yap ma sa k
Siz	yap sa nız	yap ma sa nız
Onlar	yap sa lar	yap ma sa lar

A- Lütfen cümleleri dilek-şart kipiyle örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Keşke herkes senin kadar çalışsa.....
- 2- Keşke gelecek haftaki maç için bilet bul.....
- 3- Keşke hava biraz serin ol.....
- 4- Keşke toplantı erken bit.....
- 5- Keşke ameliyat ol.....
- 6- Keşke daha iyi bir iş bul.....
- 7- Keşke kızım daha çok yemek ye.....
- 8- Keşke beni biraz anlamayı dene.....
- 9- Keşke hiç temizlik yap.....
- 10- Keşke babam sigara iç.....
- 11- Keşke kitap okumak için daha çok zamanımız ol.....
- 12- Keşke erkekler yemek pişirmeyi öğren.....
- 13- Keşke bu evde uzun yıllar otur.....
- 14- Keşke daha az yiyip zayıfla.....
- 15- Keşke daha iyi kompozisyon yaz.....

Lütfen aşağıdaki cümleleri dilek-şart kipiyle tamamlayınız.

A)

- 1- Keşke hiç problemim ol.....
- 2- Keşke bugün trafik sıkış.....
- 3- Keşke hiç kimse kavga et.....
- 4- Keşke herkes eğlen..... ve gül.....
- 5- Keşke şu anda evime gidebil..... ve uyu.....
- 6- Keşke herkes birbirine yardım et.....
- 7- Keşke hiç kimse üzül.....
- 8- Keşke herkes rahat uyu.....
- 9- Keşke deniz kenarında otur.....
- 10- Keşke onlar bu kadar boş konuş.....

B)

- 1- Keşke bisikletim olsa, her hafta sonu binerim.
- 2- Keşke o şimdi burada ol....., sohbet ederiz.
- 3- Keşke o kızgın ol....., yarın çok güleriz
- 4- Keşke siz bu kadar sıkılgan ol....., daha iyi sohbet ederiz.
- 5- Keşke biz herkese yardım edebil....., daha mutlu oluruz.
- 6- Keşke siz açık konuşabil....., kavga etmeyiz.
- 7- Keşke beni bekleyebil....., beraber gideriz.
- 8- Keşke ben İtalyanca konuşabil....., onunla daha iyi anlaşırız.
- 9- Keşke siz hep gül....., biz de güleriz.
- 10- Keşke komşular kavga et....., rahat uyuruz.

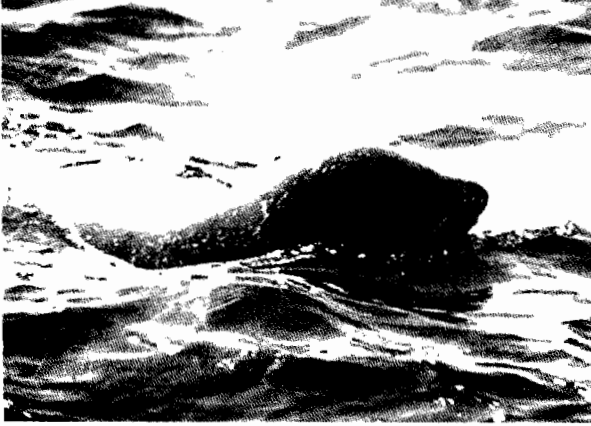
Lütfen aşağıdaki cümleleri uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Eğer beni sev....., lütfen bunu benim için yap.
- 2- Keşke ben de senin gibi hazırcevap ol.....
- 3- Otelin önündeyim; beni gör..... el sallama.
- 4- Keşke ben de herkes gibi biraz tutumlu ol.....
- 5- Eğer ben cimri....., o zaman sen pıntısın.
- 6- Eğer Ayşe sana benim hakkımda kötü bir şey söyle....., sakın inanma.
- 7- Baban duy....., ne der; hiç düşünmedin mi?
- 8- Ayşe, eğer benden hoşlan..... açıkça söyleyebilirsin.
- 9- Eğer beni anla....., söyle.
- 10- Aç..... sana yemek pişireyim.
- 11- Bir dakika beni dinle....., sen de bana hak vereceksin.
- 12- Bu konuyu bil..... bana da anlatır mısın?
- 13- Burada mutlu..... neden ülkene dönüyorsun?
- 14- Eğer fazla şekerin var....., bir bardak verebilir misin?
- 15- Eğer mümkün....., bir şeker daha alabilir miyim?
- 16- Keşke bu yaz tatilinde Bodrum'a git.....
- 17- Artık beni sev....., ayrılalım.
- 18- Michael'i gör....., benden çok selam söyle.
- 19- Keşke herkes pozitif düşün.....
- 20- Keşke dünyada hiç işsiz insan ol.....

AKDENİZ FOKU

Dünyamızda milyarlarca kuş, karınca , insan, balık yaşıyor. Ama Akdeniz Foku'ndan Ege'de sadece ve sadece 100 tane kaldı. Bunun için de şimdi devlet onları koruyor.

Bu iri yapılı balık gövdeli hayvanların bir bölümü de Foça denizlerinde yaşıyor. Zaten

Phokai yani Foça adı da foktan geliyor. Akdeniz fokusu dünyanın en nadir 12 memeli hayvanından biridir. Bir zamanlar Türkiye'de Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz'de fok vardı. Bugün ise dünyada sadece iki

bölgede yaşamaya çalışıyorlar. Batı Afrika'daki Moritanya ve Batı Sahra kıyıları ile Ege'de Yunan adaları, Foça çevresi ve Bodrum civarında.

Akdeniz Foku Türkiye Milli Komitesi Foça'yı pilot bölge seçti. Foça Belediyesi Akdeniz fokunu koruma çalışmalarına 1991'de başladı Çevre Bakanlığı da bu çalışmalara her türlü maddi ve manevi yardımı yapıyor.

Galiba Akdeniz insanları bu kulaksız, yağlı, gürültücü, kocaman hayvanlarla pek anlaşmamış. Çünkü fokların düşmanı balinalar ve insanlar. Akdeniz'de balina yok. Öyleyse?

A) Lütfen cevap veriniz.

1- Devlet Akdeniz foklarını niçin koruyor?

2- Foça adı nereden geliyor?

3- Akdeniz foku eskiden nerelerde yaşıyordu?

4- Çevre Bakanlığı Foça Belediyesi'ne ne tür yardımlar yapıyor

B) Doğru mu, yanlış mı?

5- Akdeniz Foku'ndan, Foça, Bodrum ve Yunan Adalarında sadece ve sadece 100 tane kaldı ()

6- Akdeniz Foku'nu koruma çalışmaları 1991' de başladı. ()

7- Bodrum Akdeniz fokunu koruma programında pilot bölgedir. ()

C) Doğru seçeneği seçiniz.

8- Akdeniz fokundan başka , dünyada kaç tane nadir memeli hayvan vardır?

- a) 12 b) 400 c) 11 d) Hiçbiri

9- Günümüzde aşağıdaki bölgelerden hangisinde Akdeniz foku yoktur?

- a) Moritanya b) Foça c) Marmara d) Yunan Adaları

10- Akdeniz fokunun düşmanı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Balinalar b) Balinalar ve insanlar c) İnsanlar d) Hiçbiri

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Keşke sen de bizimle tatile gel.....
- 2- Ronaldo'nun evlenme teklifine hiç düşün..... “Evet” dedim.
- 3- FIFA, Japonya ve Amerika'da futbolu sevir..... çalışıyor.
- 4- Eğer börek sev..... senin için yaparım.
- 5- Çocuğuma günde beş defa süt iç.....
- 6- Dans et..... seviyor musun?
- 7- Birçok şehir gördüm, ama Antalyabaşka bir şehir!
- 8- Epey..... balık yemiyordum.
- 9- Eskiden uçağa binmekten kork.....
- 10- Türkiye'ye gelmeden önce hiç Türkçe bil.....
- 11- Üşüyor musun? Eğer üşü..... pencereyi kapatayım.
- 12- Eğer canın sıkıl..... beni ara; seni gezdiririm.
- 13- Afrika'dayken ağır bir hasta..... geçirdim.
- 14- Börek biraz soğudu. Fırına koy..... ısıtmak lazım.
- 15- Keşke havalar serin ol.....
- 16- Keşke ben de senin gibi güzel yemek pişir.....
- 17- İşin bit..... sonra ofisime gel.
- 18- Köpeğim her sabah beni yala..... uyandırır.
- 19- Eğer çok hasta..... bugün işe gelme.
- 20- Sınava gir..... bir gün önce çok ders çalıştım.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

- 1- 1992'dir bu işi yapıyorum.
- 2- Kısa kolluk bir gömlek almak istiyorum.
- 3- Geçen haftaki maçta sen de oynadın mı?
- 4- Dn Ayten'le mi yemeğe gittin?
- 5- Teoman çok sempatikli bir insan.
- 6- ArkadaŐlar, lütfen sınıfta cep telefonu kullanmayalım.
- 7- Üniversitedeyken iki yıl fakülte takımında futbol oynuyordum.
- 8- Özür dilerim, dev yapmak unuttum.
- 9- Seninle konuŐmayı özledim.
- 10- Sabahleyin sınıf bosboŐtu.
- 11- Döndür yağmur yağıyor.
- 12- Hüseyin tıraş olmaktan nefret ediyor.
- 13- Dn Cengiz'e rakı itirdik.
- 14- EĞer Türkçe biliyorsan, Türkçe konuşalım.
- 15- EĞer zamanın varsan biraz konuşabilir miyiz?

ÜNİTE 13

YETERLİK EYLEMİ

YETERLİK EYLEMİ + GENİŞ ZAMAN

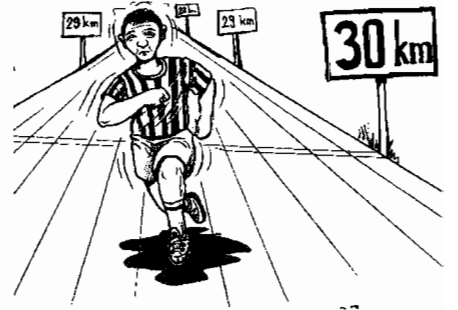
Ben	yap abil ir im	yap ama m	yapabilir miyim?
Sen	yap abil ir sin	yap amaz sın	yapabilir misin?
O	yap abil ir	yap amaz	yapabilir mi?
Biz	yap abil ir iz	yap ama y ız	yapabilir miyiz?
Siz	yap abil ir siniz	yap amaz sınız	yapabilir misiniz?
Onlar	yap abil ir ler	yap amaz lar	yapabilirler mi?

Lütfen cümleleri yeterlilik eylemiyle örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Tanya paraşütle uçaktan atlayabilir.
- 2- Korkma! Bence sen de yap.....
- 3- Bu saatte telefon edip rahatsız edersen, o sana kız.....
- 4- Hava çok bulutlu, öğleden sonra yağmur yağ.....
- 5- Bence bir buçuk yıl sonra hepimiz Türk gibi Türkçe konuş.....
- 6- Haber vermeden gidersen, annen üzül.....
- 7- Çekinmeyin! Hiç telefon etmeden Monik'in evine git.....
- 8- Köpeğe fazla yaklaşma, ısır.....
- 9- Yavaş konuşursan, seni daha iyi anla.....
- 10- Eti buzdolabına koymazsan, bozul.....
- 11- Bana bir telefon et; hatırlatmazsan, unut.....
- 12- Üzerine kalın bir şeyler al; hava soğuk, üşüt.....
- 13- Bunu ona söylersen, kalbini kır.....
- 14- Bu akşam beni yemeğe beklemeyin; mesaiye kal.....
- 15- Nahako çok güzel piyano çal....., ama çalmak istemiyor.

Lütfen cümleleri yeterlilik eylemiyle örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Lütfen televizyonun sesini biraz kısabilir misin?
- 2- Bana yardım et.....?
- 3- Şoför bey, müsait bir yerde indir.....?
- 4- Bu grameri tekrar anlat.....?
- 5- Kapıyı kapat.....?
- 6- Tuzluğu uzat.....?
- 7- Garson bey, hesabı getir.....?
- 8- Tekrar söyle.....?
- 9- Seninle bir dakika konuş.....?
- 10- Bakkaldan bana bir sigara al.....?
- 11- Gir.....?
- 12- Otur.....?
- 13- Bir şey sor.....?
- 14- Sigara iç.....?
- 15- Alo! Ahmet beyle görüş.....?
- 16- Biraz daha çalışırsan, sen de yap.....
- 17- İsterseniz, siz de bizimle gel.....
- 18- Sana zahmet olmazsa, bana yardım et.....?
- 19- Ahmet beye bir notunuz varsa, al.....
- 20- Partiye bu elbiseyle git....., herkes sana gül.....

Kemal 30 km. koşabilir

Lütfen cümleleri yeterlilik eylemiyle örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Bu işi ancak Kemal **yapabilir**.
- 2- Sana her şeyi açıkla.....
- 3- Bavullarımı taşımama yardım et.....?
- 4- Sence Türkiye Avrupa Birliği'ne gir.....?
- 5- Bu işi yapmadan önce müdüre sormazsan, sana kız.....
- 6- Onu ancak sen ikna et.....
- 7- Fiyatı artırırsan, adam belki kabul et.....
- 8- İşim bitti, efendim. Çık.....?
- 9- Bana bir iyilik yap.....?
- 10- Yarım saat içinde burada ol.....?
- 11- Bir dakika beni dinle.....?
- 12- Küçük bir ameliyatla çok daha iyi gör.....
- 13- Size nasıl yardımcı ol.....?
- 14- Sigaranızı söndür.....?
- 15- Yarın bir işim çıkmazsa, partiye gel.....
- 16- Makarnayı çok seviyorum, her gün ye.....
- 17- Önündeki otobüse dikkat et. Her an dur.....
- 18- Biraz daha çalışırsan, gitar çalmayı öğren.....
- 19- Stop lambanı yaptırmazsan, polis ceza kes.....
- 20- Egzersizleri yaparsanız, kısa sürede iyileş.....

TELEFON GÖRÜŞMELERİ

Hasan: Alo, ben Boymaksan Makina'dan Hasan Usta, Ziya beyle görüşebilir miyim?

Sekreter:Ziya bey yoklar efendim.
.....?

Hasan: Evet, kendilerine "Hasan Usta aradı" der misiniz? Ben daha sonra tekrar ararım.

Sekreter: Tabii efendim, notunuzu kendilerine iletirim.

Aytuğ: Alo

Serap: Buyurun, kimi aramıştınız?

Aytuğ: Serpil hanımı aramıştım ama...

Serap:

Aytuğ: Çok özür dilerim, rahatsız ettim.

Elmas:

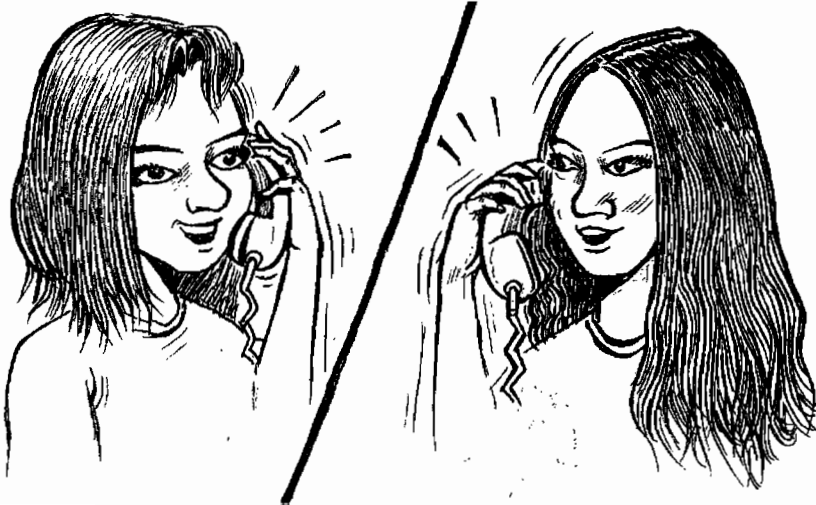
Sekreter: Kim arıyor diyeyim, efendim?

Elmas:

Sekreter: Bir dakika efendim, bağlıyorum... Özür dilerim efendim, Ahmet Bey toplantıya girmişler. Bir notunuz var mıydı?

Elmas:

Sekreter:

YETERLİK EYLEMİ + GEÇMİŞ ZAMAN

Ben	yap abil di m	yap ama dı m	yapabildim mi?
Sen	yap abil di n	yap ama dı n	yapabildin mi?
O	yap abil di	yap ama dı	yapabildi mi?
Biz	yap abil di k	yap ama dı k	yapabildik mi?
Siz	yap abil di niz	yap ama dı nız	yapabildiniz mi?
Onlar	yap abil di ler	yap ama dı lar	yapabildiler mi?

Ahmet ağaca çıkabildi.

Lütfen cümleleri yeterlik eylemi ile örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Bu iş için çok çalıştım, ama sonunda dün bitire**bil**dim.
- 2- Profesör çok düşündü ve ancak üç ayın sonunda formülü bul.....
- 3- Projeni bitir..... ?
- 4- Senin yazın çok kötü, çok zor oku.....
- 5- Çok yorgundum, bunun için dünkü maçta iyi oyna.....
- 6- Dün ne söylemek istedin, anla.....
- 7- Dün stresten gece ikiye kadar uyu....., ancak saat ikide uyu.....
- 8- O kadar güzelsin ki; dilim tutuldu, konuş.....
- 9- O çok yorgundu, bunun için sabah kalk.....
- 10- Dün kokteylde hep seni aradım, maalesef gör.....
- 11- Dünkü sınavda stresten otuz sorudan sadece onunu cevapla.....
- 12- Hafta sonundaki partiye git..... ?
- 13- Nazım geçen yaz çok çalıştı. Bu yüzden tatile git.....
- 14- Ahmet raporu bitir..... ?
- 15- Hiç iştahım yoktu. Ancak biraz salata ye....., başka bir şey ye.....

YETERLİK EYLEMİ + ŞİMDİKİ ZAMAN

Ben	yap abil iyor um	yap amı yor um	yap abil iyor muyum?
Sen	yap abil iyor sun	yap amı yorsun	yap abil iyor musun?
O	yap abil iyor	yap amı yor	yap abil iyor mu?
Biz	yap abil iyor uz	yap amı yor uz	yap abil iyor muyuz?
Siz	yap abil iyor sunuz	yap amı yor sunuz	yap abil iyor musunuz?
Onlar	yap abil iyor lar	yap amı yor lar	yap abil iyor lar mı?

Lütfen cümleleri yeterlilik eylemi ile örnekteki gibi tamamlayınız.

1- Çocuğumuz artık hem konuş**abiliyor**, hem de yürü**ebiliyor**.

2- Bu araba saatte 200 km hız yap.....

3- Nasıl, dersleri anla.....?

4- İngilizce oku....., yaz....., ama konuş.....

5- Alo, sesimi duy.....?

6- Benim bir arkadaşım 100 metreyi 10 saniyede koş.....

7- Maalesef doğru düzgün yemek pişir.....

8- Süleyman arabasını kendi tamir et.....

9- Türkçe gazeteleri oku.....?

Ahmet buzdolabını kaldıramıyor

10- Halil Mutlu kendi ağırlığının üç katını çok rahat kaldır.....

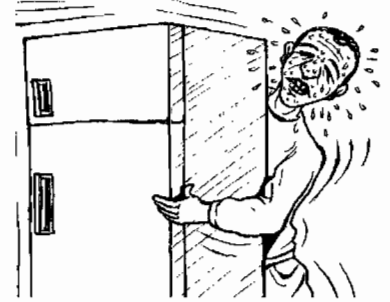
11-(telefonda) Sesini duy....., lütfen biraz daha yüksek sesle konuşabilir misin?

12- Bu soruları yap....., çünkü çok zor.

13-Bu ayakkabılar çok iyi. Bunlarla rahat yürü.....

14-Lütfen televizyonun önünde durma! (Ben) Gör.....

15- Şimdi daha iyi yemek yap.....

YETERLİK EYLEMİ + GELECEK ZAMAN

Ben	yap abil eceğ im	yap ama y acağ ım	yap abil ecek miyim?
Sen	yap abil ecek sin	yap ama y acak sın	yap abil ecek misin?
O	yap abil ecek	yap ama y acak	yap abil ecek mi?
Biz	yap abil eceğ iz	yap ama y acağ ız	yap abil ecek miyiz?
Siz	yap abil ecek siniz	yap ama y acak sınız	yap abil ecek misiniz?
Onlar	yap abil ecek ler	yap ama y acak lar	yap abil ecek ler mi?

Lütfen cümleleri yeterlilik eylemi ile örnekteki gibi tamamlayınız.

1- Yarın akşam babanla konuş**abilecek misin?**

2- Temel ameliyattan sonra daha iyi gör.....

3- Maalesef yarınki toplantıya katıl.....

4- 100 yıl sonra insanlar belki daha uzun yaşa.....

5- Kusura bakmayın, bu işi yap.....

6- Özür dilerim, pazar günkü maçta oyna.....

7- Nihayet ben de herkes gibi yürü.....

8- Sen yarın gel.....?

Ahmet otobüse yetişemeyecek.

9- Akşama kadar bütün yemekleri pişir.....?

10- Nihayet bu yaz tatile ailece çık.....

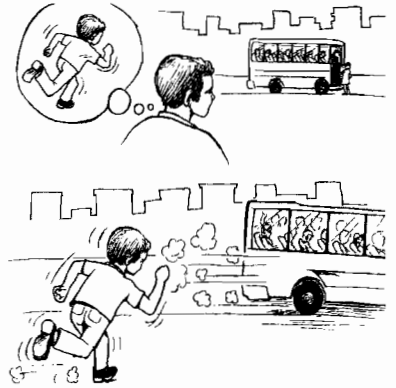
11- Yağmur durdu. Biz bahçede yürü.....

12- Hasan gelecek hafta çalışmayacak. Beraber tatil yap.....

13- Annem burun ameliyatı oldu. Daha iyi nefes al.....

14- Trabzonsporlu Fatih iyileşti. Galatasaray maçında oyna.....

15- Maalesef tatilde İzmir'e git....., çünkü otobüs bileti bulamadım.

YETERLİK EYLEMİ + GENİŞ ZAMANIN ŞARTI

Ben	yap abil ir se m	yap amaz sa m
Sen	yap abil ir se n	yap amaz sa n
O	yap abil ir se	yap amaz sa
Biz	yap abil ir se k	yap amaz sa k
Siz	yap abil ir se niz	yap amaz sa nız
Onlar	yap abil ir se ler	yap amaz sa lar

Lütfen aşağıdaki boşlukları örnekteki gibi doldurun.

- 1- Zaman bul**abilirsem**, seni mutlaka ararım.
- 2- Bana yardım et....., sevindiririm.
- 3- Türkiye dünkü futbolunu sürdür..... her takımı yenebilir.
- 4- Yeterli parayı biriktir....., bir ev alacağım.
- 5- Eğer yetiş....., beni fazla beklemeyin.
- 6- Beş dakikanı bana ayır....., sevindiririm.
- 7- Akşam beni ara....., daha detaylı konuşuruz.
- 8- Patrondan izin al....., sizinle gelemem.
- 9- Annemi ikna et....., ayrı bir eve taşınacağım.
- 10- Üçüncü sınıftaki derslerimi ver....., son sınıfta rahat olurum.
- 11- İlyas'ı gör....., söyle de beni bir arasın.
- 12- Bu kitabı bul....., sınava hazırlanamam.
- 13- Kitabı yarına kadar oku....., sana veririm.
- 14- Emre bu maçta oyna....., kesin maçı alırız.
- 15- Raporunu akşama kadar yetiştir....., kendine iş ara.

Lütfen cümleleri yeterlik eylemi ve zaman ekleriyle tamamlayınız.

- 1- Yıllık raporu bir ayda ancak bitir.....
- 2- Sanırım ben bu işi asla yap.....
- 3- Şansını bir dene; belki kazan.....
- 4- Sigarayı bıraktıktan sonra artık hiç zorlanmadan her gün 10 km. koş.....
- 5- Spor yapmaya başladıktan sonra mışıl mışıl uyu.....
- 6- Yeni gözlüklerimle çok daha rahat gör.....
- 7- İki ay çalıştım, ama bir türlü başar.....
- 8- Özür dilerim, ama senin için prensiplerimden ödün ver.....
- 9- Kusura bakma, bu konuda sana yardım et.....
- 10- Biraz cesur olursan, sen de bisiklete bin.....
- 11- Emin misin? Bu kadar kalabalığın önünde heyecanlanmadan konuş.....?
- 12- Tekrar et.....? Sizi iyi anla.....
- 13- Senin işyerinde bana göre bir iş bul.....?
- 14- Biraz başım ağrıyor, arabayı sen kullan.....?
- 15- Artık eskisi kadar iyi şarkı söyle.....
- 16- Emre artık eskisi gibi iyi futbol oyna.....
- 17- Yaşlandım artık, eskisi kadar iyi dans et.....
- 18- Bağırmadan konuş; komşular duy.....
- 19- O kadar etkileyici konuşuyor ki bence herkesi kendine inandır.....
- 20- Dünden beri evin her tarafını arıyorum, ama senin küpeni bul.....

Cümleleri yeterlik eylemi ve zamanlarla tamamlayınız.

- 1- Bu ilacı her gün zorla iç....., tadı çok kötü.
- 2- Kusura bakma, sana telefon etmek için vakit bul.....
- 3- Sana hiç kız..... , o kadar tatlısın ki!
- 4- Babacığım, bu gece arabayı al.....?
- 5- Ali hastaneden çıktı, şimdi daha iyi yürü.....
- 6- Anne, bu akşam eve biraz geç gel..... ?
- 7- Annem hiçbir zaman biber ye....., çünkü alerjisi var.
- 8- Ali bu sabah erken uyan....., bu yüzden işe geç kaldı.
- 9- Papağanlar insanlar gibi bazı kelimeler söyle.....
- 10- Altı yaşından küçük çocuklar bu ilacı kullan.....
- 11- Bu gözlükle daha iyi gör.....
- 12- Hepimiz içeri gir..... ?
- 13- Türkiye’de bu vize ile kaç ay kal..... ?
- 14- Bu restorana köpeğimle gir..... ?
- 15- Ahmet, pencereyi biraz aç..... ? Burası çok sıcak.
- 16- Bu yemek kitabıyla artık yemek pişirmeyi öğren.....
- 17- Arabayı bir türlü çalıştır....., galiba motorunda arıza var.
- 18- Selin üç aydır rejim yapıyor, ama 1 kilo bile ver.....
- 19- İlaçlarımı düzenli olarak alıyorum, ama bir türlü iyileş.....
- 20- Eğer bana saat 18.00’de uğra....., sana o kitabı ver.....

Lütfen doğru cevabı işaretleyiniz!

1- Dün geceki partiye ancak taksiyle	8- Sigarayı daha uzun yaşayabilirsin.
a) yetişebildim	a) bırakabiliyorsan
b) yetişebilirim	b) bırakabilirsen
c) yetişebileceğim	c) bırakabilse
d) yetişebilseydim	d) hiçbiri
2- Keşke ben de senin gibi	9- Boşuna uğraşma;
a) olabilsem	a) yapamazsın
b) olabilirsem	b) yapabilirsin
c) olabileceğim	c) yapabilirsen
d) olabiliyorsam	d) yapamasan
3- Nihayet Can sonunda üniversiteye	10- Korkarsan, katiben başarılı
a) girebilse	a) olabilirsin
b) girebildi	b) olabileceksin
c) girebilecek	c) olabiliyorsun
d) girebiliyor	d) olamazsın
4- Yarın belki sinemaya	11- Rahatsız etmiyorsam,?
a) gidebilirim	a) girebilecek miyim?
b) gidebilsem	b) girebilir miyim?
c) gidebildim	c) girebiliyor muyum?
d) gidebileceksem	d) girebildim mi?
5- Bugüne kadar hiç güzel pilav.....	12- Garson bey, hesabı?
a) pişiremem	a) getirebilir misiniz?
b) pişiremedim	b) alabilir miyiz?
c) pişiremiyorum	c) a ve b
d) pişiremeyeceğim	d) hiçbiri
6- Orhan dün gece bir türlü evinin yolunu.....	13- Cep telefonunuzu.....?
a) bulabilse	a) kapatabilecek misiniz?
b) bulamadı	b) kapatabilir misiniz?
c) bulabildi	c) kapatabildiniz mi?
d) bulamaz	d) hepsi
7- Bence Hasan asla bu problemi	14- Adrese gerek yok. Alper'in evini adres olmadan da..
a) çözebilir	a) bulabileceğim
b) çözebilse	b) bulamam
c) çözemez	c) bulabilirim
d) çözebilecek	d) bulamadım

OTELDE

SEN :

RESEPSİYONİST : Var efendim. Kaç kişilik?

SEN :

RESEPSİYONİST : Maalesef deniz manzaralı odalarımız sadece iki kişilik.

SEN :

RESEPSİYONİST : Deniz tarafındaki odalarımızın geceliği 100 dolar, orman manzaralı odalarımızın geceliği ise 70 dolar.

SEN :

RESEPSİYONİST : Tabi efendim, görebilirsiniz. Görevli arkadaş size yardımcı olsun.

SEN :

RESEPSİYONİST : Tabii efendim, her gün değiştiriyoruz.

SEN :

RESEPSİYONİST : Onları da efendim.

SEN :

RESEPSİYONİST : Maalesef efendim, sadece VISA ve Master kart kabul ediyoruz.

SEN :

RESEPSİYONİST : Şu formu doldurabilir misiniz, efendim?

SEN :

RESEPSİYONİST : Tabii efendim, olur. Daha sonra formu resepsiyona bırakabilirseniz memnun oluruz.

SEN :

RESEPSİYONİST : Biz teşekkür ederiz efendim. Görevli arkadaş valizlerinizi taşımaya yardım etsin, efendim.

SEN :

RESEPSİYONİST : Nasıl isterseniz efendim. Buyurun anahtarınızı.

SEN :

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Hiç uyu..... sabaha kadar ders çalıştım.
- 2- Keşke ben de senin kadar iyi tenis oyna.....
- 3- Eskiden çok güzel şarkı söyle.....
- 4- Eğer benim yemeklerimi beğen..... kendin yemek yap!
- 5- Dersten sonra Kapalıçarşı'ya git..... anneme hediye alacağım.
- 6- Hafta sonundauzun bir kompozisyon yazdım.
- 7- Eğer satranç oynamayı bil..... oynayalım mı?
- 8- Klasik müzik dinlemek beni sakinleş.....
- 9- Çok çalıştım, ama bir türlü araba parası biriktir.....
- 10- Keşke İstanbul'da daha çok park ol.....
- 11- Eğer işin yoksa hafta sonunda pikniğe gidelim mi?
- 12- Hemen git..... ablandan özür dileyeceksin!
- 13- Tatilimi kitap oku..... geçirdim.
- 14- Ali 18 yaşın..... aynı şirkette çalışıyor.
- 15- Bilgisayar kullan..... biliyor musunuz?
- 16- Denedim, ama sanırım ben bu arabayı tamir et.....
- 17- Temizlik yap..... nefret ediyorum.
- 18- Ne tür kitaplar oku..... seviyorsun?
- 19- Partideki palyaço hepimizi çok gül.....
- 20- Yeni kelimeleri yaz..... ezberliyorum.

ÜNİTE 14

"-Er", "-şEr" ÜLEŞTİRME SAYI SIFATLARI

Lütfen boşlukları örnekteki gibi doldurunuz

- 1- Öğrenciler birer ikişer geldiler.
- 2- Bu işten üçümüz de elli..... bin lira kazanacağız.
- 3- Bütün arkadaşlarım kooperatiften bir..... ev aldı.
- 4- Lütfen tek..... tek..... gelin.
- 5- Bayramda yeğenlerime on..... lira verdim, ama onlar yirmi..... dolar istedi.
- 6- Hırsızlara altı..... ay hapis cezası verdiler.
- 7- Bu ilacı üç..... saat arayla alabilirsiniz.
- 8- Mehmet'le Ahmet bir..... gün arayla askere gittiler.
- 9- Dindar Müslümanlar her yıl otuz..... gün oruç tutarlar.
- 10- Kitapları yüz..... yüz..... kolilere koydum.
- 11- Adaylar bir bir..... görüşme odasına girecekler.
- 12- Öğrenciler on..... on..... sınava girecekler.
- 13- İkimiz de sadece üç..... bardak meyve suyu içtik.
- 14- Piyango tam elli kişiye iki..... milyon veriyor.
- 15- Benim için hepiniz bir..... pırlantasınız.
- 16- Mobilyacıda yüz..... liralık iki senedim daha var.
- 17- Futbolda her takımın üç..... oyuncu değiştirme hakkı vardır.
- 18- Basketbolda on..... dakikadan dört periyot vardır.
- 19- Her periyotta antrenörlerin bir..... mola hakkı vardır.
- 20- Garson bey, bize bir..... kazandibi getirir misiniz?

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Asla gözümle gör..... inanmam.
- 2- Pencereleeri aç..... evi havalandırdım.
- 3- Eskiden her şeye kız....., ama şimdi çok sakinim.
- 4- James hiç konuş..... sınıfta oturuyor.
- 5- Hastasım, eve git..... biraz dinlen.
- 6- Eğer çok iyi bilgisayar kullan..... sizi işe alabiliriz.
- 7- Onunla tanış..... çok istiyorum.
- 8- Eğer istiyorsan ben, seni onunla tanış.....
- 9- Oliver her gün sınıfa gül..... giriyor.
- 10- Maalesef artık eskisi kadar iyi piyano çal.....
- 11- Annemin İstanbul'a gelmesi, beni çok sevin.....
- 12- Bir hafta..... o kadar mutsuzum ki gülmeyi unuttum.
- 13- Tatilimi bol bol yüz..... geçirdim.
- 14- Svetlana saçlarımıkısa kestirmiş.
- 15- Bütün hafta boyunca projemi bitir..... çalıştım.
- 16- Ancak bir senelik kurstan sonra bilgisayar kullanmayı öğren.....
- 17- Eğer benim iyiliğimi düşün..... lütfen böyle davranma.
- 18- Bodrum..... evimi satmak istiyorum.
- 19- İşimi bitir..... hemen ofisten çıkacağım, hayatım.
- 20- Alparslan eskiden herkesle tartış.....

ÜNİTE 15

"-mEktEn DAHA" ULAÇ EKİ

Lütfen boşlukları “-den daha” veya “-mekten daha” ile doldurunuz.

- 1- Yüzmek, beni koş..... çok yoruyor.
- 2- Kitap gazete..... iyi.
- 3- Trafik kazası deprem..... tehlikeli.
- 4- Resim yapmak, enstrüman çal..... kolay mı?
- 5- Baklava çikolata..... kalorili.
- 6- Tiyatroyu sinema..... çok severim.
- 7- Konuşmak, yap..... kolay ve zevkli, galiba.
- 8- Anlamak, dinle..... zor.
- 9- Hiç bir şey zaman..... hızlı değil.
- 10- Tenis futbol..... iyi bir spor.
- 11- Bizce papatya gül..... güzel.
- 12- Yürüme, trafikte taksiye bin..... iyi.
- 13- Deniz..... büyük okyanus var.
- 14- Bence elle yazmak, bilgisayarla yaz..... kolay.
- 15- Üniversite lise..... önemli mi?
- 16- Almak, iste.....zor.
- 17- Seni kendim..... çok düşündüm.
- 18- Mutlu olmayı, zengin ol..... çok isterim.
- 19- Senin için boş oturmak, çalış..... güzel, değil mi?
- 20- Benim için dinlemek, konuş..... zor.

ÜNİTE 16

"-mEktEn BAŞKA" ULAÇ EKİ

Lütfen boşlukları “-den başka” veya “-mekten başka” ile doldurunuz.

- 1- Salata..... bir şey yemiyor.
- 2- O yüz..... sporlar da yapıyor.
- 3- Kola..... bir şey içmiyoruz.
- 4- Sen kız..... bir şey bilmez misin?
- 5- Otobüs..... taşıta binmezler.
- 6- Sana gül..... ne yapabilirim?
- 7- Kanarya..... kuş sevmezler.
- 8- Sigara..... zararlı bir şey kullanmıyor.
- 9- Güzellik..... neler istersin?
- 10- Gazete oku..... ne içindir?
- 11- Yemek..... bir şey düşünmez misiniz?
- 12- Seninle ol..... hiç bir şey beni mutlu edemez.
- 13- Para..... önemli bir şey söyleyebilir misin?
- 14- Siz konuş..... ne istiyorsunuz?
- 15- Gezide fotoğraf çek..... bir şey yapmadım.
- 16- Hayatta iş..... önemli şeyler var.
- 17- Bu futbolcunun koş..... bir yeteneği yok.
- 18- Uyu..... işi yok.
- 19- Müzik..... bir sanatla ilgilenmiyor.
- 20- Erdoğan, onu gör..... bir şey düşünmüyor.

Lütfen boşlukları “-maktan başka” ile örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Şu anda bu işi bitirmekten başka bir şey düşünmüyorum.
- 2- Son günlerde para kazan..... bir şey için çalışmıyor.
- 3- Onun eğlen..... işi yok.
- 4- Sen yemek ye..... bir şey düşünmez misin?
- 5- Onu gör..... bir şey istemiyor musun?
- 6- Yalan söyle..... bir şey bilmez misin?
- 7- Dedikodu yap..... hiçbir şey yapmıyorlar.
- 8- Çalış..... alternatifim yok.
- 9- Yumurta pişir..... bir şey bilmem.
- 10- Onunla anlaşmak için konuş..... yol yok.

Lütfen boşlukları üleştirme sayı sıfat ekleriyle örnekteki gibi doldurunuz

- 1- Ayşe, merdivenleri teker teker in. Düşebilirsiniz.
- 2- Çocuklar okulun bahçesinde iki..... iki..... sıraya girdiler.
- 3- Babam bize yılbaşında üç..... kalem aldı.
- 4- Öğretmen bize beş..... sayfa ev ödevi verdi.
- 5- Anne! Bugün okulda altı..... altı..... saymayı öğrendik.
- 6- Bugün ben ve kardeşim sahaflardan on iki..... kitap aldık. Çok ağırdı taşıyamadık.
- 7- Bu model eteklerin yırtmaçlarında sekiz..... düğme bulunur.
- 8- Garson bey bize bir..... kahve getirir misin?
- 9- Kaç..... baklava yediniz?
- 10- Biz dört..... elma yedik!

AİLE BAĞLARI

Eskiden büyük aileler vardı. Anne, baba, büyükanne, büyükbaba ve çocuklar çok yakın zamanlara kadar beraber aynı evde oturuyordular. Ancak önce büyükanne ve büyükbabalar evden ayrıldılar. Ya yalnız yaşamaya başladılar ya da huzurevlerine taşındılar. Daha sonra da çocuklar. Hayır, çocuklar bir yere gitmedi, ama azaldı. Geçmişte her ailede en az dört-beş çocuk vardı. Şimdi ise bir veya iki çocuk. Hele çocuklardan biri kız, diğeri de erkek olursa üçüncüyü düşünmüyoruz bile!

Evli çiftler birkaç sebepten dolayı az çocuk istiyorlar. Bunların başında ekonomik sebepler geliyor. İkinci önemli sebep ise kadınlar artık evde değil, dışarıda çalışmak istiyor. Bu yüzden çocuk bakmak, hele hele birkaç çocuk bakmak için yeterli zamanları olmuyor.

Birçok evli çift ekonomik sebeplerden az çocuk istiyor. O zaman niçin zengin ülkelerde nüfus düşüyor da fakir ülkelerde hızla artıyor? Bu soruya çoğunlukla “eğitimsizlik” cevabını veriyoruz. Eğer bu cevap doğruysa, iyi ki dünyanın bazı bölgelerinde eğitimsiz insanlar var. Eğer onlar da eğitilmiş olurlarsa dünyanın geleceğini düşünmek bile istemem.

Hayvanları ve doğayı hızla yok ediyoruz. Eğer çocuk sayısı da böyle azalmaya devam ederse, galiba kıyamet gününe gerek kalmayacak!

Lütfen cevap veriniz.

- 1- Büyükanne ve büyükbabalar günümüzde nasıl yaşıyorlar?
- 2- Evli çiftler ne zaman üçüncü çocuğu düşünmüyorlar?
- 3- Ailedeki çocuk sayısının azalmasının ikinci önemli sebebi nedir?
- 4- Yazar niçin ekonomik sebepleri kabul etmiyor?
- 5- Yazar niçin dünyadaki bütün insanların eğitilmiş olmasını istemiyor.?

Doğru mu, yanlış mı?

- 6- Büyükanne ve büyükbabalardan sonra çocuklar da başka yerlere gitti.()
- 7- Yazara göre fakir ülkelerdeki nüfus artışının sebebi eğitimsizlik.()

Aşağıdaki cümleleri metne uygun olarak mantıklı tamamlayınız

- 8- Bütün insanlar eğitimsiz olursa
- 9- Günümüzde kadınlar çalışıyor. Bu yüzden

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- 1993 onunla görüşmedim.
- 2- Sıkıntı..... günlerimde hep o yanımdaydı.
- 3- Eğer biraz bekle..... az sonra hepinizi içeri alacağım.
- 4- Şemsiyeni al..... evden çıkma. Yağmur yağabilir.
- 5- Çocuk..... günlerimi çok özlüyorum.
- 6- Yarın tercüme bürosuna gidip diplomamı tercüme et.....
- 7- Eğer vaktin var..... işyerime kadar gelir misin?
- 8- Hafta sonları geç saatlere kadar uyu..... çok seviyorum.
- 9- Geçen ay spor yap..... başladım.
- 10- Maalesef “Vah, vah!” de..... başka bir şey yapamıyoruz.
- 11- Gece uyumak, gündüz..... daha faydalı.
- 12- Sigara iç..... kendini zehirliyorsun.
- 13- Fatma evinde hiç kimseye sigara iç.....
- 14- Eğer biraz daha düşün..... hatırlayabilirsin.
- 15- Bazen evde yalnız kal..... korkuyorum.
- 16- Keşke hayatta her şey daha kolay ol.....
- 17- Şeyda için hayatta her şey pembe.
- 18- Lütfen yüksek sesle konuşma. Çocuğu az önce uyu.....
- 19- Bir konuya farklı açılardan bak..... severim.
- 20- Eğer sigara iç..... buraya oturamazsınız.

ÜNİTE 17

"-En" ORTAÇ EKİ

Lütfen cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

Çiçekleri sulayan kız çok mutlu.

1- adam ıslanıyor.

2- adam düştü.

3- adam terledi.

4-adamlar üzgün.

5- adam tatili düşünüyor.

6- adam doktora gidecek.

Lütfen boşlukları “-an / -en” ekiyle örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Dün gelen adam bugün de geldi.
- 2- Spor yap..... insanlar daha uzun yaşıyor.
- 3- Sınava gir..... öğrenciler yarın sınava girecekler.
- 4- Ankara’da otur..... bir arkadaşım var.
- 5- Hiç gül..... şu kız kim?
- 6- Sınavdan 100 puan al..... öğrenci hangisi?
- 7- Evime temizliğe gel..... kadın çok titiz.
- 8- Vücudunda sivilceler ol..... kişiler Sivas’taki Balıklıgöl’e gidiyor.
- 9- Dün futbol oyna..... öğrenciler bugün geç geldiler.
- 10- Günde 10 km. koş..... bir arkadaşım bir ayda 8 kg. verdi.
- 11- Antrenör koş..... futbolcusunu oyundan çıkardı.
- 12- Karısına “Sigara almaya gidiyorum” de..... adam tekrar evine dönmedi.
- 13- Ailesiyle tartış..... genç evden kaçtı.
- 14- Hastalığımı duy..... bütün arkadaşlarım beni ziyaret etti.
- 15- Çok iyi Çince ve Japonca konuş..... bir kişi tanıyor musun?
- 16- Bu resimleri yap..... ressam çok fakir öldü.
- 17- Bu yıl Nobel’i kazan..... kişi bir Türk bilim adamı.
- 18- Boğaziçi Üniversitesi’ni bitir..... kişiler çok kolay iş bulabiliyor.
- 19- Üst katta otur..... komşum çok gürültü yapıyor.
- 20- Az önce içeri gir..... adam kim?

Lütfen boşlukları “-an / -en” ekiyle doldurunuz.

- 1- Şurada oturan adamı tanıyor musun?
- 2- Gel..... mektupları masanın üstüne bırakın.
- 3- Polis çantamı çal..... hırsızı hemen yakaladı.
- 4- Arabama çarp..... kişiyi görebildiniz mi?
- 5- Hiç kimse alt katta otur..... adamı sevmiyor.
- 6- Herkes tiyatroda telefonunu kapat..... kadına kızdı.
- 7- Çürü..... domatesleri çöpe attım.
- 8- Kırıl..... sandalyeleri yaptırdım.
- 9- Az önce buradan geç..... bir adam gördün mü?
- 10- Arabasını buraya park et..... adamı tanıyor musun?
- 11- Polis trafik kazası yap..... şoförü tutukladı.
- 12- Dedikodu yap..... insanları sevmem.
- 13- Beni ara..... kişilerin adını not alın, lütfen!
- 14- Herkes yolunu kaybet..... adama yardım etti.
- 15- Ayşe sigara iç..... arkadaşlarını evine davet etmez.
- 16- Bazen köyde yaşa..... insanlara gıpta ediyorum.
- 17- Vatandaşlar annesini kaybet..... çocuğu karakola götürdü.
- 18- Tezgahtar hiçbir şeyi beğen..... kadını mağazadan kovdu.
- 19- Bana saygı duy..... insana ben de saygı duyarım.
- 20- Sokakta yat..... insanlara yardım etmek lazım.

Lütfen –an/-en eki kullanınız.

A- Şimdi bir adam uyuyor. O adam bizim patron

B- Şimdi uyuyan adam bizim patron.

1- **A-** Bir öğrenci şimdi gazete okuyor. O öğrenci Leyla.

B- Şimdi gazete oku..... öğrenci Leyla.

2- **A-** Bak, bir öğrenci fıkra anlatıyor. O öğrenci Oxana.

B- Oxana.

3- **A-** Bir öğrenci gülüyor. O öğrenci Liana.

B-..... Liana.

4- **A-** Bir uçak iniyor. O uçak Roma uçağı.

B-..... Roma uçağı.

5- **A-** İki çocuk tenis oynuyor. O çocuklar benim.

B- benim.

6- **A-** Bazı insanlar çok yalan söylüyor. O insanlar kötü.

B-..... kötü.

7- **A-** Bazı kişiler spor yapıyor. O kişiler sağlıklı.

B-..... sağlıklı.

8- **A-** Bazı kişiler çok çalışıyor. O kişiler çalışkan.

B-..... çalışkan.

9- **A-** Bazı kişiler konuşuyor. O kişiler geveze.

B- geveze.

Lütfen –an/-en eki kullanınız.

A- Dün bir adam iki kilo elma aldı. O adam benim öğrencim.

B- Dün iki kilo elma **alan** adam benim öğrencim.

1- A- Sarı saçlı bir kız çok güzel dans etti. O kız benim arkadaşım.

B- Çok güzel dans et..... kız benim arkadaşım.

2- A- Dün bir şarkıcı konser verdi. O şarkıcı ünlü değil.

B- şarkıcı ünlü değil.

3- A- Dün bir çocuk ağladı. O çocuk annesini kaybetti.

B-..... annesini kaybetti.

4- A- Dün Dilmer'e bir öğrenci geldi. O öğrenci Tunuslu.

B-..... Tunuslu.

5- A-Dün bir adam horladı. O adam benim amcam.

B-..... benim amcam.

6- A-Dün bir öğrenci gitar çaldı. O öğrenci Türk.

B-..... Türk.

7- A- Dün bir araba kaza yaptı. O araba B.M.W.

B-B.M.W.

8- A-Dün İzmir'e bir otobüs gitti. O otobüs bu firmanın.

B- bu firmanın.

9- A-Dün bir öğrenci okula gelmedi. O öğrenci Kristina.

B- Kristina.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Seni çok neşe..... görüyorum. Ne oldu da sabah..... gülüyorsun?
- 2- Çok şaka yap..... sulu insanlardan hoşlanmam.
- 3- Her sabah 10 km. yürü..... bir ayda tam beş kilo verdim.
- 4- Hiçbir şey düşün..... hayatı yaşamak gerek.
- 5- Hepimiz İzmit'ten bir..... iki..... pişmaniye tatlısı aldık.
- 6- Yeşil kravat tak..... adam benim kardeşim.
- 7- Televizyondaki belgeselleri seyret..... dünyayı tanıyorum.
- 8- Korku filminden çıkan herkesin yüzübeyazdı.
- 9- Dört kişilik mantı yemeğini beş saatte ancak hazırla.....
- 10- Böyle konuşup beni sinirlen.....
- 11- Öğleden sonra bankaya para yatır..... gideceğim.
- 12- Bu hafta arabamla tatile gideceğim. İnşallah yolda bozul.....
- 13- Keşke herkes senin gibi anlayışlı ol.....
- 14- Çocuklarıma zararlı programları seyret.....
- 15- Bir sayfa daha yaz..... yatacağım.
- 16- Eğer iyilik yap..... insanlar da sana iyilik yaparlar.
- 17- Eskiden kayak yap..... çok kork.....
- 18- Şimdi ise kayak yap..... çok seviyorum.
- 19- Ayşe bu sabah gül..... bana "Günaydın" dedi.
- 20- Yarım saatlik bir işim var, hallet..... hemen geleceğim.

ÜNİTE 18

BELİRSİZ GEÇMİŞ ZAMAN

Ben	git miş im	git me miş im	git miş miyim?
Sen	git miş sin	git me miş sin	git miş misin?
O	git miş	git me miş	git miş mi?
Biz	git miş iz	git me miş iz	git miş miyiz?
Siz	git miş siniz	git me miş siniz	git miş misiniz?
Onlar	git miş ler	git me miş ler	git mişler mi?

Lütfen aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Duyduğuma göre Arzu geçen ay nişanlanmış.
- 2- Duydun mu? Kemal'le Burcu geçenlerde boşan.....
- 3- Peter ilk defa dün akşam rakı iç.....
- 4- Haberin var mı? Esra beşinci çocuğunu doğur.....
- 5- Galiba Haydar dünkü şakamıza çok kız.....
- 6- Dün Akif'in yanındaki kız bugün Kazım'la gel.....
- 7- Meğer Behçet bizden habersiz bazı işler yap.....
- 8- Güya ben ne yap....., biliyor musun?
- 9- Dün akşam sarhoşken bağırarak şarkı söyle....., ama hiç hatırlamıyorum.
- 10- Ahmet senin pastanı çok beğen..... . “Tekrar yapabilir mi?” diyor.
- 11- Allah kahretsin! Cüzdanımı evde unut.....
- 12- Dünkü gazetelere göre Afrika'da yeni bir savaş çık.....
- 13- Tüh! Çayıma şeker yerine tuz koy.....
- 14- Benden duymuş olma, ama Ayşe 35 yaşına gir.....
- 15- Evde hiç şeker kal.....

İMEK EYLEMİNİN RİVAYETİ

Ben	tembel miş im	tembel değil miş im	tembel miymişim?
Sen	tembel mişsin	tembel değil miş sin	tembel miymişsin?
O	tembel miş	tembel değil miş	tembel miymiş?
Biz	tembel miş iz	tembel değil miş iz	tembel miymişiz?
Siz	tembel miş siniz	tembel değil miş siniz	tembel miymişsiniz?
Onlar	tembel miş ler	tembel değil miş ler	Tembel miymişler?

Lütfen cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Sen haklı**ymişsin**, bunu daha sonra anladım.
- 2- Duyduğuma göre, Mehmet bey iyi bir doktor....., geçen yıl Ali hasta....., onun tedavisiyle iyileşmiş.
- 3- Ahmet nerede? Galiba İstanbul'da değil....., Ankara'da.....
- 4- Sorular kolay....., ben daha zor sorular bekliyordum.
- 5- Duydun mu, Ayşe'nin son sevgilisi hem yakışıklı....., hem de çok zengin.....
- 6- Aaa! Sen ne kadar yalancı bir insan....., çok şaşırdım.
- 7- Aaa! Sen ne kadar sinirli..... böyle!
- 8- Güya ben çok aptal.....!
- 9- Güya onlar çok fakir....., ama ben inanmadım.
- 10- Duyduğuma göre Haluk çok cimri.....
- 11- Güya ben hem şaşı....., hem kekeme..... hem de topal.....
- 12- Siz çok bonkör....., bana böyle söylediler.
- 13- Sen çok iyi bir terzi....., doğru mu?
- 14- Güya o bebeğin babası ben değil....., bu çok kötü bir dedikodu.
- 15- Gazeteye göre, dünyanın en pahalı şehri Tokyo.....

Lütfen cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

Anneme göre; ben bebekken çok uslu**muşum**, ama abim çok yaramaz**mış**.
Dün seni Akmerkez'de görmüş**ler**.

- 1- Ahmet bey geçen yıl kel....., ama bu yıl saç ektir.....
- 2- Öyle mi söylüyor, ben mi yap.....?
- 3- Annem bu fotoğrafta 18 yaşında, babam 20 yaşında.....
- 4- Adem her şeyi söyle.....?
- 5- Ayşe, şu fotoğrafıma bak, bebekken ne kadar şişman..... değil mi?
- 6- Yanlışlıkla Beşiktaş otobüsüne bin.....
- 7- Duyduğuma göre arabayı sat.....
- 8- Kitaba göre en zor spor dağcılık.....
- 9- Gazetede okudum, dün Japonya'da 7.2 şiddetinde bir deprem ol.....
- 10- Gürcan söyledi, eşi iki buçuk aylık hamile.....
- 11- Duyduğuma göre sen üniversitedeyken bölüm birincisi.....
- 12- Amcam küçükken attan düş....., ayağını kır.....
- 13- Bugün öğretmeni söyledi, bizim oğlan dün okula hiç git.....
- 14- Maalesef sen de beni tam olarak anla.....
- 15- Çabuk bir yere oturalım, film başla.....
- 16- Annemin çocukluğunda yiyecek bulmak çok zor.....
- 17- Hande hiçbir mektubumu açıp oku.....
- 18- Duydun mu? Orhan'a piyangodan tam yüz bin lira çık.....

Lütfen aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Güya ben dün akşam çok içip sarhoş **olmuşum.**
- 2- Güya sen benim için “O çok cimridir.” de.....
- 3- Güya Hasan çok eliaçık.....
- 4- Güya eşinle çok büyük bir kavga et.....
- 5- Güya hiç kimse partiyi beğen.....
- 6- Güya Ayşe tatilde Karayipler’de.....
- 7- Güya ben aptal.....
- 8- Güya sen eşinle parası için evlen.....
- 9- Güya siz sinemada çok kork.....
- 10- Güya sen beni bugüne kadar hiç sev.....

Lütfen aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Meğer Türkçe ne kadar kolay**muş.**
- 2- Meğer ben ne.....!
- 3- Meğer Pelin şakamdan dolayı bana çok kız.....
- 4- Meğer bu iş o kadar da kolay değil.....
- 5- Meğer Ayşe zannedip, telefonda Zeynep’le konuş.....
- 6- Meğer ben ne aptal.....!
- 7- Meğer sen ne kadar iyi kalpli....., demek ki seni yanlış tanı.....
- 8- Meğer dünyada ne kadar farklı kültürler var.....
- 9- Meğer o gün Pınar beni hiç beğen.....
- 10- Meğer sen ne kadar da geri kafalı.....

Lütfen cümleleri “–miş”li veya “–di”li geçmiş zamanla tamamlayınız.

- 1- Duyduğuma göre sen yılbaşında babana yeni bir araba al.....
- 2- Ben altı yaşında okula başla.....
- 3- Gazetelerin yazdığına göre geçen ay enflasyon %2'ye düş.....
- 4- Anahtarımı buzdolabına koy....., nihayet bugün buldum.
- 5- Duydun mu? Tarkan geçen hafta gizlice evlen.....
- 6- Ayhan dün biraz hasta.....; patronundan izin alıp eve gitti.
- 7- Ahmet dün işe gelmedi; meğer hasta.....
- 8- Yahya Kemal'in Aziz İstanbul adlı kitabını oku.....?
- 9- Semra'ya sen de doğum günü hediyesi al.....?
- 10- Saçlarını kestir....., sıhhatler olsun.
- 11- Dün Antalya açıklarında büyük bir petrol tankeri bat.....
- 12- Arabanın freni patla.....; şoför arabayı bir ağaca çarparak durdurabil.....
- 13- Dün akşamki partide iyi eğlen.....?
- 14- Ben iki yaşında konuşmaya başla.....
- 15- Mutfağa gidip bakar mısın? Yemek piş.....?
- 16- Dün maçtan sonra hepimiz Yahya'yı çok kızdır.....
- 17- Yusuf yıllarca para biriktirip Boğaz'dan daire al.....
- 18- Eşim çocukken evlerinin balkonundan düş.....
- 19- Özür dilerim, galiba seni uyandır.....
- 20- Babam annemi tam beş defa babasından istet.....

Lütfen cümleleri “-miş”li veya “-di”li geçmiş zamanla tamamlayınız.

- 1- Duyduğuma göre sigara, purodan daha zararlı.....
- 2- Babam gençken çok romantik.....
- 3- Dün Hasan çok sinirli....., herkese bağıırıyordu.
- 4- Dünkü Hürriyet gazetesini oku.....?
- 5- Duydun mu? Süreyya Ayhan atletizmi bırak.....
- 6- Meğer onu yanlış tanı....., aslında çok iyi biri.....
- 7- Altı yaşımdayken futbol oynamaya başla.....
- 8- Mezuniyet günüme bütün ailem gel.....
- 9- Bu eteği beğen.....? Alayım mı?
- 10- Macit’i gördün mü? Saçlarını ne komik kestir.....
- 11- Hafta sonu ödevini yap.....?
- 12- Güya ben çok kıskanç.....
- 13- Mahmut’un söylediğine göre Mısır çok güzel.....
- 14- Dün akşam sarhoşken lokantada bağıırarak şarkı söyle.....
- 15- Galiba Ali şakamıza kız....., iki saattir bizimle konuşmuyor.
- 16- Geçen gün Hasan’ı İstiklal Caddesi’nde gör.....
- 17- Nasıl, film hoşuna git.....?
- 18- Maalesef bugünkü grameri hiçbirimiz anla.....
- 19- Duydun mu? Bekir’in annesi öl.....
- 20- Dünkü şakamdan dolayı bana kız.....?

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Okudun mu? Yılın ilk karı Erzurum'a yağ.....
- 2- Boğaz'da evi ol..... bir arkadaşım var.
- 3- Eskiden çok yoğurt ye....., şimdi pek yemiyorum.
- 4- Adam, iki saat..... hiç susmadan konuşuyor.
- 5- Yürü..... dünya turu yapmayı düşünüyorum.
- 6- Dün yeğenlerimi parkta gez.....
- 7- İşten çıkıpdoğru eve gel.
- 8- Doğum günü partime gel..... çok sevinirim.
- 9- O fazla konuş..... sevmez.
- 10- Ülkene dön..... önce mutlaka bana uğra!
- 11- İşimi sev..... yapıyorum.
- 12- Duydun mu? Dün gece bir tren kazası daha ol.....
- 13- Yusuf, her zaman beni kız.....
- 14- Keşke daha çok boş zamanım ol.....
- 15- Eğer Ayşe seni gerçekten sev..... mutlaka sana döner.
- 16- Feride hanım bütün gün dedikodu yap..... başka bir şey yapmaz.
- 17- Biliyor muydun? Aynur'un kocası çok ünlü bir doktor.....
- 18- Öğrenci, sertifikasını al..... sevin..... kurstan çıktı.
- 19- Eşim futbolu, yemek ye..... bile daha çok seviyor.
- 20- Bütün gerçekleri size tek..... tek..... anlatacağım.

YENİ BİR İŞ

Ayşe: Alo!

Ali: Alo, buyurun!

Ayşe: Şey.... Ben Fatma'yla görüşebilir miyim?

Ali: Aaa.. Ayşe Merhaba. Bir dakika Fatma'yı çağırıyorum. Fatmaaaa...

Ayşe: Teşekkür ederim, çok sağol.

Fatma: Ayşe sen misin?

Ayşe: Benim, ben!

Fatma: Ay, ben de senden telefon bekliyordum.

Ayşe: Ben Zeynep'le konuştum. Ama önce müjdem i isterim.

Fatma: Uff meraktan öldüreceksin. Çabuk söyle!

Ayşe: Zeynep'i işe almışlar.

Fatma: Ay, iyi öyleyse, inşallah daha iyi bir ev de bulur.

Ayşe: Umarım. Zeynep'in söylediğine göre iyi maaş veriyorlarmış.

Hem de cumartesi iş yokmuş. İşyerinin servisi de evin önünden geçiyormuş.

Fatma: İyi o zaman yol sorunu olmayacak.

Ayşe: Umarım yemeği de şirkette yer.

Fatma: Bence ticket veriyorlardır. Belki de şirketin bir yemekhanesi vardır.

Ayşe: Bence yoktur. Çünkü küçük bir şirketmiş. 10-15 kişi çalışıyormuş.

Fatma: Tam olarak yeri neredeymiş?

Ayşe: Şişli Adliyesi var ya! Onun hemen arkasındaymış.

Fatma: Yakınmış, iyi öyleyse biz de bir gün onu ziyarete gidebiliriz.

Ayşe: İyi ki eski işinden ayrılmış. Biraz da evde oturdu., dinlendi. Biliyor musun? İşyerinde müdür, onunla konuştuktan sonra şirketi gezdirip arkadaşlarıyla tanıştırmak istemiş.

Önce tabii yardımcısıyla tanıştırmış. Zeynep de "Biz zaten tanışıyoruz" demiş.

Fatma: Neden öyle söylemiş?

Ayşe: Meğer müdürün yardımcısı onun eski bir arkadaşymış.

Fatma: Yapma yaaa! Zeynep Ne sevinmiştir, değil mi?

Ayşe: Tabi ki sevinmiştir. İyi ki o şirkete başvurdu. Bir türlü iyi işlere başvuramıyordu. Cesaret edemiyordu.

Fatma: Umarım iyi olur!

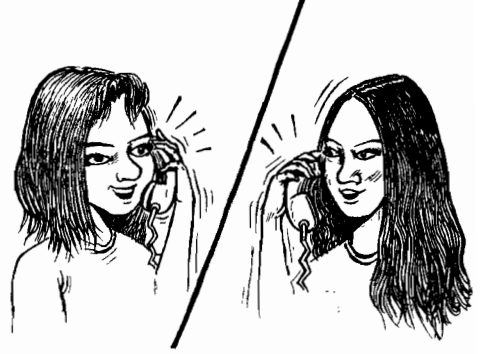
Ayşe: İnşallah.

Fatma: Yarın bize gel, konuşalım.

Ayşe: İyi öyleyse öğleden sonra sana uğrarım.

Fatma: Haydi, öptüm.

Ayşe: Ben de, Ali'ye selam söyle! Hoşça kal!

Lütfen cevap veriniz.

- 1- Fatma kimden telefon bekliyormuş?
- 2- Ayşe'nin müjdesi neymiş?
- 3- Zeynep'in yeni işinde niçin yol sorunu olmayacak?
- 4- Müdürün yardımcısı kim?
- 5- Zeynep daha önce niçin iyi işlere başvuruyordu?
- 6- "Müjdem i isterim" nedir? Açıklayın?

Doğru mu, yanlış mı?

- 7- Zeynep cumartesi günleri çalışmayacak. ()
- 8- Şirket nerede? Bunu bilmiyorlar. ()
- 9- Fatma yarın Zeynep'e uğrayacak. ()

Lütfen boşlukları doldurun.

- 10- eski işinden ayrılmış.
- 11- Belki de şirketin yemekhanesi
- 12- Uff öldüreceksin!

ÜNİTE 19

GEREKLİK KİPİ

Kişi	Olumlu	Olumsuz	Olumlu soru	Olumsuz soru
Ben	Gitmeliyim	gitmemeliyim	gitmeli miyim?	gitmemeli miyim?
Sen	Gitmelisin	gitmemelisin	gitmeli misin?	gitmemeli misin?
O	Gitmeli	gitmemeli	gitmeli mi?	gitmemeli mi?
Biz	Gitmeliyiz	gitmemeliyiz	gitmeli miyiz?	gitmemeli miyiz?
Siz	Gitmelisiniz	gitmemelisiniz	gitmeli misiniz?	gitmemeli misiniz?
Onlar	Gitmeliler	gitmemeliler	gitmeliler mi?	gitmemeliler mi?

Lütfen cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- (Ben) Bu hafta çok çalışmalım.
- 2- (Sen) Biraz daha insanları anla.....
- 3- (O) Sana daha çok yardım et.....
- 4- (Biz) Teneffüste de Türkçe konuş.....
- 5- (Siz) Birbirinize karşı daha hoşgörülü ol.....
- 6- (Onlar) En kısa zamanda barış.....
- 7- (Ben) Yarın evde kalıp evi topla.....
- 8- Kapı çalıyor. Ayşe ol.....
- 9- Daha temiz bir dünya için herkes daha çok çalış.....
- 10- Hiç kimsenin gururuyla oyna.....; böyle gidersen, arkadaşsız kalırsın.
- 11- (Sen) İnsanları aptal yerine koy.....
- 12- (Sen) Başkalarını da düşün.....
- 13- Biliyorum, içki içmeyi bırak.....
- 14- Sınavda kesinlikle sakın ol.....
- 15- Uzun yolda altı saatten fazla araba kullan.....

Lütfen cevap veriniz.

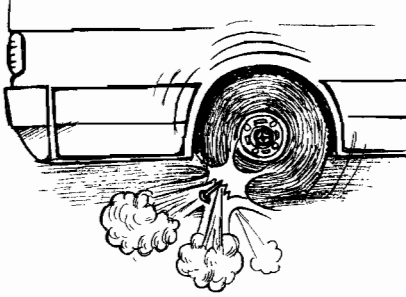
A – O şimdi ne yapmalı?

B- _____

A – O ne yapmalı?

B- _____

A – Şoför şimdi ne yapmalı?

B- _____

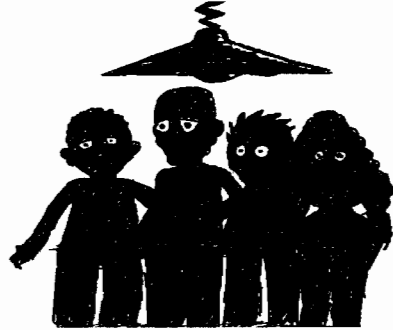
A- O ne yapmalı?

B- _____

A- O ne yapmalı?

B- _____

A- Onlar ne yapmalılar?

B- _____

Lütfen cevap veriniz.

1- Ayhan 17 yaşında ve lise son sınıfta. Üniversite sınavını kazanmak için ne yapmalı?

.....

2- Ayşe genç bir kız. Fotomodel olmak istiyor. Sence o ne yapmalı?

.....

3- Mustafa'nın hipertansiyonu var. O ne yapmalı, ne yapmamalı?

.....

4- Ayşe büyüyüp doktor olmak istiyor. O neler yapmalı?

.....

5- Ben sağlıklı yaşamak istiyorum. Bunun için ne yapmalıyım, ne yapmamalıyım?

.....

6- Ben Türk gibi Türkçe konuşmak istiyorum. Ne yapmalıyım?

.....

7- Çok para kazanıp zengin olmak istiyorum. Ne yapmalıyım?

.....

8- Temel, Fadime'yi çok seviyor. Onu etkilemek için ne yapmalı?

.....

9- Ayşe iyi bir iş bulmak istiyor. Bunun için ne yapmalı?

.....

10- Oğuz iyi bir polis olmak istiyor. O ne yapmalı, ne yapmamalı?

.....

Lütfen cevap veriniz.

1- Sence iyi bir politikacı nasıl olmalı?

.....

2- Sence iyi bir baba nasıl olmalı?

.....

3- Sence iyi bir anne nasıl olmalı?

.....

4- Sence iyi bir gazeteci nasıl olmalı?

.....

5- Sence iyi bir eş nasıl olmalı?

.....

6- Sence iyi bir patron nasıl olmalı?

.....

7- Sence iyi bir sporcu nasıl olmalı?

.....

8- Sence iyi bir ressam nasıl olmalı?

.....

9- Sence iyi bir otel nasıl olmalı?

.....

10- Sence iyi bir öğretmen nasıl olmalı?

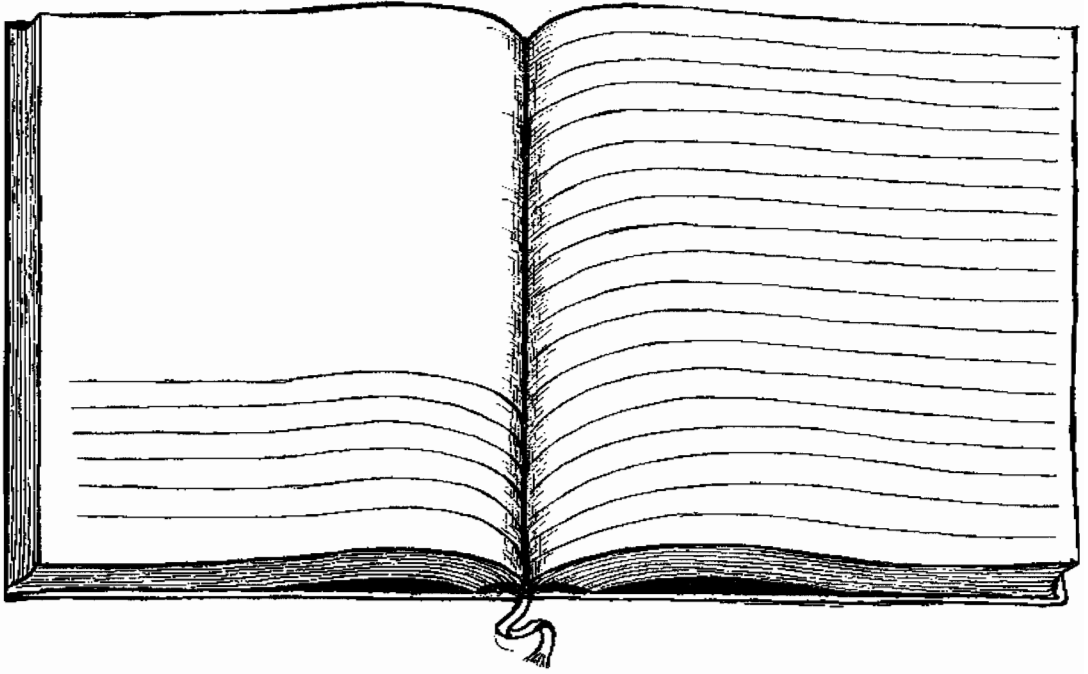
.....

GEREKLIK KİPİ

Kişi	Olumlu	Olumsuz	Olumlu soru	Olumsuz soru
Benim	Gitmem lazım	Gitmemem lazım	Gitmem lazım mı	Gitmemem lazım mı
Senin	Gitmen lazım	Gitmemen lazım	Gitmen lazım mı	Gitmemen lazım mı
Onun	Gitmesi lazım	Gitmemesi lazım	Gitmesi lazım mı	Gitmemesi lazım mı
Bizim	Gitmemiz lazım	Gitmememiz lazım	Gitmemiz lazım mı	Gitmememiz lazım mı
Sizin	Gitmeniz lazım	Gitmemeniz lazım	Gitmeniz lazım mı	Gitmemeniz lazım mı
Onların	Gitmeleri lazım	Gitmemeleri lazım	Gitmeleri lazım mı	Gitmemeleri lazım mı

Lütfen cümleleri ile örnekteki gibi tamamlayınız

- 1- Benim eve dönmem lazım.
- 2- Senin de gel.....
- 3- Onun yemeklerine dikkat et.....
- 4- Bizim bu tip şeylere alış.....
- 5- Sizin de onu anla.....
- 6- Onların bu konuyu artık kapat.....
- 7- Bana kız..... . Seni kızdırmak istemedim.
- 8- Onun hakkında kimsenin kötü konuş.....
- 9- Hemen müdürü gör.....
- 10- Bence onu dinle....., sana doğruyu söylemiyor.
- 11- Trabzonspor'un bu yıl şampiyon ol.....
- 12- Bence babanın sözünü dinle.....
- 13- Her gün yarım saat yürüyüş yap.....
- 14- Bu projeyi yarına yetiştir.....
- 15- Yağlı, tuzlu ve hamur işi yiyecekler ye.....

AYHAN'IN AJANDASI

09.30 İngilizce kursu

12.00 Notere git

13.30 Kütüphane

16.00 Tenis maçı

18.00 Kredi kartı borcunu öde

18.30 Anneme telefon edeceğim

20.00 Ayşe'yle akşam yemeği

22.30 Ders çalış

Ayhan'ın bugün neler yapması lazım?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lütfen cümleleri gereklik kipiyle tamamlayınız.

- 1- Benim hemen git.....
- 2- Daha çabuk öğrenmek istiyorsan daha çok çalış.....
- 3- Bu hafta sonu senin çalış.....?
- 4- O sana doğruyu söylüyor; ona kız
- 5- (sen) Bu ilaçları her gün yemeklerden sonra al.....
- 6- (sen) Çocukların yanında böyle kötü şeyler söyle.....
- 7- Hafta sonuna kadar bizim bu işi bitir.....
- 8- (sen) Bir daha tatlı ve tuzlu şeyler ye.....
- 9- Ceketim çok eskidi. Yeni bir ceket al.....
- 10- Galatasaray bu maçı mutlaka kazan..... . Başka şansı yok.
- 11- Hafta sonu evimi temizle.....
- 12- (ben) Seni hemen gör.....
- 13- Biraz kilo aldım. Spor yap.....
- 14- Annem hastalanmış; benim hemen eve dön.....
- 15- Elif evlenecek. (biz) Ona hediye götür.....
- 16- Yarın erken kalkabilmek için erken yat.....
- 17- Sen beni çok iyi tanıyorsun; bana inan.....
- 18- Yarın okula git.....?
- 19- İki gündür uykusuzum. Eve gidip uyu.....
- 20- Bence biraz daha dikkatli ol.....

Lütfen aşağıdaki cümleleri gereklik kipiyle tamamlayınız.

- 1- Eğer yeni bir araba almak istiyorsan, daha tutumlu ol.....
- 2- Yaşın geçiyor; senin artık evlen.....
- 3- Tuzlu yemekler ye.....; yoksa yine tansiyonunuz çıkar.
- 4- Ona kız..... . O daha çocuk; doğruyu, yanlışını bilmiyor.
- 5- Benim, Ahmet'i hemen gör..... Ona çok önemli bir haberim var.
- 6- Herkese bu kadar çabuk güven....., yoksa seni için problem olabilir.
- 7- Bu iş sana düşüyor; senin yap.....
- 8- Uzun bir tatile çıkacaksanız, mutlaka sağlık sigortası yaptır.....
- 9- Camiye girmeden önce başını ört.....
- 10- En geç saat onda evde ol....., yoksa eşim merak eder.
- 11- Çocuğu bu kadar şımart.....
- 12- Böyle bir şeyi nasıl yaparsın! Kendinden utan.....
- 13- Bence sen tatile gidip iyice dinlen.....
- 14- Ben yatmaya gidiyorum. Yarın sabah erken kalk.....
- 15- Doktorlara göre anneler çocuklarını en bir yıl emzir.....
- 16- Çocuğun yanında böyle şeyler konuş..... . Kötü örnek oluyoruz.
- 17- Biliyorum, zor ama hepimizin sakin ol.....
- 18- Hepiniz ona yardım et.....
- 19- Yarın sabah saat yedide uyan.....
- 20- Geleceğini düşün.....

-mEk zorunda (olmak)

Kişi	Olumlu	Kişi	Olumsuz-1
Ben	Gitmek zorundayım	Ben	Gitmemek zorundayım
Sen	Gitmek zorundasın	Sen	Gitmemek zorundasın
O	Gitmek zorunda	O	Gitmemek zorunda
Biz	Gitmek zorundayız	Biz	Gitmemek zorundayız
Siz	Gitmek zorundasınız	Siz	Gitmek zorundasınız
Onlar	Gitmek zorundalar	Onlar	Gitmemek zorundalar
Kişi	Olumsuz-2	Kişi	Olumlu soru
Ben	Gitmek zorunda değilim	Ben	Gitmek zorunda mıyım?
Sen	Gitmek zorunda değilsin	Sen	Gitmek zorunda mısın?
O	Gitmek zorunda değil	O	Gitmek zorunda mı?
Biz	Gitmek zorunda değiliz	Biz	Gitmek zorunda mıyız?
Siz	Gitmek zorunda değilsiniz	Siz	Gitmek zorunda mısınız?
Onlar	Gitmek zorunda değiller	Onlar	Gitmek zorundalar mı?

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Bu hafta sonu hepimiz çalışmak
- 2- (sen) Gitmek?
- 3- Herkes, herkese saygılı olmak
- 4- (sen) Her gün gelip benim canımı sıkmak?
- 5- (biz) Birbirimize güvenmek
- 6- Aramızdaki problemleri çözmek için açık açık konuşmak
- 7- Tatilim bitti. Ülkeme dönmek
- 8- (biz) Ayın sonuna kadar evi boşaltmak
- 9- (ben) Hafta sonuna kadar bir karar vermek
- 10- Sen bizim müdürümüzsün. Hepimizi düşünmek

-mEyE mecbur (olmak)

Kişi	Olumlu	Kişi	Olumsuz-1
Ben	Gitmeye mecburum	Ben	Gitmemeye mecburum
Sen	Gitmeye mecbursun	Sen	Gitmemeye mecbursun
O	Gitmeye mecbur	O	Gitmemeye mecbur
Biz	Gitmeye mecburuz	Biz	Gitmemeye mecburuz
Siz	Gitmeye mecbursunuz	Siz	Gitmemeye mecbursunuz
Onlar	Gitmeye mecburlar	Onlar	Gitmemeye mecburlar
Kişi	Olumsuz-2	Kişi	Olumlu soru
Ben	Gitmeye mecbur değilim	Ben	Gitmeye mecbur muyum?
Sen	Gitmeye mecbur değilsin	Sen	Gitmeye mecbur musun?
O	Gitmeye mecbur değil	O	Gitmeye mecbur mu?
Biz	Gitmeye mecbur değiliz	Biz	Gitmeye mecbur muyuz?
Siz	Gitmeye mecbur değilsiniz	Siz	Gitmeye mecbur musunuz?
Onlar	Gitmeye mecbur değiller	Onlar	Gitmeye mecburlar mı?

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Hepimiz yaşamak için çalışmaya
- 2- (ben) Bunu yapmaya?
- 3- (sen) Bana her şeyi anlatmaya
- 4- (siz) Onunla konuşmaya?
- 5- (sen) Onun her isteğine "Evet" demeye?
- 6- (onlar)Bana yardım etmeye
- 7- Bu ayın sonuna kadar tezimi bitirmeye
- 8- (ben) Ona güvenmeye; başka şansım yok.
- 9- (siz) Pazar günü çalışmaya, ama çalışırsanız sevinirim.
- 10- Her zaman doğruları söylemeye

Lütfen aşağıdaki cümleleri “zorunda” veya “mecbur” ile tamamlayınız.

- 1- (biz) Gelecek nesiller için doğayı korumak
- 2- (biz) Senin saçma sapan anılarını dinlemeye?
- 3- (ben) Hem okuyup, hem de çalışmak
- 4- Türkçe öğrenmeye, çünkü İstanbul’da çalışacağım.
- 5- Birbirimize güvenmek
- 6- (ben) Sana her şeyi anlatmaya
- 7- Ben seni dinledim, sen de beni dinlemek
- 8- Birbirimize yardım etmek
- 9- Ona borç vermeye, çünkü o senin akrabası.
- 10- Şu anda çıkmak ben seni daha sonra ararım.
- 11- Türkiye enflasyonu tek haneli rakamlara düşürmek
- 12- İlaçlarını almaya, yoksa iyileşemezsin.
- 13- Hadi çabuk ol! (biz) Uçağa yetişmek
- 14- (sen) Bu kadar çalışmak?
- 15- Seninle aynı düşünmeye? Farklı düşünemez miyim?
- 16- (ben) Senin kafandakileri bilmek?
- 17- (sen) Aile içindeki problemlerini herkese anlatmak?
- 18- Sigarayı bırakmaya, kalp damarlarınız tamamen tıkanır.
- 19- Ailemi düşünmek
- 20- (siz) Arabanızın frenlerini değiştirmek

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Benimle bağır..... konuşma!
- 2- Maalesef bu hafta sonu çalış.....
- 3- O kadar zaman aradın, bu evi mi bul.....?
- 4- Arkadaşlarımı bir hafta boyunca İstanbul'da gez.....
- 5- Ali de babası gibi yalan söyle..... başladı.
- 6- Gerçekleri öğrenmek istiyorsan onu mutlaka dinle.....
- 7- Eğer ben söyle..... Turgut mutlaka yapar.
- 8- Yemek pişir..... yeni komşularımıza götürdüm.
- 9- Eğer telefondaki Hasan..... “Yok” de.
- 10- Her sabah öğrenciler bir..... bir..... geliyor.
- 11- İstanbul'u çok iyi bil..... bir arkadaşım var. O seni gez.....
- 12- Bu işi iki gün içinde muhakkak bitir.....
- 13- Özür dilerim, zamanım olmadı. Sana yardıma gel.....
- 14- Murat kazadan beri maalesef yürü.....
- 15- Eğer sigarayı bırakabilirsen daha uzun yaşa.....
- 16- Çok spor yap..... kişiler daha sağlıklı olur.
- 17- Duyduğuma göre Tugay'la Duygu kavga et.....
- 18- Güya sen, beni hiç sev.....
- 19- Meğer Antalya pek pahalı değil.....
- 20- Bodrum'da oteli ol..... bir arkadaşım var.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

- 1- Benim hiç vakit kaybetmeden işe dönmeliyim.
- 2- Çocukken tam beş yıl bale yapıyordum.
- 3- Geçen yıldır günde üç defa spor salonuna gidiyorum.
- 4- Sonunda tavlada OĞuz'u yenmeyi başardım.
- 5- EĞer benden hoŐlanmazsan neden benden ayrılmıyorsun?
- 6- Lütfen yanlışlarımı düzeltir misin?
- 7- O kadar çalıştım, fakat bir türlü baŐarmadım.
- 8- Babam, ben yedi yaŐındayken ilk defa beni maça götürmüŐ.
- 9- Hepsini arkadaşlarım doğum günü partime geldi.
- 10- Borçlarımı ödeyebilmek için iki işte çalışmak zorundayım.
- 11- İngilizce öğrenmek için Yeni Zelanda'ya gitmeye karar verdim.
- 12- Ayşe, bana kızıp İstanbul'dan ayrıldı.
- 13- Beyler, lütfen biraz sessiz olalım.
- 14- Patlamış mısır yiyerek ma seyretmeyi severim.
- 15- Duyduğuma göre Ahmet dayı geçen gün öldü.

ÜNİTE 20

"-KEN ULAÇ EKİ

Lütfen boşlukları örnekteki gibi doldurunuz.

- 1- Ben öğrenciyken çok çalışıyordum.
- 2- O İngiltere’de her hafta golf oynuyordu.
- 3- Ahmet hasta..... hep çorba içmek ister.
- 4- Onlar bekar..... bu kadar mutlu değildi.
- 5- Biz kursta..... Katia tatil yapacak.
- 6- Katia tatilde..... biz kursa devam edeceğiz.
- 7- Öğretmen sınıfta..... öğrenciler Türkçe konuşuyor.
- 8- Annesi işte..... bebeği ağlıyor.
- 9- Sen yanımda..... her şey daha güzel oluyor.
- 10-Biz zor durumda..... sen neredeydin?

Sen bebekken çok ağlıyordun.

Lütfen cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

- 1- Eve dönerken alış-veriş yapacağım.
- 2- Sen sokakta futbol oyna....., ben birinci ligde oynuyordum.
- 3- Lütfen öksür..... ağzını kapa.
- 4- Siz yok..... ben evdeki bütün işleri bitirdim.
- 5- Sen her maçı TV’de seyret biz her hafta stadyuma gidiyorduk.
- 6- Karşıdan karşıya geç..... dikkatli ol!
- 7- Ben Taksim’de çalış..... arkadaşlarım her gün beni ziyaret ediyordu.
- 8- Üniversitede öğrenci..... bu evde oturuyordum.
- 9- Ders çalış..... müzik dinlemeyi sever misin?
- 10- Güneş doğ..... seyretmeyi çok severim.
- 11- Otobüse bin ayağım kaydı.
- 12- Müdürle konuş..... sözlerine dikkat et.
- 13- Fatih Terim antrenör..... Galatasaray daha iyi oynuyordu.
- 14- Adam zengin..... hiç kimseyi tanıımıyordu.

Lütfen boşlukları “-ken” ekiyle örneklerdeki gibi doldurunuz.

Ali hastanedeyken her gün ziyaretçileri geldi.

Annem sinirliyken ve onunla konuşurken çok dikkat ederim.

- 1- Babam hasta..... bebek gibi olur.
- 2- Kimse seninle konuş..... ben seninle arkadaşlık yaptım.
- 3- Ameliyattan önce gözlerim gör..... hislerimle görüyordum.
- 4- Sorulara cevap ver..... iyi düşünün!
- 5- Zavallı çocuğa koş..... bir araba çarpmış.
- 6- İşe git..... arabamın benzini bitti.
- 7- Yabancı dil öğren..... nelere dikkat etmeliyiz?
- 8- Bu sabah tam evden çık..... telefon çaldı.
- 9- Ali merdivenden in..... düşüp ayağını kırmış.
- 10- Siz yat....., çalış..... biz gece gündüz çalıştık.
- 11- Aç..... çok sinirli olurum.
- 12- Araba kullan..... trafik kurallarına dikkat etmelisin!
- 13- Biz çocuk..... annem ve babam çalışıyordu.
- 14- Hava karar..... eve döndüm.
- 15- Sigara iç..... günde bir saat koşabiliyordum.
- 16- Gazete oku..... gözlük takar mısın?
- 17- Sen bilgisayar nedir bil..... ben web sitesi yapıyordum.
- 20- Kadın polise olayı anlat..... çok heyecanlıydı.

Cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayınız.

A)

- 1- Çocuk koşarken düştü.
- 2- Konuş....., birden durdu ve düşünmeye başla.....
- 3- Çocuk futbol oyna....., ayağını burk.....
- 4- Öğretmen fıkra anlat....., öğrenciler esne.....
- 5- Biz yüz....., onlar güneşlen.....

B)

- 1- Kahve içerken sigara da içerim.
- 2- Siz konuş....., biz anla.....
- 3- Gece kitap oku....., hemen uyu.....
- 4- Ben onu düşün....., gül.....
- 5- Futbolcular oyna....., seyirciler bağır.....

C)

- 1- O uyurken su döküp uyandıracamız.
- 2- Sen araba kullan....., biz sohbet edip seni uyut.....
- 3- Sen çamaşır yıka....., ben evi temizle..... karıcığım.
- 4- Siz balık tut....., biz mangalı hazırla.....
- 5- Artık şaka yap....., dikkat et.....

D)

- 1- Siz konuşurken onlar düşünüyordu.
- 2- İlkokula git....., karıncalarla oyna.....
- 3- Liseye git....., köpek, tavuk, tavşan ve güvercin besle.....
- 4- Liseye git....., ağaçlara çık.....
- 5- Siz tembellik yap....., ben çalış.....

Cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayınız.

E)

- 1- Sen uyurken konuşmuşsun.
- 2- Ben rakı iç....., herkesi güldür.....
- 3- Babaannem masal anlat....., ben uyu.....
- 4- Ben alışveriş yap....., o beni gör.....
- 5- Biz Dilmer'de öğren....., o evde yat.....

F)

- 1- Çay içerken alıştıırma yazabilirsin.
- 2- Ben çalış....., sen müzik dinle.....
- 3- Onlar uyu....., biz şaka yap.....
- 4- Siz müzeyi gez....., onlar burada otur.....
- 5- Ben araba sür....., sen uyu.....

G)

- 1- Sorulara cevap verirken cümlenin sonuna bakmalısın.
- 2- İstanbul'da araba kullan....., dikkat et.....
- 3- Bu havuzda yüz....., başlık giy.....
- 4- Siz kompozisyon yaz....., doğru kelimeler seç.....
- 5- Ben güneşlen....., krem kullan.....

H)

- 1- Keşke ben bir iş yaparken eşim bana yardım etse.
- 2- Keşke biz kompozisyon yaz....., öğretmen yardım et.....
- 3- Keşke onunla konuş....., gül....., ayıp oluyor.
- 4- Keşke koş....., yorul.....
- 5- Keşke konuş....., bağır.....

Lütfen cümleleri eşleştiriniz.

1- Dün eve giderken	A- bir haftalığına Özbekistan'a gittim
2- Ali okuldan çıkıp koşarak	B- hırsız evime girmiş
3- Ayşe tatilini bol bol kitap okuyarak	C- yolda Ahu'yla karşılaştım.
4- Ben askerdeyken	D- geçirmiş
5- Sen yanımdayken	E- sevgilim başka bir adamla evlenmiş
6- Ben gece uyurken	F- kendimi çok ama çok mutlu hissediyorum
7- Mehmet dün sabah koşarken	G- ayağını burkmuş
8- Geçen yıl turist olarak	H- evlendiler
9- Hasan'la Hatice birbirlerini severek	I- yirmi dakikada gittim.
10-Taksim'den Beşiktaş'a yürüyerek	J- annesinin yanına gitti

Lütfen “-ken” veya “-erek” kullanarak boşlukları doldurunuz.

- 1- İstanbul'a gel..... uçakta çok ilginç bir adamla tanıştım.
- 2- Benimle konuş..... bana bak!
- 3- İşini sev..... yaparsan, her zaman başarılı olursun.
- 4- Kemal çalış..... devamlı sigara içer.
- 5- Hamdi bil..... asla kimseye yanlış yapmaz.
- 6- Her insan oku..... kendini geliştirebilir.
- 7- Bu restorandaki garsonların hepsi gül..... servis yapar.
- 8- Monika Türkçe konuş..... hiç hata yapmıyor.
- 9- Evden çık..... ışıkları kapatmayı unutma!
- 10- Michael Paris'ten İstanbul'a kadar uyu..... gelmiş.
- 11- Zeki İstanbul'dan Paris'e git..... korkudan uçakta hiç uyuyamamış.
- 12- Bulaşık yıka..... eldiven takmayı sevmiyorum.
- 13- Eve gel..... bakkala uğrayıp alışveriş yapmayı unutma!
- 14- Elena Türkçe konuş..... yanlış yapmaktan çok korkuyor.
- 15- Bizim patron çalış..... çok sinirli olur.
- 15- Ben bu işe sana güven..... girdim.
- 16- Sen git..... biz geliyorduk.
- 17- Devlet vergileri düşür..... üretimi artırdı.
- 18- Andonis çekin..... geldi, sevin..... gitti.
- 19- Ben yok..... ne yaptınız?
- 20- Kazayı duyup koş..... geldim.

Boşlukları “-ken” veya “-erek” kullanarak tamamlayınız.

- 1- Elif, dün hıçkır..... ağladı.
- 2- Daha önce Elif'i hiç ağla..... görmedim.
- 3- Televizyon seyret..... patlamış mısır yedik.
- 4- Bağır..... haklı çıkamazsın.
- 5- Patlamış mısır ye..... televizyon seyrettik.
- 6- Araba kullan..... çok dikkatli olmak lazım.
- 7- Öğretmenimiz, ödevleri kontrol et..... kırmızı kalem kullanıyor.
- 8- Mine'nin saçları uzun..... daha güzeldi.
- 9- Babam horla..... uyur.
- 10- Babam uyu..... horlar.
- 11- Yemek yap..... şarkı söylerim.
- 12- Kübra şarkı söyle..... yemek yapar.
- 13- Metni anla..... okuyun.
- 14- Metni oku..... anlamaya çalışın.
- 15- Ali ıslık çal..... sokakta yürür.
- 16- Dün balık ye..... kılçığı boğazıma takıldı.
- 17- Öğretmen, Firdevs'e kız..... “Bir daha geç kalma!” dedi.
- 18- Ödevimi yap..... elektrikler kesildi.
- 19- Onunla konuş..... sözlerine dikkat et, kızabilir.
- 20- Sözlerine dikkat et..... konuş.

Lütfen boşlukları “-erek” veya “-ken” ekleriyle doldurunuz.

- 1- Sen yok..... çok sıkıldım.
- 2- Fatma saçlarını kuaföre boyat..... tipini değiştirdi.
- 3- Spor yap..... dinç kalıyorum.
- 4- Seni tanı..... hakkında hiç iyi şeyler düşünmüyordum.
- 5- Siz diskoda..... ben evde ders çalıştım.
- 6- Biri konuş..... diğeri dinlemeli.
- 7- Pencereden bak..... gözlüğümü düşürdüm.
- 8- Yeni kelimeleri on defa yaz..... ezberliyorum.
- 9- Tatilimi bol bol dinlen..... geçirdim.
- 10- Çok oku..... bilgimizi arttırmalıyız.
- 11- Odadan çık..... ışığı kapatmayı unutma.
- 12- Kimse sana güven..... ben sana kefil oldum.
- 13- Ali koş..... yanımıza geldi.
- 14- Tuğçe teyzem step yap..... belini incitti.
- 15- Eşim çocuğumuzu ninni söyle..... uyutur.
- 16- Özbekistan’da öğretmen ol..... çalıştım.
- 17- Bilgisayar dur..... niçin daktiloyla yazdın?
- 18- Eve git..... bana uğrar mısın?
- 19- Emin, çok konuş..... insanların canını sıkıyor.
- 20- Yasemin öyle konuş..... beni üzdü.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Hamit futbol oyna..... ayağını burkmuş.
- 2- Çok yorulursam, ayaklarımı duvara uzat..... dinlenirim.
- 3- Derse yetişmek için koş..... düştüm.
- 4- Sen öğrencisin. Doğal ol..... fazla paran yoktur.
- 5- Hepimiz üç..... kazandibi yedik.
- 6- Bu tip filmlerden kork....., seyretme.
- 7- Topkapı Sarayı'nda gez..... eski bir öğrencimi gördüm.
- 8- Eğer başın ağrı..... neden aspirin almıyorsun?
- 9- Ancak yirmi yılda bir ev parası biriktir.....
- 10- Mustafa Sandal Amerika'da gizlice evlen.....
- 11- Müsait değil....., daha sonra geleyim.
- 12- Özür dilerim, seni biraz bekle.....
- 13- Trabzonspor yarın yeni futbolcusunu basına tanı.....
- 14- Çalış..... mutlak sessizlik isterim.
- 15- Biraz daha düzgün yaz; senin yazını oku.....
- 16- Gülten, Ali'nin mektubunu hiç oku..... yırttı.
- 17- Sen futbol nedir bilmezken, ben Süper Lig'de oyna.....
- 18- Sen kısa pantolonla gez..... ben bu işi yapıyordum.
- 19- Bir tost ye..... hemen geliyorum.
- 20- Evlen..... önce düzenli bir hayatım yoktu.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Yıllar..... aynı işyerinde çalışıyorum.
- 2- Kemal bey partide herkesi eğlen.....
- 3- Türk insanı ekmek ye..... yaşayamaz.
- 4- Kenan maçtan sonra üzül..... evine gitti.
- 5- Resim yap..... annemden öğrendim.
- 6- Keşke Türkçe'yi daha çabuk öğren.....
- 7- Yıllar sonra nihayet gelecek ay tatile git.....
- 8- Sana her şeyidoğru anlattım.
- 9- Çok güzel resim yap..... bir arkadaşım var.
- 10- Güya sen, benim hakkımda dedikodu yap.....
- 11- Senin acilen sigarayı bırak.....
- 12- Araba kullan..... telefonla konuşmam.
- 13- Eğer oruç tut..... yanında yemek yemeyeyim.
- 14- Duydun mu? Ayhan işi bırak..... karar vermiş.
- 15- Lütfen konuş..... sesini yükseltme.
- 16- Uzun yaşamak istiyorsan, spor yap.....
- 17- Eğer maaşıma zam al..... yeni bir araba alacağım.
- 18- İyi bir doktor öncelikle idealist ol.....
- 19- Maalesef Naim dördüncü olimpiyat madalyasını al.....
- 20- Bilmiyordum, meğer Davut bey çok hayırsever.....

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

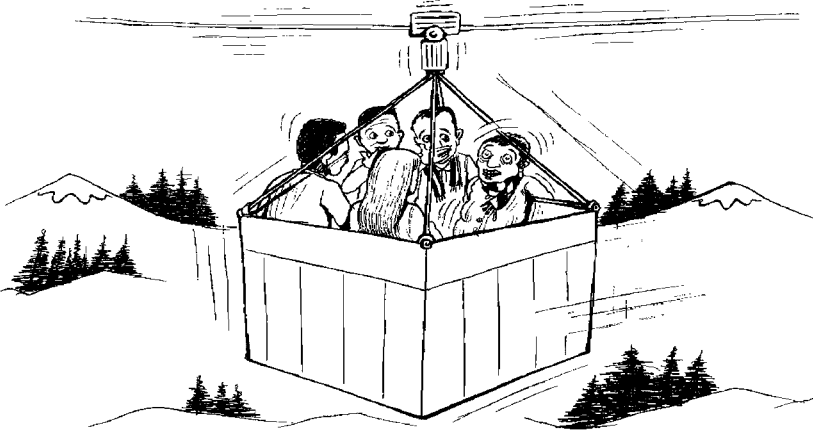
- 1- Dŭn eve giderek yolda Őenol'u gŖrdŭm.
- 2- İyilik yapan, iyilik bulur.
- 3- Daha Ŗnce bu Őeyleri hić bilmedim.
- 4- Onunla konuşmaya denedim, ama beni dinlemedi.
- 5- Keşke ben de senin kadar zeki olabilsem.
- 6- Tatilimi bol bol dinlenirken gećirdim.
- 7- Paran yoksan sana borć verebilirim.
- 8- Senin bu saatte işyerinde olmalı mısın?
- 9- Annem beni kŖydeki evimizde doğurdu.
- 10- Siz ćay ićerek ben de bulaŐıkları yıkayayım.
- 11- Sen de herkes gibi bir iŐ bulup ćalıŐman lazım.
- 12- Maalesef dŭnkŭ sınavdan iyi bir not almadım.
- 13- Nihayet yıllar sonra bu yaz tatile ćıkabileceđim.
- 14- Sinirliken patronun odasına kimse giremez.
- 15- Hasan mutlaka buraya gelemez.

BİR DİLMER GEZİSİ

Sonbaharda genellikle hafta sonları İstanbullular, yakın yerlere gezmeye giderler. Özellikle hava kirliken insanlar adeta İstanbul'dan kaçarlar. Bu kaçışlar daha çok Yalova ve Bursa'ya olur. Bir hafta sonu DİLMER'deki öğrenciler ve öğretmenler, önce Vapurla Yalova'ya oradan da Bursa'ya gittiler. Yalova, İstanbul'a vapurla iki saatlik mesafededir. Öğrenciler, vapurda şarkılar söyleyip dans ederek gönüllerince eğlendiler. Fakat Gurbet ile Emine'nin oryantal dansları en çok ilgiyi çekti. Neşeli deniz yolculuğundan sonra vapurdan indiler.

Herkes önce otele yerleşip hemen Termal'deki havuz ve hamama gitti. Nebil, sular şifalı diye havuzdan hiç çıkmak istemedi. Hamam ve havuzdan sonra herkes kendini kuş gibi hafiflemiş hissetti. Ertesi gün erkenden Bursa'ya hareket ettiler. Yalova ve Bursa arası aşağı yukarı bir saat. Bursa'da önce kısa bir şehir turu yapıp Uludağ'a çıkmak istediler. Fakat Zeki bey, yükseklik korkusu yüzünden teleferiğe binmek istemedi; ancak arkadaşlarının ve öğrencilerin kendisine şaka yapmasından dolayı utanıp teleferiğe binmek zorunda kaldı. Zeki bey teleferikle yukarıya çıkarken yüzü bembeyaz oldu ve hiç aşağıya bakamadı.

Dağın tepesinde güzel bir piknik yapıldı. Herkes ızgarada et ve köfte pişirdi. Yemekte öğrenciler kendi dillerinde şarkılar söylediler. Akşama doğru önce Yalova'ya oradan da vapurla İstanbul'a geri döndüler.

A) Lütfen cevap veriniz.

- 1- İstanbullular en çok ne zaman yakın yerlere gezmeye giderler?
- 2- Öğrenciler, Yalova'ya giderken vapurda neler yaptılar?
- 3- Nebil, niçin havuzdan çıkmak istemedi?
- 4- Hamamdan sonra herkes kendini nasıl hissetti?
- 5-Zeki bey, teleferiğe önce niçin binmek istemedi, sonra niçin bindi?

B) Lütfen boşlukları doldurunuz.

- 6- Yalova, İstanbul'a..... mesafededir.
- 7- Gurbet ile Emine'nin..... en çok..... çekti.
- 8- gün erkenden Bursa'ya ettiler.

C) Doğru mu, yanlış mı?

- 9- Yalova ile Bursa arası tam bir saattir. ()
- 10- Yemekte öğrenciler Türkçe şarkılar söylediler. ()
- 11- Akşama doğru vapurla Bursa'dan İstanbul'a döndüler. ()

D) Doğru şıkkı işaretleyiniz.

- 12- Kimler, şarkılar söyledi?
a) Emine-Gurbet b) Zeki Bey-Nebil c) Öğrenciler d) Hiçbiri
- 13- Zeki Bey teleferikteyken.....
a) Etrafı seyretti. b) Şarkı söyledi.
c) Arkadaşlarına şaka yaptı. d) Yüzü bembeyaz oldu ve hiç aşağıya bakmadı
- 14- Dilmer'deki öğrenciler ve öğretmenler Bursa ve Yalova'da ne kadar kaldılar?
a) Bir hafta b) Bir gün c) Hafta sonu d) Hiçbiri

ÜNİTE 21

EDİLGEN EYLEM

“-L” / “-N”

Sesli harfle biten fiillerden sonra “-n” gelir:

<u>başla</u> -n-	Derse saat 10.00’da başlandı.
<u>oyna</u> -n-	Dün İnönü Stadyumu’nda maç oynandı.
<u>sula</u> -n-	Bu sabah çiçekler sulandı.
<u>taşı</u> -n-	Eşyalar taşındı.

Sessiz harfle biten fiillerden sonra, önce yardımcı ses (ı,i,u,ü) gelir; sonra “L” gelir:

<u>sev</u> -i-l-	<u>kes</u> -i-l-	<u>dök</u> -ü-l-	<u>düzel</u> t -i-l-
<u>yaz</u> -ı-l-	<u>seyret</u> -i-l-	<u>sat</u> -ı-l-	<u>ver</u> -i-l-
<u>duy</u> -u-l-	<u>git</u> -i-l-	<u>dik</u> -i-l-	<u>kur</u> -u-l-
<u>gör</u> -ü-l-	<u>aç</u> -ı-l-	<u>yap</u> -ı-l-	<u>öğret</u> -i-l-

“L” İle biten fiillerden sonra, önce yardımcı ses gelir; sonra “-n” gelir:

<u>sil</u> -i-n-	Camlar daha dün silindi.
<u>al</u> -ı-n-	Bu sabah üç ekmeğ alındı.
<u>gül</u> -ü-n-	Film sırasında sürekli gülmüdü.
<u>çal</u> -ı-n-	Öğretmenim! Kapı çalınıyor.

Anlamak fiilinin formu değişir.

<u>anla</u> -	: <u>anlaş</u> -ı-l-	Hocam! Bu sorular anlaşılmadı.
---------------	----------------------	--------------------------------

“-n” EDİLGEN EKİNDEN SONRA “L” EDİLGEN EKİ GELEBİLİR

<u>de</u> -n-i-l-	Sana kaç defa “Böyle yapma.” denildi.
<u>ye</u> -n-i-l-	Bizim evde her hafta iki tepsi baklava yenilir.
<u>yaşa</u> -n-ı-l-	Burada yaşanılır.

Lütfen fiilleri edilgen yapıp gelecek zamanla tamamlayınız.

- 1- Bu gezide tarihi yerlere **gidilecek**.
- 2- Yarınki toplantıda yeni ekonomik kararlar al..... .
- 3- Bu kursta pikniğe git.....? .
- 4- Bu toplantı tekrar yap..... .
- 5- Yarın tam tamına altı yer gez.....!
- 6- Taksim'deki eski binalar restore et..... .
- 7- Yarın evde çok işimiz var. Bütün camlar sil..... .
- 8- Bu ayın 15'inde ev sahibine kira ver..... .
- 9- Yarın hangi konu işle.....?
- 10- Çocuklara ne yemek pişir.....?

Lütfen fiilleri edilgen yapıp şimdiki zamanla tamamlayınız.

- 1- Şu anda toplantı **yapılıyor**.
- 2- Nerede hazır kart sat.....?
- 3- Niçin eski hayvanat bahçesi kapat.....?
- 4- Bu parktaki ağaçlar kes.....!
- 5- Bu kafede genellikle Türk kahvesi iç..... .
- 6- Bu lokantada her zaman köfte ye.....!
- 7- Bayramlarda çocuklar sevindir..... .
- 8- Bizde misafire önce kolonya ikram et..... .
- 9- Genelde Türkiye'de kaç yaşında evlen.....?
- 10- Niçin bugün her yere bayraklar as.....?

Lütfen cümleleri edilgen eylemle ve zamanlarla tamamlayınız.

- 1- Sertifika sınavı gelecek hafta yap.....
- 2- Her yılbaşında devlet tarafından bir buçuk gün tatil ver.....
- 3- Atatürk Türk halkı tarafından çok sev.....
- 4- Ayasofya Mimar Sinan tarafından birçok kez onar.....
- 5- Ünlü boksör Muhammed Ali Türkiye’de çok iyi tanı.....
- 6- Sokak çocukları için daha birçok şey yap.....
- 7- Mecburi eğitim bence 11 yıla çıkar.....
- 8- Bence dünyadaki bütün silahlar yok et.....
- 9- Herkese devlet tarafından ücretsiz sağlık hizmeti ver.....
- 10- Dün akşam ödev yaparken elektrikler kes.....
- 11- Dün akşamki partide su gibi içki iç.....
- 12- Trafik sorununu çözmek için İstanbul’un her yerine metro götür.....
- 13- Geçen yıl Türkiye ile Azerbaycan arasında dostluk anlaşması imzala.....
- 14- Türkiye’de bütün okullarda Türkçe dersi okut.....
- 15- Bu konu herkes tarafından çok iyi bil.....
- 16- Biliyor musun? Bu cami kim tarafından inşa et.....?
- 17- Duydun mu? Nuh’un gemisi bul.....
- 18- Bizim işyerinde şu ana kadar on kişi işten çıkart.....
- 19- En alttaki domateslerin hepsi ez.....
- 20- Tamam efendim, anlaş.....

Lütfen edilgen eylem kullanarak tamamlayınız

- 1- Banka tarafından şirkete bir mektup gönder.....
- 2- Dünkü partide çok içki iç.....
- 3- Geçen yıl Taksim'e bir park yap.....
- 4- Hükümet tarafından yeni yıl maaş zamları açıkla.....
- 5- Türk uydusu Türksat-5 bu gece uzaya fırlat.....
- 6- Yeni belediye başkanları gelecek mart ayında seç.....
- 7- Gelecek yıl devletin bazı fabrikaları halka sat.....
- 8- Çevre kirleniyor, çünkü çöpler her yere at.....
- 9- Soyguncular polis tarafından ara.....
- 10- Öğrenciler Beylerbeyi Sarayı'na götür.....
- 11- Senden kork.....!
- 12- Şirketimiz tarafından yeni binalar kirala.....
- 13- Şirketimize lise mezunu sekreter ara.....
- 14- Misafirlerin için on çeşit yemek pişir.....
- 15- Prof. Hasan Bey tarafından çocuk psikolojisi anlat.....
- 16- Öğrencilerin hepsine e-mail gönder.....
- 17- Bu dükkan için çok para harca.....
- 18- Bu proje geçen haftaki toplantıda çok konuş.....
- 19- Rumelihisarı çok kısa sürede bitir.....
- 20- Bu araba tam 20 yıl kullan.....

Lütfen cümleleri örnekteki gibi tamamlayınız.

08:30 Misafirler havaalanında karşılanacak.

08:45 Misafirler minibüse bindir.....

09:15 Misafirler otele götür.....

09:15 - 10:30 Serbest zaman

10:30 Dolmabahçe Sarayı ziyaret

et.....

13:00 Öğlen yemeği ye.....

14:00 - 17:00 Şehirde panoramik tur

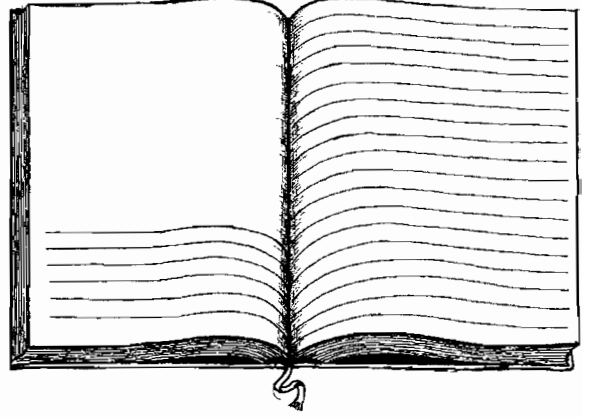
yap.....

17:00 - 19:00 Serbest zaman

19:00 Akşam yemeği ye.....

22:00 Diskoya git.....

01:30 Otele dön.....

İKİNCİ GÜN

Lütfen ikinci günü yukarıdaki gibi planlayın.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lütfen cevap veriniz.

1- Dünyadaki aç insanlar için neler yapılmalı?

.....

2- Kalıcı bir dünya barışı için neler yapılabilir?

.....

3- Daha güzel bir İstanbul için neler yapılmalı?

.....

4- Her bakımdan sağlıklı bir çocuk yetiştirmek için neler yapılmalı?

.....

5- Daha temiz bir çevre için neler yapılmalı?

.....

6- Sokak çocukları için neler yapılmalı?

.....

7- Gençleri uyuşturucu illetinden korumak için neler yapılmalı?

.....

8- Daha iyi bir eğitim sistemi için neler yapılmalı?

.....

9- Yılbaşında ülkenizde neler yapılır?

.....

10- Ülkenizdeki düğünlerde neler yapılır?

.....

/

Lütfen düzgün cümleler kurunuz.

1- kapalı / Türkiye’de / içilmez / yerlerde / sigara

.....

2- benim / Kore Savaşı’nda / bacağında / dedem / vurulmuş

.....

3- eve / poşetteki / kırılmış / marketten / yumurtalardan / dönerken / ikisi

.....

4- dün / gece / çalınmış / balkondaki / biz / çamaşırlar / uyurken

.....

5- Türk lirası / devam / Türkiye’nin / ederse / böyle / yükselmeye / düşer / ihracatı

.....

6- sokaktaki / yardım / devlet / insanlara / edilmeli / bence / kimsesiz / tarafından

.....

7- çok / Ahmet / söyler / onun / güvenilirmez / yalan / her / sözüne / çünkü

.....

8- tütün / Türkiye’nin / tarafında / hemen hemen / her / yetiştirilir

.....

9- bu / 50 bloklu / büyük / araziye / site / bir / inşa edilecek

.....

10- Nasreddin Hoca / tanınır / bütün / Türk Cumhuriyetleri’nde / çok / iyi

.....

Lütfen cümleleri edilgen eylemle örnekteki gibi yeniden kurunuz.

Rize'de insanlar çay yetiştirir.

Rize'de çay yetiştirilir.

- 1- Devlet Cumhuriyet Bayramı için törenler düzenledi.
- 2- İnsanlar Nevşehir'de UFO görmüşler.
- 3- Türkler İstanbul'u 1453'te aldı.
- 4- Kuduz aşısını Pastör buldu.
- 5- Türkler Türkiye Cumhuriyeti'ni 29 Ekim 1923'te kurdular.
- 6- Ramazan Bayramı'nda büyükler çocuklara şeker ve harçlık verir.
- 7- Türkiye'de herkes az veya çok Atatürk'ün hayatını bilir.
- 8- Türkler 1928'de Latin alfabesine geçti.
- 9- Arkeologlar Bodrum açıklarında batık bir gemi buldu.
- 10- Hakim sanığı suçsuz buldu.
- 11- GAP'ı Türkiye Cumhuriyeti yaptırıyor.
- 12- Bu suyu insanlar içmez.
- 13- Biri kapıyı çalıyor.
- 14- Camiye hiç kimse ayakkabı ile girmez.

Lütfen fiilleri, edilgen yapıp, dilek-şart kipiyle tamamlayınız.

- 1- Bu faizle kredi **alınrsa** geri ödemek zor olur.
- 2- Bu nikaha git..... ayıp olur.
- 3- Şirket anlaşmamız boz..... çok para kaybederiz.
- 4- Hangi içki iç..... sarhoş olunmaz?
- 5- Hangi havayolları ile uç..... daha ucuz olur?
- 6- Dilmer'in gezisinde kaç otobüs kirala..... bütün öğrenciler gelebilir?
- 7- Bu ders iyi anlaş..... sonradan bir zorluk çıkmaz.
- 8- Ne kadar çok ağaç dik..... o kadar iyi olur.
- 9- Buraya bir park yap..... çocuklar için iyi olur.
- 10- Bütün bunlar uygula....., her şey yoluna girer.
- 11- Nükleer silahlar yok et....., diken üstünde oturmaya devam ederiz.
- 12- Metro her yere götür....., trafik çok daha rahatlar.
- 13- Eğer geri çağır....., elbette eski şirketime dönerim.
- 14- Futbolcu sayısı azalt....., bence maçlar çok gollü geçer.
- 15- Bana ne söyle....., ben onu yaparım.
- 16- Lahmacun elle ye....., daha lezzetli olur.
- 17- Bu adam kov....., ben işten çıkarırım.
- 18- Yollarda tedbir al....., daha çok kaza olur.
- 19- Her ihtimal düşün....., böyle şeyler yine yaşanabilir.
- 20- Yıldız futbolcu "Param öde....., bugünkü maça çıkmam." dedi.

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

- 1- Yağmurlu havalarda evde oturup kitap okumak seviyorum.
- 2- Üç kiŐili, kaloriferli bir oda istiyoruz.
- 3- Haydar'a söyle, restoranda bize yer ayırtm.
- 4- Tam iki yıl bu işte çalışıyordum, dün işten çıkarıldım.
- 5- Geçen gün seni aramak düşünüyordum, sonra unutmuşum.
- 6- Eğer canın hizmetçi istiyorsan kendine başka birini bul!
- 7- Eskiden çok daha güzel konuşabiliyordum.
- 8- Gözümle gördüm, Tayfun bey genç bir kızla el ele yürüyordu.
- 9- Özür dilerim, ben hemen gitmem gerekiyor.
- 10- Boğaz Köprüsü'nü İngilizler tarafından yapıldı.
- 11- Banyo yaparak Şarkı söylerim.
- 12- Sen kısa pantolon giyerken biz futbol oynuyorduk.
- 13- Ben tatildayken hırsız bütün eşyalarımı çalınmış.
- 14- Babam maç seyrederken televizyonun önünden geçersen çok kızıyor.
- 15- Dün yürürken Sarıyer'e kadar gittim.

ALERJİ

Araştırmalara göre, her on kişiden ikisinde alerji var. Bunu biliyor muydunuz? Peki sizin bir şeye karşı alerjiniz var mı? Mesela yiyeceklere, polenlere, böceklere, hayvan tüyelerine, kimyasal maddelere...

Alerjilerin gerçek sebebi bugün bile hala tam olarak bilinmiyor. Baharda, bir sınıf dolusu öğrenciden

neden sadece ikisi veya üçü alerjiden şikayetçi, bilmiyoruz! En yaygın alerji türlerinden biri “polen alerjisi”dir. Alerjiden en çok gözler ve burun etkilenir. Baharda elinizde mendil sürekli hapsirir ve “grip oldum” diye düşünürsünüz ve bu duruma halk arasında “saman nezlesi” denir. Aslında bu alerjik bir reaksiyondur. Bazen yiyeceklere karşı da alerjiniz olabilir: Çoğumuz yaz mevsiminde bolca “çilek” yeriz. Ama bazı kişilerde vücut fazla çileğe reaksiyon gösterir. Bazen yüz, bazen de dudaklar şişer ve kıpkırmızı olur.

Yiyecek alerjisinin tedavisi sizin elinizdedir. Bir-iki denemeden sonra özel bir yiyeceğe, (yumurta / çilek / süt / balık) alerjiniz olduğunu anlar, ve bu yiyecekleri yemeyi bırakırsınız Ama polen veya toz alerjisinde durum biraz daha zordur. Eğer polen alerjiniz varsa, öğlenleri dışarı çıkmamaya çalışın. Çünkü bu saatlerde havada çok fazla polen vardır. Ama eğer çıkmamız lazımsa, mutlaka güneş gözlüğü takıp gözlerinizi koruyun! Ev ve arabanızın pencerelerini kapayın.

Gelelim “toz” alerjisine... Evinizde tozda yaşayan organizmaları yok etmek neredeyse mümkün değildir. Ama azaltabilirsiniz. Duvardan duvara halınız varsa, tozunu sık sık almalısınız. Perdeleri, battaniyeleri, yatak çarşaflarını düzenli olarak yıkamalısınız. Toz alerjisinin en önemli belirtisi hapsirmaktır. Eğer ofisinizde de hapsirmeye veya solunum güçlüğü çekmeye başlarsanız, ofisinizi kontrol etmelisiniz. Mesela; klimanın içinde de bu küçük organizmalar olabilir.

En önemli alerjilerden biri de ilaç alerjisidir. “Penisilin” en popüleridir. Eğer penisiline alerjiniz varsa, yanınızda bir kart ya da bilezik taşınmalısınız. Böylece bir kaza durumunda, doktor sizin penisilin alerjinizi anlar ve penisilin kullanmaz.

Alerjik bir durum hissederseniz, mutlaka doktora gidin ve alerji testi yaptırın. Alerji türünüze göre önlem alabilirsiniz...

Lütfen cevap veriniz.

- 1- İnsanların nelere karşı alerjileri olabilir?
- 2- Polen alerjimiz varsa, neler yapmalıyız?
- 3- Toz alerjisine karşı hangi önlemleri almalıyız?
- 4- Penisiline alerjisi olan kişi neden kart veya bilezik kullanmalı?
- 5- Sizin alerjiniz var mı? Neye karşı?
- 6- Daha önce hiç alerji testi yaptırdınız mı?

Doğru mu, yanlış mı?

- 8- Her on beş kişiden üçünde alerji vardır. ()
- 9- Günümüzde artık alerjinin gerçek sebebini biliyoruz. ()
- 10- Polen alerjisi en yaygın alerji türlerinden birisidir. ()
- 11- Bazı insanların yumurtaya, çileğe, süte karşı alerjisi olabilir. ()
- 12- Toz alerjisinin tedavisi, yiyecek alerjisinden daha kolaydır. ()
- 13- Tozdaki organizmalar klima sisteminde de yaşayabilir. ()

UÇAN DAİRELER

Hepimiz televizyonlarda veya gazetelerde UFO hakkında pek çok haber duyarız. Peki nedir bu UFO? UFO (unidentified flying objects) Türkçe’de “kimliği saptanamayan uçan cisim” veya “uçan daire” adıyla bilinir.

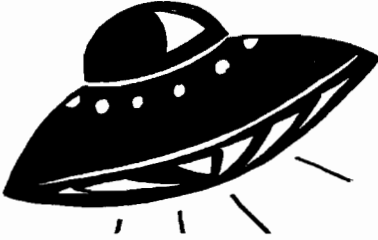

Uçan dairelerin varlığı ilk kez Amerika’da ortaya çıktı: 24 Haziran 1947’de Amerikalı sanayici Kenneth Arnold bazı cisimler gördü. Arnold özel uçağıyla dağlar üstünde uçarken, disk biçiminde, ışıklı 9 cisim fark eder. O tarihten sonra bu tip binlerce olay listelendi.

Birçok ülkeden uçan daireler hakkında haberler gelmeye başladı. 1969’da Amerika Hava Kuvvetleri ve Colorado Üniversitesi’nden 37 bilim adamı bazı araştırmalar yaptı. Sonra

bir rapor hazırladılar: Bu bilim adamlarına göre; uçan daireler yoktu! Ama halkın büyük bir bölümü ve bazı bilim adamları araştırmaların devam etmesini istediler.

Her yıl televizyonlardan ve gazetelerden sık sık sansasyonel uçan daire haberleri alırız. Özellikle televizyonlarda tartışma programları yapılır. Herkes fikrini söyler. Peki sizce gerçekten uçan daireler var mı? Ya da bu sadece bir göz yanılması mı? Bilim adamları genellikle bu tip olayları farklı şekilde açıklarlar: Bu objeler belki uçak, kuş, parlak gezegenler, meteorlar, iyon bulutları, meteoroloji bulutları olabilir, diye düşünürler. Şimdiye kadar hiç bir ülke resmi olarak uçan dairelerin varlığını kabul etmedi. Ama hala önemli araştırmalar devam ediyor. Belki bu konu hakkında 50 yıl sonra bambaşka bir yazı okuyabilirsiniz . Kim bilir?

Lütfen cevap veriniz.

- 1- UFO'nun Türkçe'deki açık adı nedir?
- 2- Uçan daireler ilk nerede ve ne zaman ortaya çıktı?
- 3- K. Arnold yolculuk yaparken nasıl bir şey gördü?
- 4- 1969'da kimler araştırma yaptı?
- 5- Bu araştırmaların sonucu neydi?
- 6- Bilim adamları bu değişik objeler (uçan daire değil) hakkında ne söylüyor?
- 7- Siz uçan daireler hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 8- Sizin başımızdan böyle enteresan bir olay geçti mi?

Doğru mu, yanlış mı?

- 9- Uçan dairelerin varlığı ilk kez Fransa'da ortaya çıktı. ()
- 10- Bu ilginç objeler K. Arnold'un uçağını düşürdü. ()
- 11- Dünyanın pek çok yerinden uçan daireler hakkında haberler duyulur. ()
- 12- Uçan daireler hakkında hâlâ net bir bilgi yok! ()

MİSAFİRPERVERLİK

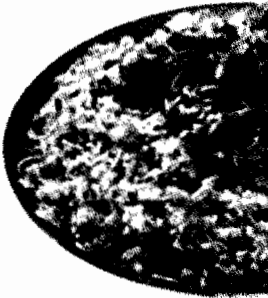

Özbeklerle Türkler arasında bazı kültürel farklılıklar var. Fakat bu farklılıkların çok geçerli sebepleri var. Bu sebeplerden en önemlisi geçmişteki farklı ekonomik ve kültürel politikalarıdır. Diğer bir önemli sebep ise Türkiye ile Özbekistan arasındaki binlerce kilometrelik uzaklık. Ancak iki kültür

arasında çok benzer taraf da vardır.

Özbeklerle Türkler arasındaki en önemli ortak nokta misafirperverliktir. Doğrusunu söylemem gerekirse, Özbekler de en az Türkler kadar misafirperver. Siz hiç öğle yemeğini beş saatte yediniz mi? Ben yedim. Hem de birçok defa. Sakın Özbekler öğle yemeklerini her gün 5 saatte yiyor, sanmayın! Bu durum sadece misafirler için böyle.

Özbeklerde yemek, ev sahibinin bir ekmeği küçük küçük parçalara bölüp misafirlere vermesiyle başlar. Her

zaman ilk yemek çorba, son yemek ise pilavdır. Çorba ile pilav arasında masaya bir çok yemek ve börek gelir. Yemeklerin hepsini yiyip bitirmeniz mümkün değildir. Ancak herhangi bir yemeği veya böreği yemezseniz; bu, o yemeği veya böreği beğenmediniz, demektir. Peki öyleyse, ne yapmak lazım? Çok kolay: Her yemekten biraz yiyeceksiniz. Her yemeği bitirmeniz gerekmiyor.

Fakat Özbek pilavını bitirmenizi tavsiye ederim. Çünkü böyle bir pilavı hiçbir yerde yiyemezsiniz!

A- Lütfen cevap veriniz.

- 1- Özbeklerle, Türkler arasındaki kültürel farklılıkların sebepleri nelerdir?
- 2- Özbeklerde yemek, nasıl başlar?
- 3- Misafirin herhangi bir yemeği veya böreği yememesi, Özbekler için ne demektir?
- 4- Yazar, niçin Özbek pilavını bitirmemizi tavsiye ediyor?

B- Doğru mu, yanlış mı?

- 5- Özbeklerle, Türkler arasında biraz benzer taraf vardır. ()
- 6- Misafirler için öğle yemekleri çok uzun sürer. ()
- 7- Her zaman son yemek pilav değildir. ()
- 8- Misafirin her yemeği mutlaka bitirmesi gerekiyor. ()

C- Lütfen doğru cevabı işaretleyiniz.

9- Özbeklerle, Türkler arasındaki en önemli ortak nokta aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Kültürel politikalar b) Misafirperverlik c) Yemekler d) Hiçbiri

10- Yazar, Özbek evlerine kaç defa misafirlğe gitti?

- a) 5 defa b) birkaç defa c) birçok defa d) Hiçbiri

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Sabah..... bir şey yemedim.
- 2- Haliç eskiden maviydi.
- 3- Ahmet çok saygı....., efendi bir adam.
- 4- Bağır..... konuşma; seni duyabiliyorum.
- 5- Ödevimi ancak üç buçuk saatte bitir..... .
- 6- Babam araba kullanmayı bir türlü öğren..... . Hep kaza yapıyor.
- 7- Dün yolda gördüm. Ayşe saçlarını kızıla boyat..... .
- 8- Eğer biraz daha dikkat et..... daha güzel kompozisyon yazabilirsin.
- 9- Klasik müzik dinlemek beni dinlen.....
- 10- Eskiden her hafta sonu bir yerlere git.....
- 11- Boş zamanlarımı spor yap..... değerlendiriyorum.
- 12- Öğretmenimiz bize her şeyi ezberle.....
- 13- Bir adam Taksim'deki sokak çocuklarını lokantaya götürüp ye.....
- 14- Kahvaltı yap..... evden çıktım; şu anda çok açım.
- 15- Türkiye..... bir Avrupa Birliği düşünemiyorum.
- 16- Kıyma..... böreği çok seviyorum.
- 17- İki saat..... seni bekliyoruz.
- 18- Eğer bir Türk aileyle birlikte kalırsan daha çabuk Türkçe öğren..... .
- 19- Duyduğuma göre Japonya'da beysbol çok popüler..... .
- 20- Gelecek ay yeni anayasa için referandum yap.....

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun şekilde tamamlayınız.

- 1- Evden buraya kadar koş..... geldim.
- 2- Rica etsem, benim yerime baloya sen git.....?
- 3- Eğer unutsam, lütfen bana hatırla.....
- 4- Bahçede oyna..... çocuklar çok gürültü yapıyorlar.
- 5- Ayşe bütün dişlerini porselen yap.....
- 6- Üç ay önce gitar çal..... öğren..... başladım.
- 7- Bugün araba sana lazım değil....., alabilir miyim?
- 8- Sen nasıl iste..... öyle yaparız.
- 9- İşin bittikten sonra bana yardım et.....?
- 10- Sana zahmet ol..... çantamı biraz tutabilir misin?
- 11- Duyduğuma göre başbakan dün İstanbul'a gel.....
- 12- Babamla annem Antalya'da tatilde tanış.....
- 13- Geç oldu, benim eve dön.....
- 14- Hafta sonu çalış..... gerek.....
- 15- Eve dön..... ekmek almayı unutma.
- 16- O başbakan..... ekonomi daha iyiydi.
- 17- Maçtan önce seyirciler tarafından milli marş oku.....
- 18- Kötü haber çok çabuk duy.....
- 19- Tahir herkes tarafından çok sev.....
- 20- Köpeğimi yarım saat gezdir..... hemen döneceğim.

GENEL TEKRAR

Lütfen uygun eklerle tamamlayınız.

- 1- Beş saat..... güneş altındasın, sonra ıstakoz olacaksın.
- 2- Bu bina yüz yıl..... restore edilmemiş.
- 3- Çocuğun yanakları pembe.
- 4- Güya ben, ona yalan söyle.....
- 5- Ebru, Nahoko'yla tenis oyna..... çok sevdi.
- 6- Keşke biz hayattaki zorlukları kolay yen.....
- 7- Eğer yarın bizimle gel..... bir daha seninle konuşmam!
- 8- Eğer sınıfta kal....., baban sana bisiklet almaz.
- 9- Denizin üstünde yat....., ama yüzemez.
- 10- Buraya kaç dakikada gel.....?
- 11- Sen bu eski yazıyı oku.....?
- 12- Bozuk yoldan arabalar bir..... bir..... geçiyor.
- 13- Dediğine göre bütün gün uyu....., ama dinlenememiş.
- 14- Duyduğuma göre, Leyla geçen yıl pilot ol.....
- 15- Hafta sonunda öğrencilerle gez..... gittik.
- 16- Nihayet sınavdan 100 puan al..... başardım!
- 17- Çok güçsüzsün, biraz spor yap.....
- 18- Kitap okumak istiyorsan, kitaplığa git..... lazım.
- 19- Caddeden karşıya geçerken mutlaka sağına soluna bak.....
- 20- İzmir'e git..... yolda üç defa durup dinlendik.